Lietas arhīva Nr. KA04-0026-20/10
ECLI:LV:RAT:2020:0316.11816014712.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2020.gada 16.martā

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Žaneta Vēvere,
tiesnese Ludmila Poļakova, tiesnesis Juris Stukāns,
piedaloties prokurorei Ērikai Rudzītei,
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 317.panta trešās daļas un 327.panta pirmās daļas, saistībā ar Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurores L.Ozoliņas iesniegto apelācijas protestu un SIA "/nosaukums A/" iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 6.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 6.septembra spriedumu /pers. A/ atzīts par nevainīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā (likuma redakcijā līdz 31.03.2013.) un Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā (likuma redakcijā līdz 31.03.2013.) un attaisnots.

Kaitējuma kompensācija nav noteikta.

Piemērotos drošības līdzekļus pēc sprieduma stāšanās spēkā nolemts atcelt.

Nolemts atdot Tiesu administrācijas depozītu kontā Nr. LV04TREL8190370000000 iemaksātos 15000,00 LVL (piecpadsmit tūkstošus latus), tas ir 21343,08 EUR (divdesmit vienu tūkstoti trīs simtus četrdesmit trīs eiro, 08 centus) (drošības nauda par /pers. A/).

Nolemts atcelt piemēroto arestu MSIA /nosaukums B/, reģ.Nr./reģistrācijas numurs/, izņemtajai naudai 582271, 61 EUR, kura atrodas zvērināta tiesu izpildītāja Valsts amatpersona Valsts kases kontā /konta Nr./.

Nolemts atcelt piemēroto arestu, kurš piemērots ar 2012.gada 2.novembra Valsts policijas Galvenās kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvaldes lēmumu nekustamajam īpašumam /nosaukums/, /adrese/, kadastra Nr./numurs A/.

Izlemts jautājums par lietiskajiem pierādījumiem.

Par pirmās instances tiesas spriedumu Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurore L.Ozoliņa iesniedza apelācijas protestu, lūdzot to atcelt un taisīt jaunu notiesājošu spriedumu, atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā (likuma redakcijā līdz 31.03.2013.) paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 5 gadiem; atzīt /pers. A/ par vainīgu Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā (likuma redakcijā līdz 31.03.2013.) paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar piespiedu darbu uz 240 stundām. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu sodu noteikt pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, pilnībā saskaitot sodus, ievērojot Krimināllikuma 52.panta noteikumus, galīgo sodu noteikt brīvības atņemšanu uz 5 gadiem un 30 dienām. Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda termiņā ieskaitīt aizturēšanā un apcietinājumā pavadīto laiku. Prokurore norāda, ka uzskata pirmās instances spriedumu par nelikumīgu, nepamatotu un atceļamu turpmāk minēto iemeslu dēļ.

Kā vienu no attaisnojošiem motīviem tiesa spriedumā norādīja, ka nav pierādījumu apsūdzībā norādītajam, ka pakalpojumu līgums būtu noformēts neatbilstoši darījuma faktiskajai būtībai kā pakalpojuma līgums par valūtas kursa vadību un finanšu līdzekļu konvertāciju, bet faktiski ir aizdevuma līgums.

Prokurore norāda, ka, pretēji tiesas secinātajam, kriminālprocesā iegūti pierādījumi, kas norāda uz simulatīvu darījumu, proti, ka 2011.gada 25.maija pakalpojuma līgums /numurs/u n 2011.gada 30.maija vienošanās Nr.1 faktiski pēc darījuma būtības un kriminālprocesā konstatētajiem apstākļiem ir aizdevuma līgums. Proti, no noslēgtā darījuma nosacījumiem izriet, ka SIA /Nosaukums A/ no 2011.gada 30.maija līdz 2012.gada 24.jūlijam bez atlīdzības un bez jebkāda nodrošinājuma nodod SIA /Nosaukums B/ rīcībā ievērojama apjoma finanšu līdzekļus, kopumā pārskaitot SIA /Nosaukums B/ 3 848 972,80 LVL.

Līgumā un vienošanās nav paredzēta ne valūta, ne valūtas konvertācijas kurss. Lai arī no vienošanās satura noprotams, ka konvertācijas kurss tiek noteikts sākuma un atlikuma maksājumam ar likmi 0,7097, visu pārējo maksājumu konvertācijas kurss darījuma noslēgšanas brīdī nav zināms. Tātad, noslēdzot darījumu, ir zināmas summas, kādas tiks pārskaitītas, un ir zināmi datumi, kad tās tiks pārskaitītas, taču nav zināma valūta, kādu paredzēts pārskaitīt, kā arī nav zināms, pēc kāda kursa valūta tiks konvertēta. Turklāt no SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības tiesu ekspertīzē veiktā maksājumu apkopojuma redzams, ka sākotnēji - laika periodā no 2011.gada maija līdz augustam SIA "/nosaukums A/" pārskaita tikai LVL valūtu un atpakaļ no SIA /Nosaukums B/ saņem EUR, savukārt no 2011.gada septembra līdz decembrim SIA "/nosaukums A/" pārskaita tikai EUR valūtu un no SIA /Nosaukums B/ atpakaļ saņem LVL. Šādi apstākļi liecina par simulatīvu darījumu - brīdī, kad tiek noslēgts darījums, SIA "/nosaukums A/" nezina, kādu mērķi ar šo darījumu vēlas sasniegt, kādu valūtu iegūt, sākotnējā periodā (no 2011.gada maija līdz augustam) pārskaita LVL valūtu, pēc tam (periodā no 2011.gada septembra līdz decembrim) to pašu LVL valūtu saņem atpakaļ.

Kā nepieciešamību noslēgt darījumu par valūtas kursa vadību un finanšu līdzekļu konvertāciju pirmās instances tiesa spriedumā norāda nepieciešamību atbrīvoties no aizdevuma, ko izsniegusi AS /Nosaukums C/ ar 2003.gada 5.augusta aizdevuma līgumu "/nosaukums D/" attīstības projektam. Šo kredītsaistību dzēšana bija nepieciešama, lai varētu kreditēties citu projektu izstrādei - /pers. C/ nama rekonstrukcijai, /nosaukums S/būvniecībai, ēkas /adrese/ rekonstrukcijai, /pers. D/ 3.kārtas projekta izstrādāšanas pabeigšanai. Šāda tiesas motivācija neapstiprinās ar kriminālprocesā iegūtajām ziņām un SIA /Nosaukums A/ papildus grāmatvedības tiesu ekspertīzē secināto.

No AS /Nosaukums C/ sniegtajām ziņām izriet, ka laika posmā no 2011.gada 25.maija (līguma Nr. /numurs/noslēgšana) līdz 2011.gada 27.decembrim (kad pirms termiņa pilnībā dzēstas ar 2003.gada 5.augusta aizdevuma līgumu uzņemtās kredītsaistības) SIA /Nosaukums A/ veikusi kredīta un procentu maksājumus šādos datumos: 27.06.2011., 25.07.2011., 26.09.2011., 25.10.2011., 27.12.2011. (4.sējuma 215.lapa., 219.–223.lapa). Maksājumi "/nosaukums C/" veicami EUR valūtā. Tādējādi neloģiska ir EUR valūtas konvertēšana uz LVL valūtu laika posmā no 2011.gada septembra līdz decembrim, ja maksājumiem kredītsaistību dzēšanai pret AS /Nosaukums C/ bija nepieciešama tikai EUR valūta.

Turklāt, pretēji spriedumā norādītajam, ka eksperts neesot sniedzis precīzu atbildi par SIA "/nosaukums A/" iespējām 27.06.2011., 25.07.2011., 26.09.2011. (neminot par finanšu stāvokli 25.10.2011. un 27.12.2011.) izpildīt saistības pret visiem kreditoriem EUR valūtā bez SIA "/nosaukums B/" veiktajām valūtas konvertācijām, prokurore norāda, ka SIA /Nosaukums A/ papildus grāmatvedības tiesu ekspertīzē nepārprotami un viennozīmīgi secināts, ka nevienā no šiem datumiem (27.06.2011., 25.07.2011., 26.09.2011., 25.10.2011., 27.12.2011.) ne LVL–EUR, ne EUR–LVL valūtas konvertācija nebija nepieciešama, jo SIA "/nosaukums A/" pietika brīvo naudas līdzekļu, lai izpildītu kreditoru saistības, tostarp, 25.10.2011. un 27.12.2011. pirms termiņa dzēst AS /Nosaukums C/ sniegto kredītu. Tikai 2011.gada 9.decembra valdes sēdē ir ticis lemts jautājums par 2003.gada 5.augusta aizdevuma līguma izpildi - veikt ilgtermiņa kredītsaistību atmaksu pilnā apjomā un izbeigt līgumu ar "/nosaukums C/" (1.sējuma 158.lapa 42.pkt.).

Analoģisku secinājumu par brīvo naudas līdzekļu pietiekamību un valūtas konvertācijas nelietderību aprēķinu rezultātā izdarījuši Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinuma revidenti (1.sējuma 148.–183.lapa 99.pkt.). Tādējādi /pers. A/ rīcība, realizējot darījumu kā finanšu līdzekļu konvertācijas darījumu, ir neloģiska, nelietderīga, jo reāli valūtas konvertācija nebija nepieciešama, kas savukārt norāda uz faktisku aizdevumu, kas tiek slēpts aiz pakalpojumu līguma, kas paredz SIA /Nosaukums B/ sniegtos valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumus SIA /Nosaukums A/.

No 2011.gada 30.maija vienošanās paredzētā grafika analīzes izriet, ka visu līguma darbības laiku SIA /Nosaukums B/ rīcībā plānots nodot un arī reāli tiek nodoti ievērojama apjoma SIA "/nosaukums A/" finanšu līdzekļi, taču īpaši jāvērš uzmanība uz laika periodu no 22.12.2011. līdz 26.06.2012., t.i., vairāk kā 6 mēnešus, kad SIA "/nosaukums A/" naudas līdzekļiem, saskaņā ar grafiku, plānots atrasties SIA "/nosaukums B/" rīcībā, neveicot ar tiem nekādas konvertācijas darbības. Šis fakts konstatēts Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumā (1.sējuma 148.–183.lapa 98.pkt.) un norāda uz faktisku aizdevuma darījumu.

Minēto apstiprina arī liecinieka /pers. E/ liecība, ka 2010.–2011.gadā SIA "/nosaukums B/" meklēja aizdevuma iespējas. Komercbankas aizdevumu nav devušas, savukārt no SIA "/nosaukums A/", noslēdzot šo darījumu, SIA "/nosaukums B/" saņēmusi naudu apgrozāmiem līdzekļiem, izdevīgi bijis tas, ka no SIA "/nosaukums A/" saņemto naudu SIA "/nosaukums B/" varēja ilgstoši izmantot.

/pers. E/ liecība apstiprinās ar eksperta atzinumā par SIA /Nosaukums B/ grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu secināto, proti, ka no SIA "/nosaukums A/" saņemto naudu SIA "/nosaukums B/" izmantojusi saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Liecinieka/pers. F/ liecība norāda gan uz faktu, ka SIA "/nosaukums B/" ir bijusi finanšu līdzekļu trūkumā, gan uz /pers. A/ un /pers. E/ savstarpējām personīgi draudzīgām attiecībām, ko nenoliedza arī /pers. E/.

Tādējādi liecinieku /pers. E/ un /pers. F/ liecības un eksperta atzinums par SIA /Nosaukums B/ grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu pierāda, ka patiesā darījuma būtība ir aizdevums, ko saskaņā ar /pers. E/ liecību SIA "/nosaukums B/" ir vēlējusies saņemt un izmantojusi to savas saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Kā uz faktisku aizdevumu, nevis finanšu līdzekļu konvertācijas darījumu, norāda arī cietušā pārstāvis /pers. H/, liecinieces /pers. I/ un /pers.V/.

Saskaņā ar Latvijas/pers. K/ sniegtajām ziņām, Latvijas/pers. K/ licencē tikai skaidrās valūtas pirkšanu un pārdošanu. Bezskaidras valūtas pirkšanu un pārdošanu Latvijas/pers. K/ nelicencē. Valūtas mijmaiņas darījumi ir atvasināti finanšu instrumenti un saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likumu attiecībā uz finanšu instrumentu tirgus darījumiem kompetentā institūcija Latvijā ir Finanšu un kapitāla tirgus komisija (turpmāk – FKTK).

Savukārt FKTK sniegusi ziņas, ka komercsabiedrībai, kura vēlas piedāvāt valūtas mijmaiņas *(swap)* pakalpojumu, tas ir, kādu no Finanšu instrumentu tirgus likuma 3.panta otrās daļas 4.punktā minētajiem atvasinātajiem instrumentiem, atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma 101.panta pirmajai daļai šāda veida ieguldījumu pakalpojumu sniegšanai Latvijā ir jāsaņem licence, un ieguldītāju rīkojumus valūtas mijmaiņas darījumiem ar finanšu instrumentiem drīkst pieņemt, nodot izpildei un/vai izpildīt tikai licencētas ieguldījumu brokeru sabiedrības un kredītiestādes atbilstoši licencē ietvertajiem nosacījumiem. FKTK norāda, ka tā nekad nav izsniegusi SIA "/nosaukums B/" nevienu no darbības atļaujām (licenci vai reģistrāciju Komisijas uzturētājos reģistros), kuru izsniegšana ir Komisijas kompetencē.

Ievērojot minēto, secināms, ka SIA "/nosaukums B/" nekad nav bijusi izsniegta licence valūtas mijmaiņas darījumu veikšanai, līdz ar to SIA "/nosaukums B/" saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma nosacījumiem šādus darījumus nebija tiesību veikt (Latvijas/pers. K/ licences attiecas uz skaidras naudas darījumiem valūtas maiņas punktu kasēs, nevis atvasinātu finanšu instrumentu līgumiem). Tas pierāda, ka starp /pers. A/ un SIA "/nosaukums B/" noslēgtais darījums ir bijis aizdevums, nevis valūtas mijmaiņas darījums.

To apstiprina arī cietušā SIA "/nosaukums/ A" iesniegtie pierādījumi, kas apkopoti 2017.gada 8.marta lūgumā par pierādījumu pievienošanu. Cietušais iesniedza publiski pieejamu informāciju - izdrukas un līgumus no Latvijas lielāko komercbanku mājaslapām, kas, papildus iepriekšminētajam, norāda uz simulatīvu darījumu. No šīs informācijas izriet, ka valūtas mijmaiņas darījuma priekšmets (Civillikuma 1412.pants) ir noteiktas valūtas daudzuma pirkšana no pārdevēja ar pienākumu šo pašu valūtas daudzumu pārdot atpakaļ pārdevējam. Savukārt darījuma būtiskie noteikumi, bez kuriem darījums nevar tikt uzskatīts par noslēgtu (Civillikuma 1533.pants), ir: a) valūta, kāda tiks pirkta un pārdota; b) valūtas kurss, par kādu valūta tiks pirkta un vēlāk pārdota atpakaļ, par kuru vienošanās notiek darījuma noslēgšanas brīdī. /pers. A/ un SIA "/nosaukums B/" noslēgtajā līgumā nav paredzēta vienošanās par būtiskajām sastāvdaļām - konkrētu valūtu, kāda tiks pirkta un pārdota, kā arī nav vienošanās par konkrētiem valūtas kursiem katrai valūtas maiņas operācijai.

Tādējādi ne pēc darījuma priekšmeta, ne darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ne arī pēc formālajiem kritērijiem /pers. A/ un SIA "/nosaukums B/" darījums neatbilst valūtas mijmaiņas darījumam, līdz ar to šo darījumu nav iespējams kvalificēt kā valūtas mijmaiņas darījumu. Šis darījums ir aizdevums (zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās - Civillikuma 1934.pants), ko ir mēģināts (neveiksmīgi) slēpt aiz valūtas mijmaiņas darījuma, jo saskaņā ar apsūdzībā norādītajiem normatīvajiem aktiem aizdevuma līgumu /pers. A/ tiesību slēgt nebija.

Saskaņā ar SIA "/nosaukums A/" statūtu 12.punktu visiem valdes locekļiem ir pārstāvības tiesības un valdes locekļi pārstāv sabiedrību kopīgi. Statūtu 13.punkts paredz, ka valdes locekļi var pilnvarot vienu vai vairākus valdes locekļus slēgt noteiktus darījumus vai noteikta veida darījumus. Pamatojoties uz minēto, valdes locekļi /pers. M/ un /pers. N/ ir izdevuši pilnvarojumu /pers. A/. No pilnvarojuma 1.punkta izriet, ka /pers. A/ tiek pilnvarots šādu darbību veikšanai: SIA /Nosaukums A/ vārdā risināt visus ar tās īpašumā esošo, valdījumā vai apsaimniekošanā nodoto nekustamo īpašumu un kustamās mantas apsaimniekošanu, tajā skaitā iznomāšanu, nodošanu sadarbības lietošanā, attīstības un investīciju projektu realizāciju, būvniecību, renovāciju vai rekonstrukciju, kā arī kustamās mantas iegādi, lietošanu, uzturēšanu un atsavināšanu, ar personāla vadību saistītos jautājumus. Tādējādi pilnvarojuma apjoms ir nekustamā īpašuma un kustamās mantas apsaimniekošana, kustamās mantas iegāde, lietošana, uzturēšana un atsavināšana, un personāla vadības jautājumi. Pilnvarojumā nav norādes, ka /pers. A/ tiktu pilnvarots slēgt darījumus, kuru būtība ir pakalpojums par

valūtas kursa vadību un finanšu līdzekļu konvertāciju.

To, ka ar šo pilnvarojumu /pers. A/ nav ticis pilnvarots slēgt konvertācijas darījumus, pierāda liecinieku /pers. N/ un /pers. M/ liecības.

/pers. N/ savā liecībā norādīja, ka pilnvarojums ir pārstāvības funkcija slēgt darījumus, par kuriem lēmusi valde (vadības funkcija), ka vadības funkcija pārklājas ar /pers. A/ pilnvarojumu, ka pārstāvības funkcija nesamazina vadības funkciju. Par šādiem darījumiem kā 2011.gada 25.maija līgums un 2011.gada 30.maija vienošanās būtu bijis jālemj valdei, realizējot vadības funkciju, taču valdē šis jautājums nav ticis lemts. Liecinieks atsaucās uz Komerclikuma 222.pantu, kas nosaka, ka valdes locekļi vada sabiedrību tikai kopīgi, kā arī piezīmēja, ka juridiskie jautājumi, piemēram, līgumu slēgšanas, līgumu pārtraukšanas, tika lemti valdes sēdēs, lai gan viņš bija pilnvarots risināt juridiskā nodrošinājuma jautājumus.

Tātad no pilnvarojuma satura, pilnvarojuma apjoma viedokļa un pilnvarojuma būtības viedokļa, atzīstams kā pierādīts fakts, ka /pers. A/ acīmredzami ir pārsniedzis viņam gan ar likumu „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu", gan uzliktu uzdevumu (Rīgas namu statūti un valdes locekļu /pers. M/ un /pers. N/ izdotais pilnvarojums) piešķirto tiesību un pilnvaru robežas.

Bez tā, ka /pers. A/ noslēgtais darījums ir nelietderīgs, jo valūtas konvertācija, lai izpildītu kreditoru saistības SIA "/nosaukums A/", nebija nepieciešama, prokurore norāda, ka darījumam par kopējo summu 3 848 972,80 LVL (5 476 594,80 EUR) pastāv arī augsts risks, ņemot vērā, ka SIA /Nosaukums B/ pamatkapitāls ir tikai 2000 LVL, ka 2009. un 2010.gadā SIA /Nosaukums B/ strādājusi ar zaudējumiem, ar negatīvu pašu kapitālu.

Liecinieks/pers. O/ liecināja, ka viņš kā kapitāla daļu turētāja pārstāvis nebūtu devis apstiprinājumu šādam riskantam darījumam. Liecinieks norādīja, ka par risku liecina darījuma partneris, termiņi, ka droša konvertācija veicama bankā kā vienreizējs darījums. Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumā un eksperta atzinumā par SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu arī ir norādes par šo pakalpojuma līgumu par valūtas kursa vadību un finanšu līdzekļu konvertāciju kā nelietderīgu augsta riska darījumu.

Kā attaisnošanas motīvu pirmās instances tiesa norādīja aizstāvības iesniegto zvērināta revidenta /pers. P/ ziņojumu, kas lietas materiāliem tika pievienots tiesas izmeklēšanā. Tiesa norādīja, ka krimināllietā ir divi pretrunīgi vērtējumi veiktajām valūtas konvertācijām 27.06.2011., 25.07.2011., 26.09.2011. (neminot par vērtējumu 25.10.2011. un 27.12.2011.), un pretrunas tiesa vērtējusi par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību.

Attiecībā par matemātiskiem grāmatvedības aprēķiniem, apsūdzība ir pamatota ar Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes veiktajām grāmatvedības tiesu ekspertīzēm, kā arī ar Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumu, kuros aprēķināšanas princips un aprēķinu rezultāti sakrīt.

Revidents /pers. P/ sava 2014.gada 31.oktobra ziņojuma 1.punktā norādījis, ka bez SIA "/nosaukums B/" veiktajām valūtas konvertācijām 27.06.2011., 25.07.2011., 26.09.2011. SIA "/nosaukums A/" nevarētu izpildīt saistības pret visiem kreditoriem EUR valūtā, tostarp pirms termiņa EUR valūtā dzēst AS /Nosaukums C/ 2003.gada 5.augustā izsniegto kredītu.

Prokurore norāda, ka šajā daļā revidenta /pers. P/ konstatētais neatšķiras no papildus grāmatvedības tiesu ekspertīzē un Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumā secinātā. Proti, ņemot vērā, ka tikai 2011.gada 9.decembra SIA "/nosaukums A/" valdes sēdē ir ticis lemts jautājums par 2003.gada 5.augusta aizdevuma līguma izpildi - veikt ilgtermiņa kredītsaistību atmaksu pilnā apjomā un izbeigt līgumu ar "/nosaukums C/", šajos revidenta norādītajos datumos (27.06.2011., 25.07.2011., 26.09.2011.) vēl nebija iestājusies nepieciešamība šī kredīta pirmstermiņa dzēšanai. Tādējādi arī papildus grāmatvedības tiesu ekspertīzē un Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumā norādīts, ka tikai 25.10.2011. un 27.12.2011. brīvo naudas līdzekļu pietiekamība bija tāda, lai pirms termiņa dzēstu AS /Nosaukums C/ sniegto kredītu. Arī no AS /Nosaukums C/ sniegtajām ziņām redzams, ka tikai 2011.gada 27.decembrī, veicot galīgo maksājumu 1 706 485,73 EUR, pirms termiņa ir veikta kredīta nomaksa pilnā apjomā. Savukārt 2014.gada 9.jūnija ziņojumā (7.punkts), uz ko spriedumā atsaucas pirmās instances tiesa, revidents /pers. P/ atbild uz jautājumu, vai uz 2011.gada 25.maiju SIA "/nosaukums A/" rīcībā bija naudas līdzekļi LVL un EUR valūtā, lai nodrošinātu maksājumus AS "/nosaukums C/" saskaņā ar 2003.gada 5.augusta aizdevuma līgumu, lai dzēstu to pirms termiņa.

Šāda jautājuma noskaidrošana nav būtiska, jo tikai 2011.gada 9.decembra SIA "/nosaukums A/" valdes sēdē ir ticis lemts jautājums par 2003.gada 5.augusta aizdevuma līguma pirmstermiņa izpildi, līdz ar ko 2011.gada 25.maijā šāds jautājums nebija aktuāls.

Attiecībā uz revidenta /pers. P/ 2014.gada 31.oktobra ziņojuma 2.punktā konstatēto, Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes eksperte /pers. R/ sniedza liecību tiesas sēdē, pamatojot savu atzinumu un atspēkojot revidenta /pers. P/ veiktās korekcijas analizējamām pozīcijām - kreditoru parādiem un SIA "/nosaukums A/" rīcībā esošiem naudas līdzekļiem.

Attiecībā uz dokumentu viltošanas un viltotu dokumentu izsniegšanas un izmantošanas faktu liecības snieguši gan eksperte /pers. R/ un Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinuma sagatavotāja - revidente /pers. S/, gan liecinieces /pers. T/, /pers. U/, /pers. V/, /pers. I/, /pers.V/, gan arī liecinieks /pers. P/, kurš cita starpā norādīja, ka viņš SIA "/nosaukums B/" parādsaistības pret SIA "/nosaukums A/" negrāmatotu pozīcijā "nauda ceļā", jo nauda ir likvīdākā pozīcija, bet gan reģistrētu pozīcijā "citi debitori". Turklāt pierādījumi /pers. A/ izdarītajam noziedzīgajam nodarījumam, kas paredzēts Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā, nostiprināti grāmatvedības tiesu ekspertīzē un Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumā.

Saistībā ar pirmās instances tiesas kā attaisnošanas motīvu norādītā Krimināllikuma 316.panta pirmajā daļā (redakcijā līdz 2014.gada 14.jūnijam) formulētā valsts amatpersonas jēdziena neatbilstību apsūdzētā ieņemamajam amatam, prokurore norāda, ka ar jēdzienu "valsts amatpersona" arī 2011. un 2012.gadā bija jāsaprot valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļi, kas atzīts Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2017.gada 29.marta lēmumā lietā SKK-J-145/2017.

Prokurore uzskata, ka /pers. A/ ir atzīstams par viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu subjektu, kā arī ir konstatējamas pārējās noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, pierādījumi ir pietiekami, apstiprina cits citu. Pirmās instances tiesa nav devusi vērtējumu valsts apsūdzības uzturētāja debatēs pausto pierādījumu analīzei, tiesas sēdē pārbaudītajiem un lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai norādītajiem pierādījumiem, tādējādi pieļaujot Kriminālprocesa likuma 512.panta otrās daļas pārkāpumu.

Par pirmās instances tiesas spriedumu cietušais SIA /Nosaukums A/ iesniedza apelācijas sūdzību, lūdzot atcelt spriedumu un taisīt jaunu, notiesājošu spriedumu, atzīstot /pers. A/ par vainīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā (likuma redakcijā līdz 31.03.2013.) un Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā (likuma redakcijā līdz 31.03.2013.). Atzīt zvērināta tiesu izpildītāja Mārtiņa Eglīša 2012.gada 28.maijā izņemos naudas līdzekļus 582 271,61 EUR (pieci simti astoņdesmit divi tūkstoši divi simti septiņdesmit viens euro 61 cents) par noziedzīgi iegūtu mantu, atzīstot SIA "/nosaukums A/" tiesības uz šo mantu un atgriezt šos naudas līdzekļus cietušajam SIA "/nosaukums A/". Apmierināt SIA "/nosaukums A/" kaitējuma kompensāciju 1 800 986,22 EUR (viens miljons astoņi simti tūkstoši deviņi simti astoņdesmit seši euro 22 centi), piedzenot to no /pers. A/.

Cietušais norāda, ka pirmās instances tiesa spriedumā no 8. līdz 24.lappusei ir uzskaitījusi un atreferējusi, bet nav vērtējusi pierādījumus atbilstoši Kriminālprocesa likuma 124.–130.pantam, tāpat tiesa ir nosaukusi vairākus lietā esošus rakstveida pierādījumus. Uzskata, ka spriedums neatbilst Kriminālprocesa likuma 512.pantam un ir pretējs judikatūrai saskaņā ar Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2006.gada 12.oktobra lēmumu lietā Nr.SKK-579/2006.

Atsaucoties uz juridisko literatūru, cietušais norāda, ka apsūdzētais kā SIA /Nosaukums A/ valdes priekšsēdētājs 2011.gada 25.maijā SIA

/Nosaukums A/ vārdā noslēdza Pakalpojumu līgumu Nr. /numurs/ar trešo personu - SIA /Nosaukums B/ kā Izpildītāju. Tāpat starp minētajām personām 2011.gada 30.maijā tika noslēgta Vienošanos Nr. 1. Līdz ar to ir pierādīts, ka apsūdzētais, noslēdzot cietušā vārdā Pakalpojumu līgumu un Vienošanos Nr. 1, izdarīja tīšas darbības, kas acīmredzami pārsniedz valsts amatpersonai ar likumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, apsūdzētā prettiesiskās darbības ir izraisījušas smagas sekas. Savukārt pirmās instances tiesa nepamatoti un pretēji lietā esošajiem pierādījumiem ir secinājusi, ka nepamatots ir apgalvojums, ka /pers. A/ būtu pārsniedzis viņam piešķirto tiesību un pilnvaru robežas. Turklāt spriedumā nav norādīti motīvi, kāpēc pirmās instances tiesa noraida pierādījumus, ar kuriem pamatota apsūdzība.

Cietušais norāda, ka apsūdzētajam nebija pilnvarojuma slēgt Pakalpojumu līgumu, kas atzīstams par aizdevuma līgumu. Pakalpojumu līguma noslēgšana neatbilst SIA /Nosaukums A/ saimnieciskās darbības veidam, kā arī SIA /Nosaukums B/ nebija tiesīga sniegt SIA /Nosaukums A/ arī valūtas mijmaiņas pakalpojumus.

Apsūdzētais, kā SIA /Nosaukums A/ valdes priekšsēdētājs 2011.gada 25.maijā noslēdzot Pakalpojumu līgumu, atbilstoši likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (2012.gada 31.maija likuma redakcijā) 4.panta 18.punktam bija valsts amatpersona. Pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā to, ka kaut arī apsūdzētais bija kapitālsabiedrības izpildinstitūcijas loceklis, viņa komerciālo rīcības brīvību ierobežoja normatīvie tiesību akti, kas regulē publiskas personas kapitālsabiedrības darbību.

Cietušais norāda, ka pirmās instances tiesa, izskatot lietu, ne tikai nepareizi novērtēja pierādījumus, neņemot vērā svarīgus nodibinātus faktiskos apstākļus, bet arī precīzi nav norādījusi kādam tiesiskajam darījumam atbilst Pakalpojumu līgums. Savukārt valūtas maiņas līgums un mijmaiņas līgums ir divi dažādi tiesiski darījumi.

Cietušais, atsaucoties uz 2013.gada 21.maija Regulu Nr. 549/2013 „Par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā" un citām atziņām bija norādījis, ka Pakalpojumu līguma priekšmets neatbilst valūtas mijmaiņas darījuma priekšmetam. Turklāt atbilstoši noslēgtajam Pakalpojumu līgumam pircējs nebija uzņēmies pienākumu pārdot atpakaļ no pārdevēja saņemto valūtu (lietu), kā arī pārdevējs nebija uzņēmies pienākumu nopirkt no pircēja pircējam pārdoto valūtu (lietu).

Tāpat cietušais bija norādījis, ka Pakalpojumu līgumā nebija ietvertas vienošanās par valūtas mijmaiņas darījuma būtiskajām sastāvdaļām, proti, valūta, kas tiks pirkta un pārdota atpakaļ un valūtas kurss, par kādu valūta tiks pirkta un vēlāk pārdota atpakaļ. Līdz ar to bez vienošanās par valūtu jeb lietu, kāda tiks pirkta un pārdota, valūtas mijmaiņas darījums nav iespējams, jo to nav iespējams izpildīt. Kā arī Vienošanās Nr.1, kurā uzrādīts konkrēts maksājumu grafiks, nebija nekādas norādes par to, kādu valūtu katrā no grafikā norādītajiem datumiem pircējs ir apņēmies pirkt un pārdot atpakaļ pārdevējam. Tāpat no grafika nav redzams valūtas kurss, par kādu puses veiks valūtu apmaiņu katrā grafikā norādītajā datumā.

Savukārt saskaņā ar Pakalpojumu līguma izpildes datiem konstatējams, ka apsūdzētais SIA /Nosaukums A/ vārdā ir veicis 8 pārskaitījumus uz SIA /Nosaukums B/ kontu, katru 200 000 LVL (divi simti tūkstošu latu) apmērā, bet pēc tam 16 pārskaitījumus - katru 200 000 EUR (divi simti tūkstošu euro) apmērā. Līdz ar to no faktiskās darījuma gaitas bija redzams, ka nav izpildījušās valūtas mijmaiņas darījuma būtiskās pazīmes - nav notikusi iepriekš pārdotās valūtas atpirkšana. Tā vietā bez ekonomiska pamatojuma un pretēji SIA /Nosaukums A/ saimnieciskās darbības nepieciešamībām, SIA /Nosaukums B/ kontā bija ieskaitīti ievērojami finanšu līdzekļi. Līdz ar to pirmās instances tiesas secinājums par to, ka Pakalpojumu līgums ir nevis aizdevuma līgums, bet gan valūtas mijmaiņas līgums, ir prettiesisks un pretējs lietā esošajiem pierādījumiem. Pakalpojumu līguma priekšmets neatbilst valūtas mijmaiņas darījuma priekšmetam un starp pusēm līgumā nav notikusi vienošanās par valūtas mijmaiņas darījuma būtiskām sastāvdaļām.

Cietušais norādījis, ka SIA /Nosaukums B/ nevarēja pastāvēt tiesības piedāvāt un noslēgt valūtas mijmaiņas līgumu, jo SIA /Nosaukums B/ nebija saņēmusi licenci vai reģistrāciju FKTK uzturētajos reģistros, tādējādi, SIA /Nosaukums B/ šādus pakalpojumus bija aizliegts sniegt. Pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā apsūdzētā apgalvoto, ka Pakalpojumu līgums starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/ ir slēgts par valūtas mijmaiņas pakalpojumu sniegšanu, un līdz ar to atzīstams, ka šāds līgums ir noslēgts prettiesiski.

Cietušais norādījis, ka valūtas mijmaiņas darījuma slēgšanai publiskai kapitālsabiedrībai bija pienākums ievērot Publisko iepirkumu likumā (kas bija spēkā līdz 2017.gada 1.martam) paredzēto kārtību. Ja SIA /Nosaukums A/ apsūdzētā personā vēlējās noslēgt valūtas maiņas vai valūtas mijmaiņas darījumu, apsūdzētajam bija nepieciešams veikt iepirkuma procedūru.

Norāda, ka pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā faktisko situāciju attiecībās starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/, proti, SIA /Nosaukums B/ tika kreditēta, aizdevumu mēģinot slēpt aiz valūtas mijmaiņas darījuma. Savukārt valūtas maksājumi, kas tika veikti no SIA /Nosaukums B/ uz SIA /Nosaukums A/ kontiem, ir bijuši veikti ar nolūku imitēt ikdienišķu saimniecisku darbību un valūtas konvertāciju.

Atsaucoties uz Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 4.pantu, norāda, ka pirmās instances tiesai bija jāņem vērā, ka apsūdzētais, pārkāpjot šī normatīvā akta prasības, ar apzinātu nodomu rīkojās pretēji SIA /Nosaukums A/ interesēm un statūtiem, kuros bija noteikts, ka SIA /Nosaukums A/ valdei nepieciešams iepriekšējs dalībnieku sapulces akcepts, lai tā varētu noslēgt aizdevuma līgumu.

Cietušais norāda, ka pirmās instances tiesa spriedumā nesniedza nekādu vērtējumu par apsūdzētā veikto darbību neatbilstību normatīvajiem tiesību aktiem, kas regulē kapitālsabiedrības grāmatvedību. Apsūdzētais, lai turpmāk slēptu aizdevuma izsniegšanas faktu, SIA /Nosaukums A/ 2011.gada pārskatā bija iekļāvis „sagrozītu" informāciju, tādējādi, bija pārkāpis likuma „Par grāmatvedību" 2.panta pirmo un otro daļu. Turklāt ekspertīzē konstatēts, ka SIA /Nosaukums A/ gada pārskatā par 2011.gadu sniegtā informācija par SIA /Nosaukums A/ uz 2011.gada 31.decembri rīcībā esošajiem naudas līdzekļiem (jeb aktīviem) nav patiesa, jo tajā, konkrēti - naudas līdzekļu sastāvā tika norādīti naudas līdzekļi 1 249 843,51 LVL (viens miljons divi simti četrdesmit deviņi tūkstoši astoņi simti četrdesmit trīs lati 51 santīms) apmērā, kuru reāli SIA /Nosaukums A/ nebija un to atgūšanas termiņu nemaz nevarēja prognozēt.

Atsaucoties uz Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta 2.punktu, 5.panta pirmo daļu norāda, ka konkrētajā gadījumā SIA /Nosaukums A/ kā publiskas kapitālsabiedrības manta - finanšu līdzekļi - bija nodoti SIA /Nosaukums B/ rīcībā bez maksas, t.i., bezatlīdzības lietošanā, kas nozīmē, ka apsūdzētais bija rīkojies prettiesiski. Tas, ka apsūdzētais rīkojās prettiesiski apstiprinās arī ar vairāku liecinieku - liecībām, kuri SIA /Nosaukums A/ ieņēma juriskonsulta, ekonomistu un finanšu speciālistu amatus.

Cietušais norāda, ka apsūdzētā darbībās un rīcībā konkrētā Pakalpojumu līguma noslēgšanas laikā un pēc tam saskatāmi vairāki normatīvo aktu pārkāpumi.

Apsūdzētā darbībās ir saskatāmas visas Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā paredzētās noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes. Turklāt ir pierādīts, ka apsūdzētais ir noslēdzis cietušajam ekonomiski nepamatotu un nelietderīgu līgumu, kas atzīstams par aizdevuma līgumu. Savukārt pirmās instances tiesa secinājumus balsta vienīgi uz zvērināta revidenta /pers. P/ 2014.gada 9.jūnija un 31.oktobra konstatētajiem faktiem, kurus pasūtīja apsūdzētais. Savukārt Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinumu un 2014.gada 17.janvāra eksperta atzinumu pirmās instances tiesa novērtēja kā pretrunīgus atzinumus, pretrunas vērtējot par labu apsūdzētajam. Pirmās instances tiesai bija jāvērtē visi pierādījumi kopsakarībā un savstarpējā saistībā un nevienam no pierādījumiem nevar būt iepriekš noteikta augstāka ticamība. Nevērtējot visus pierādījumus kopumā un savstarpējā sakarībā ir konstatējams Kriminālprocesa likuma 128.panta pārkāpums.

Turklāt pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā to, ka, noslēdzot Pakalpojumu līgumu, SIA /Nosaukums A/ saimnieciskajai darbībai tika radīts kaitējums. Apsūdzētā pirmstiesas rakstveida liecībās norādītais, ka Pakalpojumu līgums ar SIA /Nosaukums B/ tika noslēgts, lai nodrošinātu kredīta atmaksu AS /Nosaukums C/, neatbilst patiesībai, jo SIA /Nosaukums A/ valdes lēmums par pirmstermiņa kredīta atmaksu AS "/nosaukums C/" bija

pieņemts 6 mēnešus vēlāk pēc Pakalpojumu līguma noslēgšanas. SIA /Nosaukums A/ no 2011.gada 15.septembra līdz 20.decembrim pārskaitīja SIA /Nosaukums B/ 3 200 000 EUR, savukārt atlikušais kredīta maksājums AS /Nosaukums C/ uz 2011.gada 15.septembri bija 1 909 854,19 EUR. Turklāt SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 27.decembrī norēķinājās ar AS /Nosaukums C/ euro valūtā pilnībā, atmaksājot atlikušo kredītu aptuveni 1 700 000 EUR apmērā, tādējādi secināms, ka Pakalpojumu līguma noslēgšanai nav bijusi nekāda saistība ar AS /Nosaukums C/ ņemto kredītu, kā arī nebija nekāda nepieciešamība veikt jebkādas valūtas konvertācijas operācijas, jo SIA /Nosaukums A/ pietika finanšu līdzekļu gan latos, gan euro valūtā. Minētie fakti konstatēti Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2014.gada 17.janvāra eksperta atzinumā un 2013.gada 28.maija eksperta atzinumā norādīts, ka kopējais SIA /Nosaukums A/ gūtais finansiālais rezultāts no darījuma ar SIA /Nosaukums B/ ir tikai zaudējumi.

Cietušais piekrīt apsūdzības uzturētājas argumentiem saistībā ar to, ka apsūdzētais /pers. A/ ir atzīstams par valsts amatpersonu atbilstoši Krimināllikuma 316.panta pirmajai daļai, kas bija spēkā līdz 2013.gada 31.martam.

Apelācijas instances tiesā prokurore Ē.Rudzīte uzturēja apelācijas protestu pamatojoties uz tajā norādītajiem motīviem.

Cietušā pārstāvis uzturēja apelācijas sūdzību uz tajā norādītiem motīviem un lūdza apmierināt kaitējuma kompensācijas pieteikumu 1 218 714,61 EUR apmērā.

Apsūdzētais /pers. A/ apelācijas protestu un apelācijas sūdzību neatzina par pamatotām.

Apsūdzētā aizstāvji I.Krauze un B.Miķelsone lūdza pirmās instances tiesas spriedumu atstāt negrozītu, nepiekrita prokurora apelācijas protestā un cietušā apelācijas sūdzībā norādītajiem argumentiem, uzskatot, ka sprieduma atcelšanai nav likumīga pamata.

Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka /pers. A/ apsūdzēts par to, ka viņš, būdams valsts amatpersona, izdarīja tīšas darbības, kas acīmredzami pārsniedz valsts amatpersonai ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, ar šīm darbībām radot būtisku kaitējumu valsts varai, pārvaldības kārtībai un ar likumu aizsargātām personas tiesībām un interesēm, izraisot smagas sekas, un proti:

/pers. A/, būdams SIA /Nosaukums A/ (reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese /adrese A/), kuras vienīgais dalībnieks un kapitāla daļu īpašnieks ir Rīgas pilsētas pašvaldība, valdes priekšsēdētājs, līdz ar ko, atbilstoši likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4.panta pirmās daļas 18.punktam un atbilstoši 2010.gada 28.jūlijā starp SIA /Nosaukums A/ un /pers. A/ noslēgtā Pilnvarojuma līguma noteikumiem, atzīstams par valsts amatpersonu Krimināllikuma 316.panta pirmās daļas izpratnē, apzinoties savu darbību nelikumīgo raksturu, kas acīmredzami pārsniedz viņam ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, 2011.gada 25.maijā SIA /Nosaukums A/ vārdā noslēdza līgumu /numurs/ar SIA /Nosaukums B/ (reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/), kā arī pie 2011.gada 25.maija līguma /numurs/ noslēdza ar SIA /Nosaukums B/ Vienošanos Nr. 1, kas datēta ar 2011.gada 30.maiju. No minētā līguma un vienošanās izriet, ka SIA /Nosaukums A/ līguma darbības laikā no 2011.gada 30.maija līdz 2012.gada 24.jūlijam bez atlīdzības un bez jebkāda nodrošinājuma nodod SIA /Nosaukums B/ rīcībā ievērojama apjoma finanšu līdzekļus saskaņā ar vienošanās paredzēto maksājumu grafiku, proti:

SIA /Nosaukums A/ maksājuma datums SIA "/nosaukums B/"	SIA /Nosaukums A/ maksājamā summa SIA /Nosaukums B/ (valūta nav noteikta)	SIA "/nosaukums B/" maksājuma datums SIA /Nosaukums A/	SIA /Nosaukums B/ maksājamā summa SIA /Nosaukums A/ (valūta nav noteikta)
30.05.2011.	200 000		
31.05.2011.	200 000		
06.06.2011.	200 000		
07.06.2011.	200 000		
		20.06.2011.	200 000
21.06.2011.	200 000		
27.06.2011.	200 000		
		27.06.2011.	200 000
15.07.2011.	200 000		
		18.07.2011.	200 000
		26.07.2011.	200 000
04.08.2011.	200 000		
		24.08.2011.	200 000
15.09.2011.	200 000		
15.09.2011.	200 000		
		20.09.2011.	141 400
		20.09.2011.	141 400
10.10.2011.	200 000		
24.10.2011.	200 000		
		25.10.2011.	200 000
		31.10.2011.	200 000
31.10.2011.	200 000		
31.10.2011.	200 000		
07.11.2011.	200 000		
		09.11.2011.	200 000
14.11.2011.	200 000		
		17.11.2011.	200 000
21.11.2011.	200 000		
28.11.2011.	200 000		
05.12.2011.	200 000		
05.12.2011.	200 000		
		06.12.2011.	200 000

07.12.2011.	200 000		
		09.12.2011.	200 000
		12.12.2011.	200 000
12.12.2011.	200 000		
19.12.2011.	200 000		
20.12.2011.	200 000		
		22.12.2011.	200 000
		26.06.2012.	200 000
		15.07.2012.	200 000
		24.07.2012.	atlikums

Tā kā /pers. A/ noslēgtā līguma un vienošanās noteikumi paredzēja liela apjoma SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļu ilgstošu atrašanos SIA /Nosaukums B/ rīcībā, neaizliedzot SIA /Nosaukums B/ izmantot tos savā saimnieciskajā darbībā, tādējādi faktiski nododot šos SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļus SIA /Nosaukums B/ īpašumā, neparedzot ne maksājumu valūtu, ne valūtas konvertācijas kursu, kā arī ievērojot, ka SIA /Nosaukums A/ saistību izpildīšanai pret kreditoriem valūtas konvertācija nebija nepieciešama, atzīstams, ka ar 2011.gada 25.maija līgumu /numurs/ un Vienošanos Nr. 1 pie tā /pers. A/ faktiski noslēdza aizdevuma līgumu, taču, apzinoties, ka aizdevuma līguma noslēgšana acīmredzami pārsniedz viņam ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, minēto līgumu neatbilstoši patiesajai darījuma būtībai noformēja kā pakalpojuma līgumu par valūtas kursa vadību un finanšu līdzekļu konvertāciju.

Slēdzot līgumu un nenosakot maksu par SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļu izmantošanu, /pers. A/ rīkojās nelietderīgi ar SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļiem, kā arī, apzinoties, ka SIA /Nosaukums B/ pamatkapitāls ir tikai LVL 2000, ka 2009. un 2010.gadā SIA /Nosaukums B/ strādājusi ar zaudējumiem, ar negatīvu pašu kapitālu, /pers. A/ noslēdza augsta riska nelietderīgu darījumu - 2011.gada 25.maija līgumu /numurs/un Vienošanos Nr. 1 pie tā.

Noslēdzot 2011.gada 25.maija līgumu /numurs/ un Vienošanos Nr. 1 pie tā, kas faktiski paredz SIA /Nosaukums A/ aizdevumu SIA /Nosaukums B/, /pers. A/ acīmredzami pārsniedza savas pilnvaras, ignorējot turpmāk minētos viņam kā valsts amatpersonai ar likumu un uzliktu uzdevumu noteiktos ierobežojumus:

- ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.) 4.panta otrajā daļā noteikto aizliegumu izsniegt jebkāda veida aizdevumus, izņemot šajā likumā īpaši atrunātus gadījumus;
- ar SIA /Nosaukums A/ statūtu (apstiprināti 2011.gada 7.janvārī ārkārtas dalībnieku sapulcē) 14.4.punktā noteikto, ka papildus likumā noteiktajam valdei nepieciešama iepriekšēja dalībnieku sapulces piekrišana aizdevuma līgumu slēgšanai;
- ar SIA /Nosaukums A/ valdes locekļu /pers. M/ un /pers. N/ izdotā pilnvarojuma (Pielikums Nr.1 SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 7.februāra valdes sēdes protokolam Nr.2) 1.punktā noteikto apjomu - SIA /Nosaukums A/ vārdā risināt visus ar tās īpašumā esošo, valdījumā vai apsaimniekošanā nodoto nekustamo īpašumu un kustamās mantas apsaimniekošanu, tajā skaitā iznomāšanu, nodošanu sadarbības lietošanā, attīstības un investīciju projektu realizāciju, būvniecību, renovāciju vai rekonstrukciju, kā arī kustamās mantas iegādi, lietošanu, uzturēšanu un atsavināšanu, ar personāla vadību saistītos jautājumus;
- ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.) 5.panta pirmajā daļā noteikto aizliegumu nodot valsts un pašvaldību mantu bezatlīdzības lietošanā citām personām;
- ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.) 2.panta pirmajā daļā un ar 2010.gada 28.jūlijā starp SIA /Nosaukums A/ un /pers. A/ noslēgtā Pilnvarojuma līguma noteikumu 3.4.punktā noteikto, ka jebkurai rīcībai ar pašvaldības vai SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļiem un mantu ir jābūt likumīgai, tas ir, ar tiem drīkst rīkoties tikai atbilstoši likumos, Ministru kabineta noteikumos, nolikumos un citos normatīvajos aktos, kā arī Rīgas domes pieņemtajos saistošajos noteikumos un citos tās pieņemtajos normatīvajos aktos noteiktajiem mērķiem un paredzētajā kārtībā;
- ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.) 3.pantā noteikto pienākumu lietderīgi rīkoties ar finanšu līdzekļiem un mantu, proti, kapitālsabiedrībām, kurās pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, jārīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi, tas ir: 1) rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu; 2) manta atsavināma un nododama īpašumā vai lietošanā citai personai par iespējami augstāku cenu; 3) manta iegūstama īpašumā vai lietošanā par iespējami zemāku cenu.

Tādējādi, apejot likumā „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" un SIA /Nosaukums A/ statūtos noteikto kārtību, faktisko aizdevumu SIA /Nosaukums B/ slēpjot aiz SIA /Nosaukums A/ nelietderīga pakalpojumu līguma, kas paredz SIA /Nosaukums B/ sniegtos valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumus SIA /Nosaukums A/, /pers. A/ acīmredzami pārsniedza viņam kā valsts amatpersonai ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas.

Pilnībā izpildot /pers. A/ noslēgto 2011.gada 25.maija līgumu /numurs/ un Vienošanos Nr. 1 pie tā, SIA /Nosaukums A/ veica naudas līdzekļu pārskaitījumus latu un eiro valūtā, vadoties pēc /pers. A/ mutiskiem rīkojumiem, par kopējo summu LVL 3 848 972,80 (LVL 1 600 000+EUR 3 200 000 (kas pēc Latvijas/pers. K/ noteiktā valūtas kursa atbilst LVL 2 248 972,80)). Savukārt, SIA /Nosaukums B/ savas saistības atbilstoši minētā līguma un vienošanās nosacījumiem neizpildīja, kā rezultātā SIA /Nosaukums B/ pamatparāds SIA /Nosaukums A/ 2012.gada 1.oktobrī ir LVL 1 263 368,80, proti:

Datums	SIA "/nosaukums A/" pārskaitītā summa SIA "/nosaukums B/"	SIA "/nosaukums B/" pārskaitītā summa SIA "/nosaukums A/"
30.05.2011	LVL 200 000	
31.05.2011.	LVL 200 000	
06.06.2011.	LVL 200 000	
07.06.2011.	LVL 200 000	
20.06.2011.		EUR 200 000
21.06.2011	LVL 200 000	
27.06.2011.	LVL 200 000	

27.06.2011.		EUR 200 000
15.07.2011.	LVL 200 000	
18.07.2011.		EUR 200 000
26.07.2011.		EUR 200 000
04.08.2011.	LVL 200 000	
24.08.2011.		EUR 200 000
Kopā:	LVL 1 600 000	EUR 1000 000 (pēc Latvijas/pers. K/ kursa 0,702804 = LVL 702 804)
15.09.2011.	EUR 200 000	
15.09.2011.	EUR 200 000	
20.09.2011.		LVL 141 400
20.09.2011.		LVL 141 400
10.10.2011.	EUR 200 000	
24.10.2011.	EUR 200 000	
25.10.2011.		LVL 200 000
31.10.2011.		LVL 200 000
31.10.2011.	EUR 200 000	
31.10.2011.	EUR 200 000	
07.11.2011.	EUR 200 000	
09.11.2011.		LVL 200 000
14.11.2011.	EUR 200 000	
17.11.2011.		LVL 200 000
21.11.2011.	EUR 200 000	
28.11.2011.	EUR 200 000	
05.12.2011.	EUR 200 000	
05.12.2011.	EUR 200 000	
06.12.2011.		LVL 200 000
07.12.2011.	EUR 200 000	
09.12.2011.		LVL 200 000
12.12.2011.		LVL 200 000
12.12.2011.	EUR 200 000	
19.12.2011.	EUR 200 000	
20.12.2011.	EUR 200 000	
22.12.2011.		LVL 200 000
Kopā:	EUR 3 200 000 (pēc Latvijas/pers. K/ kursa 0,702804 = LVL 2 248 972,80)	LVL 1 882 800
Kopā:	**LVL 3 848 972,80**	**LVL 2 585 604**
Pamatparāds:	**LVL 1 263 368,80**	

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas 2012.gada 21.decembra spriedumu pasludināts SIA /Nosaukums B/ maksātnespējas process.

Tādējādi, /pers. A/ vienpersoniski, patvaļīgi, nesaskaņojot ar pārējiem valdes locekļiem /pers. M/ un /pers. N/ 2011.gada 25.maija līguma Nr. /numurs / un Vienošanās Nr.1 pie tā noslēgšanu, nesaņemot SIA /Nosaukums A/ statūtos paredzēto dalībnieku sapulces piekrišanu, kā arī neievērojot likumā „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" un 2010.gada 28.jūlija Pilnvarojuma līgumā noteiktās prasības, pārsniedza viņam ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, kā rezultātā SIA /Nosaukums A/ ar likumu aizsargātām tiesībām un interesēm radīts būtisks kaitējums, tas ir, ne vien nodarīts ievērojams mantisks zaudējums lielā LVL 1 263 368,80 apmērā, bet arī apdraudētas SIA /Nosaukums A/ vēl citas ar likumu aizsargātas intereses un tiesības, proti, apdraudētas Komerclikuma 18.pantā garantētās komersanta tiesības uz saimnieciskiem labumiem (vērtībām) kā nemateriālām vērtībām - apdraudēta SIA /Nosaukums A/ reputācija, kas var atstāt iespaidu uz uzņēmuma pozitīvajām nākotnes izredzēm, kas balstītas uz sabiedrības uzticību SIA /Nosaukums A/ sniegtajiem pakalpojumiem.

Mantisks zaudējums lielā apmērā, saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 24.panta pirmo daļu, atzīstams par smagām sekām, kas, savukārt, atzīstams par būtisku kaitējumu ar likumu aizsargātām personas tiesībām un interesēm.

Tāpat, /pers. A/ ir radījis ievērojamu apdraudējumu Latvijas valsts un Rīgas pilsētas pašvaldības prestižam, ar ko radījis būtisku kaitējumu valsts varai un pārvaldības kārtībai, proti, aprakstītajam nodarījumam iegūstot vispārēju publicitāti, diskreditējot iedzīvotāju acīs valsts amatpersonu darbību kopumā un pašvaldības institūtu, jo /pers. A/ pretlikumīgās rīcības rezultātā sabiedrībā ticis radīts cieņas un uzticības zaudējums valsts amatpersonām, un tikušas būtiski aizskartas ne tikai SIA /Nosaukums A/ un Rīgas pilsētas pašvaldības ar likumu aizsargātās tiesības un intereses, bet arī iedzīvotāju likumiskās tiesības paļauties uz valsts amatpersonu darbību atbilstību Latvijas Republikas likumiem. Tādējādi, /pers. A/ radījis būtisku kaitējumu valsts, pašvaldības un sabiedrības interesēm, graujot Latvijas Republikas kā tiesiskas valsts un Rīgas domes kā likumam pakļautas publiskas personas prestižu sabiedrības acīs.

/pers. A/ apsūdzēts noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā (likuma redakcijā līdz 31.03.2013.), izdarīšanā.

Bez tam /pers. A/, apsūdzēts par to, ka būdams valsts amatpersona, viltoja dokumentus, kā arī apzināti izsniedza un izmantoja viltotus dokumentus, un proti:

/pers. A/, būdams SIA /Nosaukums A/ (reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, juridiskā adrese /adrese A/), kuras vienīgais dalībnieks un kapitāla daļu īpašnieks ir Rīgas pilsētas pašvaldība, valdes priekšsēdētājs, līdz ar ko, atbilstoši likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4.panta pirmās daļas 18.punktam un atbilstoši 2010.gada 28.jūlijā starp SIA /Nosaukums A/ un /pers. A/ noslēgtā Pilnvarojuma līguma noteikumiem, atzīstams par valsts amatpersonu Krimināllikuma 316.panta pirmās daļas izpratnē, apzinoties savu darbību nelikumīgo raksturu, 2012.gada

sākumā, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā norādīja SIA /Nosaukums A/ ārpakalpojuma sniedzēja grāmatvedei nepamatoti, bez attaisnojuma dokumentiem izdarīt ierakstu grāmatvedības uzskaites kontā Nr. 2562 „Konvertācija- LVL valūta", ar ierakstu nepamatoti samazinot SIA /Nosaukums B/ parādu SIA /Nosaukums A/ par LVL 2140

2011.gada 25.maija līguma /numurs / ietvaros, pēc kā norādīja nepamatoti pārreģistrēt šo parāda summu šaubīgo debitoru parādu sastāvā, iegrāmatojot to grāmatvedības uzskaites kontā Nr. 2351 „Norēķini ar šaubīgiem debitoriem". Bez tam, /pers. A/ norādīja SIA /Nosaukums A/ ārpakalpojuma sniedzēja grāmatvedei nepamatoti, bez attaisnojuma dokumentiem sagatavot grāmatvedības izziņu Nr. b/nl, datētu ar 24.08.2011., uz kā pamata šaubīgo debitoru parāds LVL 2140 apmērā no grāmatvedības uzskaites konta Nr. 2351 „Norēķini ar šaubīgiem debitoriem" nelikumīgi tika norakstīts izdevumos.

Tāpat, /pers. A/ 2012.gada sākumā, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā norādīja SIA /Nosaukums A/ ārpakalpojuma sniedzēja grāmatvedei nepamatoti, bez attaisnojuma dokumentiem izdarīt ierakstu grāmatvedības uzskaites kontā Nr. 2561 „Konvertācija-valūta- LVL", ar ierakstu nepamatoti samazinot SIA /Nosaukums B/ parādu SIA /Nosaukums A/ par LVL 13 756,82 2011.gada 25.maija līguma /numurs/ ietvaros, pēc kā norādīja nepamatoti pārreģistrēt šo parāda summu šaubīgo debitoru parādu sastāvā, iegrāmatojot to grāmatvedības uzskaites kontā Nr. 2351 „Norēķini ar šaubīgiem debitoriem". Bez tam, /pers. A/ norādīja SIA /Nosaukums A/ ārpakalpojuma sniedzēja grāmatvedei nepamatoti, bez attaisnojuma dokumentiem sagatavot grāmatvedības izziņu Nr. b/nl, datētu ar 31.12.2011., uz kā pamata šaubīgo debitoru parāds LVL 13 756,82 apmērā no grāmatvedības uzskaites konta Nr. 2351 „Norēķini ar šaubīgiem debitoriem" nelikumīgi tika norakstīts izdevumos.

Tādējādi, /pers. A/ nelikumīgo darbību rezultātā SIA /Nosaukums B/ parāds pret SI /Nosaukums A/ kopumā nelikumīgi tika samazināts par LVL 15 896,82.

Šādu /pers.A/darbību rezultātā tika viltoti SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības dokumenti, proti, norādītas nepatiesas ziņas grāmatvedības uzskaites kontos Nr. 2562 „Konvertācija-LVL-valūta", Nr. 2561 „Konvertācija-valūta-LVL", Nr. 2351 „Norēķini ar šaubīgiem debitoriem", izdotas viltotas grāmatvedības izziņas Nr. b/nl, datētas ar 24.08.2011. un 31.12.2011.

Turpmāk SIA /Nosaukums A/ ārpakalpojuma sniedzēja grāmatvede, izpildot normatīvo aktu prasības, 2012.gada sākumā, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā sagatavoja aktu par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011., kurā, ievērojot parāda LVL 15 896,82 nelikumīgo samazinājumu, tika norādītas nepatiesas ziņas par SIA /Nosaukums B/ parāda atlikumu pret SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 25.maija līguma /numurs/ ietvaros. SIA /Nosaukums A/ aktu par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011. izsniedza SIA /Nosaukums B/, kuras grāmatvedis, parakstot minēto aktu, atzina nelikumīgi samazināto parāda summu LVL 1 249 843,50, kas ir par LVL 15 896,82 mazāka nekā pa tiesā līgumparāda summa LVL 1 265 740,32.

Tādējādi, /pers. A/ darbību rezultātā tika viltots un izsniegts akts par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011. starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/.

Bez tam, nolūkā slēpt 2011.gada 25.maija līgumu /numurs/ un SIA /Nosaukums B/ parādu pret SIA /Nosaukums A/, /pers. A/ laika posmā no 2012.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 23.maijam, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā norādīja SIA /Nosaukums A/ ārpakalpojuma sniedzēja grāmatvedei, sagatavojot SIA /Nosaukums A/ gada pārskatu par 2011.gadu, bilances pozīcijā „Naudas līdzekļi" nepamatoti iekļaut SIA /Nosaukums B/ parādu LVL 1 249 843,50 pret SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 25.maija līguma /numurs/ ietvaros.

Izpildot /pers.A/norādījumus, proti, naudas līdzekļu sastāvā norādot LVL 1 249 843,50, kas reāli SIA /Nosaukums A/ rīcībā nebija un to atgūšanas termiņu nevarēja prognozēt, gada pārskatā tika norādītas nepatiesas ziņas par SIA /Nosaukums A/ rīcībā uz 31.12.2011. esošajiem naudas līdzekļiem (aktīviem). Tāpat, grāmatvedei izpildot /pers. A/ norādījumus, SIA /Nosaukums A/ gada pārskata par 2011 .gadu Finanšu pārskata pielikumā naudas līdzekļu sadalījumā pa valūtām SIA /Nosaukums B/ parāds LVL 1 249 843,50 pret SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 25.maija līguma /numurs/ ietvaros nelikumīgi iekļauts pozīcijā „naudas ceļā", tas ir, norādīts kā naudas ekvivalents.

Tādējādi, /pers. A/ darbību rezultātā tika viltots SIA /Nosaukums A/ gada pārskats par 2011.gadu, kā arī SIA /Nosaukums A/ gada pārskata par 2011.gadu Finanšu pārskata pielikums.

Izmantojot SIA /Nosaukums A/ gada pārskatu par 2011.gadu un tā pielikumu, SIA /Nosaukums A/ to iesniedza Valsts ieņēmumu dienestā.

Tādējādi, atzīstams, ka SIA /Nosaukums A/ valdes priekšsēdētājs /pers. A/ atbilstoši likuma "Par grāmatvedību" 2.pantam, būdams atbildīgs par SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības kārtošanu un dodot norādījumus grāmatvedei, viltoja SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības dokumentus, gada pārskatu, tā pielikumu, apzināti izsniedza viltotu aktu par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011., apzināti izmantoja viltotu SIA /Nosaukums A/ gada pārskatu par 2011.gadu, neievērojot šādu tiesību aktu prasības:

- Likuma „Par grāmatvedību" 7.panta nosacījumus, ka grāmatvedības reģistros jāizdara ieraksti, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem.
- Likuma „Par grāmatvedību" 2.panta nosacījumus, ka grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai.
- Gada pārskatu likuma 4.panta otrās daļas nosacījumus, ka gada pārskatu sastāda atbilstoši likumam "Par grāmatvedību". Gada pārskatu likumam un citiem normatīvajiem aktiem, un trešās daļas nosacījumus, ka gada pārskatam ir jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem, saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmu.
- Latvijas grāmatvedības standarta Nr. 1 „Finanšu pārskata sagatavošanas pamatnostādnes" 22.punktu, ka naudas plūsmas pārskatā nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē, tekošo bankas kontu atlikumiem un īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu līdz 90 dienām.
- Latvijas grāmatvedības standarta Nr. 2 „Naudas plūsmas pārskats" 4.5. un 5.punktu, ka naudas ekvivalenti ir augsti likvīdi īstermiņa ieguldījumi, kurus īsā laika periodā var pārvērst naudā, parasti ja termiņš nepārsniedz 3 mēnešus.

/pers. A/ apsūdzēts noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā (likuma redakcijā līdz 31.03.2013.), izdarīšanā.

Krimināllietu tiesas kolēģija (turpmāk - tiesas kolēģija), pārbaudījusi un novērtējusi krimināllietā esošos pierādījumus, atzīst, ka /pers. A/, būdams valsts amatpersona, izdarīja tīšas darbības, kas acīmredzami pārsniedz valsts amatpersonai ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, ar šīm darbībām izraisot smagas sekas, šādos apstākļos.

/pers. A/, būdams SIA /Nosaukums A/ (turpmāk arī Sabiedrība), kuras vienīgais dalībnieks un kapitāla daļu īpašnieks ir Rīgas pilsētas pašvaldība, valdes priekšsēdētājs, līdz ar ko atbilstoši likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4.panta pirmās daļas 18.punktam un atbilstoši 2010.gada 28.jūlijā starp SIA /Nosaukums A/ un /pers. A/ noslēgtā Pilnvarojuma līguma noteikumiem, atzīstams par valsts amatpersonu Krimināllikuma 316.panta pirmās daļas izpratnē, apzinoties savu darbību nelikumīgo raksturu, kas acīmredzami pārsniedz viņam ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, 2011.gada 25.maijā SIA /Nosaukums A/ vārdā noslēdza līgumu Nr. /numurs/ar SIA /Nosaukums B/, kā arī pie 2011.gada 25.maija līguma Nr. /numurs/noslēdza ar SIA /Nosaukums B/ Vienošanos Nr. 1, kas datēta ar 2011.gada 30.maiju. No minētā līguma un vienošanās izriet, ka SIA /Nosaukums A/ līguma darbības laikā no 2011.gada 30.maija līdz 2012.gada 24.jūlijam bez atlīdzības un bez jebkāda nodrošinājuma nodod SIA /Nosaukums B/ rīcībā ievērojama apjoma finanšu līdzekļus saskaņā ar vienošanās paredzēto maksājumu grafiku, proti:

Sabiedrības maksājuma datums SIA "/nosaukums B/"	Sabiedrības maksājamā summa SIA /Nosaukums B/ (valūta nav noteikta)	SIA "/nosaukums B/" maksājuma datums Sabiedrībai	SIA /Nosaukums B/ maksājamā summa Sabiedrībai (valūta nav noteikta)
30.05.2011.	200 000		
31.05.2011.	200 000		
06.06.2011.	200 000		
07.06.2011.	200 000		
		20.06.2011.	200 000
21.06.2011.	200 000		
27.06.2011.	200 000		
		27.06.2011.	200 000
15.07.2011.	200 000		
		18.07.2011.	200 000
		26.07.2011.	200 000
04.08.2011.	200 000		
		24.08.2011.	200 000
15.09.2011.	200 000		
15.09.2011.	200 000		
		20.09.2011.	141 400
		20.09.2011.	141 400
10.10.2011.	200 000		
24.10.2011.	200 000		
		25.10.2011.	200 000
		31.10.2011.	200 000
31.10.2011.	200 000		
31.10.2011.	200 000		
07.11.2011.	200 000		
		09.11.2011.	200 000
14.11.2011.	200 000		
		17.11.2011.	200 000
21.11.2011.	200 000		
28.11.2011.	200 000		
05.12.2011.	200 000		
05.12.2011.	200 000		
		06.12.2011.	200 000
07.12.2011.	200 000		
		09.12.2011.	200 000
		12.12.2011.	200 000
12.12.2011.	200 000		
19.12.2011.	200 000		
20.12.2011.	200 000		
		22.12.2011.	200 000
		26.06.2012.	200 000
		15.07.2012.	200 000
		24.07.2012.	atlikums

Tā kā /pers. A/ noslēgtā līguma un vienošanās noteikumi paredzēja liela apjoma SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļu ilgstošu atrašanos SIA /Nosaukums B/ rīcībā, neaizliedzot SIA /Nosaukums B/ izmantot tos savā saimnieciskajā darbībā, tādējādi faktiski nododot šos SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļus SIA /Nosaukums B/ īpašumā, neparedzot ne maksājumu valūtu, ne valūtas konvertācijas kursu, kā arī ievērojot, ka SIA /Nosaukums A/ saistību izpildīšanai pret kreditoriem valūtas konvertācija nebija nepieciešama, atzīstams, ka ar 2011.gada 25.maija līgumu Nr. /numurs/un Vienošanos Nr. 1 pie tā /pers. A/ faktiski noslēdza aizdevuma līgumu, taču, apzinoties, ka aizdevuma līguma noslēgšana acīmredzami pārsniedz viņam ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, minēto līgumu neatbilstoši patiesajai darījuma būtībai noformēja kā pakalpojuma līgumu par valūtas kursa vadību un finanšu līdzekļu konvertāciju.

Slēdzot līgumu un nenosakot maksu par SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļu izmantošanu, /pers. A/ rīkojās nelietderīgi ar SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļiem, kā arī, apzinoties, ka SIA /Nosaukums B/ pamatkapitāls ir tikai 2000 LVL, ka 2009. un 2010.gadā SIA /Nosaukums B/ strādājusi ar zaudējumiem, ar negatīvu pašu kapitālu, /pers. A/ noslēdza augsta riska nelietderīgu darījumu - 2011.gada 25.maija līgumu /numurs/un Vienošanos Nr. 1 pie tā.

Noslēdzot 2011.gada 25.maija līgumu /numurs/ un Vienošanos Nr. 1, kas faktiski paredz SIA /Nosaukums A/ aizdevumu SIA /Nosaukums B/, /pers. A/ acīmredzami pārsniedza savas pilnvaras, ignorējot turpmāk minētos viņam kā valsts amatpersonai ar likumu un uzliktu uzdevumu noteiktos ierobežojumus:

- ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.) 4.panta otrajā daļā noteikto aizliegumu izsniegt jebkāda veida aizdevumus, izņemot šajā likumā īpaši atrunātus gadījumus;

- ar SIA /Nosaukums A/ statūtu (apstiprināti 2011.gada 7.janvārī ārkārtas dalībnieku sapulcē) 14.4.punktā noteikto, ka papildus likumā noteiktajam valdei nepieciešama iepriekšēja dalībnieku sapulces piekrišana aizdevuma līgumu slēgšanai;

- ar SIA /Nosaukums A/ valdes locekļu /pers. M/ un /pers. N/ izdotā pilnvarojuma (Pielikums Nr.1 SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 7.februāra valdes sēdes protokolam Nr.2) 1.punktā noteikto apjomu - SIA /Nosaukums A/ vārdā risināt visus ar tās īpašumā esošo, valdījumā vai apsaimniekošanā nodoto nekustamo īpašumu un kustamās mantas apsaimniekošanu, tajā skaitā iznomāšanu, nodošanu sadarbības lietošanā, attīstības un investīciju projektu realizāciju, būvniecību, renovāciju vai rekonstrukciju, kā arī kustamās mantas iegādi, lietošanu, uzturēšanu un atsavināšanu, ar personāla vadību saistītos jautājumus;

- ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.) 5.panta pirmajā daļā noteikto aizliegumu nodot valsts un pašvaldību mantu bezatlīdzības lietošanā citām personām;

- ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.) 2.panta pirmajā daļā un ar 2010.gada 28.jūlijā starp SIA /Nosaukums A/ un /pers. A/ noslēgtā Pilnvarojuma līguma noteikumu 3.4.punktā noteikto, ka jebkurai rīcībai ar pašvaldības vai SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļiem un mantu ir jābūt likumīgai, tas ir, ar tiem drīkst rīkoties tikai atbilstoši likumos, Ministru kabineta noteikumos, nolikumos un citos normatīvajos aktos, kā arī Rīgas domes pieņemtajos saistošajos noteikumos un citos tās pieņemtajos normatīvajos aktos noteiktajiem mērķiem un paredzētajā kārtībā;

- ar likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.) 3.pantā noteikto pienākumu lietderīgi rīkoties ar finanšu līdzekļiem un mantu, proti, kapitālsabiedrībām, kurās pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, jārīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi, tas ir: 1) rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu; 2) manta atsavināma un nododama īpašumā vai lietošanā citai personai par iespējami augstāku cenu; 3) manta iegūstama īpašumā vai lietošanā par iespējami zemāku cenu.

Tādējādi, apejot likumā „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" un SIA /Nosaukums A/ statūtos noteikto kārtību, faktisko aizdevumu SIA /Nosaukums B/ slēpjot aiz SIA /Nosaukums A/ nelietderīga pakalpojumu līguma, kas paredz SIA /Nosaukums B/ sniegtos valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumus SIA /Nosaukums A/, /pers. A/ acīmredzami pārsniedza viņam kā valsts amatpersonai ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas.

Pilnībā izpildot /pers. A/ noslēgto 2011.gada 25.maija līgumu /numurs/un Vienošanos Nr. 1 pie tā, SIA /Nosaukums A/ veica naudas līdzekļu pārskaitījumus latu un eiro valūtā, vadoties pēc /pers. A/ mutiskiem rīkojumiem, par kopējo summu 3 848 972,80 LVL (1 600 000 LVL + 3 200 000 EUR (kas pēc Latvijas/pers. K/ noteiktā valūtas kursa atbilst 2 248 972,80 LVL)). Savukārt SIA /Nosaukums B/ savas saistības atbilstoši minētā līguma un vienošanās nosacījumiem neizpildīja, kā rezultātā SIA /Nosaukums B/ parādspārāds SIA /Nosaukums A/ 2012.gada 1.oktobrī ir 1 263 368,80 LVL, proti:

Datums	Sabiedrības pārskaitītā summa SIA "/nosaukums B/"	SIA "/nosaukums B/" pārskaitītā summa Sabiedrībai
30.05.2011	LVL 200 000	
31.05.2011.	LVL 200 000	
06.06.2011.	LVL 200 000	
07.06.2011.	LVL 200 000	
20.06.2011.		EUR 200 000
21.06.2011	LVL 200 000	
27.06.2011.	LVL 200 000	
27.06.2011.		EUR 200 000
15.07.2011.	LVL 200 000	
18.07.2011.		EUR 200 000
26.07.2011.		EUR 200 000
04.08.2011.	LVL 200 000	
24.08.2011.		EUR 200 000
Kopā:	LVL 1 600 000	EUR 1000 000 (pēc Latvijas/pers. K/ kursa 0,702804 = LVL 702 804)
15.09.2011.	EUR 200 000	
15.09.2011.	EUR 200 000	
20.09.2011.		LVL 141 400
20.09.2011.		LVL 141 400
10.10.2011.	EUR 200 000	
24.10.2011.	EUR 200 000	
25.10.2011.		LVL 200 000
31.10.2011.		LVL 200 000
31.10.2011.	EUR 200 000	
31.10.2011.	EUR 200 000	
07.11.2011.	EUR 200 000	
09.11.2011.		LVL 200 000
14.11.2011.	EUR 200 000	
17.11.2011.		LVL 200 000
21.11.2011.	EUR 200 000	
28.11.2011.	EUR 200 000	
05.12.2011.	EUR 200 000	
05.12.2011.	EUR 200 000	
06.12.2011.		LVL 200 000
07.12.2011.	EUR 200 000	
09.12.2011.		LVL 200 000
12.12.2011.		LVL 200 000

12.12.2011.	EUR 200 000	
19.12.2011.	EUR 200 000	
20.12.2011.	EUR 200 000	
22.12.2011.		LVL 200 000
Kopā:	EUR 3 200 000 (pēc Latvijas/pers. K/ kursa 0,702804 = LVL 2 248 972,80)	LVL 1 882 800
Kopā:	**LVL 3 848 972,80**	**LVL 2 585 604**
Pamatparāds:	**LVL 1 263 368,80**	

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2012.gada 21.decembra spriedumu pasludināts SIA /Nosaukums B/ maksātnespējas process.

Tādējādi /pers. A/ vienpersoniski, patvaļīgi, nesaskaņojot ar pārējiem valdes locekļiem /pers. M/ un /pers. N/ 2011.gada 25.maija līguma /numurs/ un Vienošanās Nr. 1 pie tā noslēgšanu, nesaņemot SIA /Nosaukums A/ statūtos paredzēto dalībnieku sapulces piekrišanu, kā arī neievērojot likumā „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" un 2010.gada 28.jūlija Pilnvarojuma līgumā noteiktās prasības, pārsniedza viņam ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, kā rezultātā SIA /Nosaukums A/ ne vien nodarīts ievērojams mantisks zaudējums lielā (1 263 368,80 LVL) apmērā, bet arī apdraudētas SIA /Nosaukums A/ vēl citas ar likumu aizsargātas intereses un tiesības, proti, apdraudētas Komerclikuma 18.pantā garantētās komersanta tiesības uz saimnieciskiem labumiem (vērtībām) kā nemateriālām vērtībām - apdraudēta SIA /Nosaukums A/ reputācija, kas var atstāt iespaidu uz uzņēmuma pozitīvajām nākotnes izredzēm, kas balstītas uz sabiedrības uzticību SIA /Nosaukums A/ sniegtajiem pakalpojumiem.

Mantisks zaudējums lielā apmērā, saskaņā ar likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 24.panta pirmo daļu, atzīstams par smagām sekām, kas, savukārt atzīstams par smagu kaitējumu ar likumu aizsargātām interesēm.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā.

Tiesas kolēģija, pārbaudījusi un novērtējusi krimināllietā esošos pierādījumus, atzīst, ka /pers. A/, būdams valsts amatpersona, viltoja dokumentus, kā arī apzināti izsniedza un izmantoja viltotus dokumentus, šādos apstākļos.

/pers. A/, būdams SIA /Nosaukums A/, kuras vienīgais dalībnieks un kapitāla daļu īpašnieks ir Rīgas pilsētas pašvaldība, valdes priekšsēdētājs, līdz ar ko, atbilstoši likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" 4.panta pirmās daļas 18.punktam un atbilstoši 2010.gada 28.jūlijā starp SIA /Nosaukums A/ un /pers. A/ noslēgtā Pilnvarojuma līguma noteikumiem, atzīstams par valsts amatpersonu Krimināllikuma 316.panta pirmās daļas izpratnē, apzinoties savu darbību nelikumīgo raksturu, 2012.gada sākumā, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, norādīja SIA /Nosaukums A/ ārpakalpojuma sniedzēja grāmatvedei nepamatoti, bez attaisnojuma dokumentiem izdarīt ierakstu grāmatvedības uzskaites kontā Nr. 2562 „Konvertācija-LVL-valūta", ar ierakstu nepamatoti samazinot SIA /Nosaukums B/ parādu SIA /Nosaukums A/ par 2140 LVL 2011.gada 25.maija līguma Nr. /numurs / ietvaros, pēc kā norādīja nepamatoti pārreģistrēt šo parāda summu šaubīgo debitoru parādu sastāvā, iegrāmatojot to grāmatvedības uzskaites kontā Nr. 2351 „Norēķini ar šaubīgiem debitoriem". Turklāt /pers. A/ norādīja SIA /Nosaukums A/ ārpakalpojuma sniedzēja grāmatvedei nepamatoti, bez attaisnojuma dokumentiem sagatavot grāmatvedības izziņu Nr. b/nl, datētu ar 24.08.2011., uz kā pamata šaubīgo debitoru parāds 2140 LVL apmērā no grāmatvedības uzskaites konta Nr. 2351 „Norēķini ar šaubīgiem debitoriem" nelikumīgi tika norakstīts izdevumos.

Tāpat /pers. A/ 2012.gada sākumā, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, norādīja SIA /Nosaukums A/ ārpakalpojuma sniedzēja grāmatvedei nepamatoti, bez attaisnojuma dokumentiem izdarīt ierakstu grāmatvedības uzskaites kontā Nr. 2561 „Konvertācija-valūta-LVL", ar ierakstu nepamatoti samazinot SIA /Nosaukums B/ parādu SIA /Nosaukums A/ par 13 756,82 LVL 2011.gada 25.maija līguma Nr. /numurs /ietvaros, pēc kā norādīja nepamatoti pārreģistrēt šo parāda summu šaubīgo debitoru parādu sastāvā, iegrāmatojot to grāmatvedības uzskaites kontā Nr. 2351 „Norēķini ar šaubīgiem debitoriem". Turklāt /pers. A/ norādīja SIA /Nosaukums A/ ārpakalpojuma sniedzēja grāmatvedei nepamatoti, bez attaisnojuma dokumentiem sagatavot grāmatvedības izziņu Nr. b/nl, datētu ar 31.12.2011., uz kā pamata šaubīgo debitoru parāds 13 756,82 LVL apmērā no grāmatvedības uzskaites konta Nr. 2351 „Norēķini ar šaubīgiem debitoriem" nelikumīgi tika norakstīts izdevumos.

Tādējādi /pers. A/ nelikumīgo darbību rezultātā SIA /Nosaukums B/ parāds pret SIA /Nosaukums A/ kopumā nelikumīgi tika samazināts par 15 896,82 LVL.

Šādu /pers. A/ darbību rezultātā tika viltoti SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības dokumenti, proti, norādītas nepatiesas ziņas grāmatvedības uzskaites kontos Nr. 2562 „Konvertācija-LVL-valūta", Nr. 2561 „Konvertācija-valūta-LVL", Nr. 2351 „Norēķini ar šaubīgiem debitoriem", izdotas viltotas grāmatvedības izziņas Nr. b/nl, datētas ar 24.08.2011. un 31.12.2011.

Turpmāk SIA /Nosaukums A/ ārpakalpojuma sniedzēja grāmatvede, izpildot normatīvo aktu prasības, 2012.gada sākumā, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, sagatavoja aktu par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011., kurā, ievērojot parāda 15 896,82 LVL nelikumīgo samazinājumu, tika norādītas nepatiesas ziņas par SIA /Nosaukums B/ parāda atlikumu pret SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 25.maija līguma Nr. /numurs /ietvaros. SIA /Nosaukums A/ aktu par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011. izsniedza SIA /Nosaukums B/, kuras grāmatvedis, parakstot minēto aktu, atzina nelikumīgi samazināto parāda summu 1 249 843,50 LVL, kas ir par 15 896,82 LVL mazāka nekā pa tiesā līgumparāda summa 1 265 740,32 LVL.

Tādējādi /pers. A/ darbību rezultātā tika viltots un izsniegts akts par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011. starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/.

Turklāt, nolūkā slēpt 2011.gada 25.maija līgumu Nr. /numurs /un SIA /Nosaukums B/ parādu pret SIA /Nosaukums A/, /pers. A/ laika posmā no 2012.gada 1.janvāra līdz 2012.gada 23.maijam, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, norādīja SIA /Nosaukums A/ ārpakalpojuma sniedzēja grāmatvedei, sagatavojot SIA /Nosaukums A/ gada pārskatu par 2011.gadu, bilances pozīcijā „Naudas līdzekļi" nepamatoti iekļaut SIA /Nosaukums B/ parādu 1 249 843,50 LVL pret SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 25.maija līguma /numurs/ ietvaros. Izpildot /pers. A/ norādījumus, proti, naudas līdzekļu sastāvā norādot 1 249 843,50 LVL, kas reāli SIA /Nosaukums A/ rīcībā nebija un to atgūšanas termiņu nevarēja prognozēt, gada pārskatā tika norādītas nepatiesas ziņas par SIA /Nosaukums A/ rīcībā uz 31.12.2011. esošajiem naudas līdzekļiem (aktīviem). Tāpat, grāmatvedei izpildot /pers. A/ norādījumus, SIA /Nosaukums A/ gada pārskata par 2011.gadu Finanšu pārskata pielikumā naudas līdzekļu sadalījumā pa valūtām SIA /Nosaukums B/ parāds 1 249 843,50 LVL pret SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 25.maija līguma/numurs/ietvaros nelikumīgi iekļauts pozīcijā „nauda ceļā", tas ir, norādīts kā naudas ekvivalents.

Tādējādi /pers. A/ darbību rezultātā tika viltots SIA /Nosaukums A/ gada pārskats par 2011.gadu, kā arī SIA /Nosaukums A/ gada pārskata par 2011.gadu Finanšu pārskata pielikums. Izmantojot SIA /Nosaukums A/ gada pārskatu par 2011.gadu un tā pielikumu, SIA /Nosaukums A/ to iesniedza Valsts ieņēmumu dienestā.

Tādējādi atzīstams, ka SIA /Nosaukums A/ valdes priekšsēdētājs /pers. A/ atbilstoši likuma "Par grāmatvedību" 2.pantam, būdams atbildīgs par SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības kārtošanu un dodot norādījumus grāmatvedei, viltoja SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības dokumentus, gada pārskatu, tā pielikumu, apzināti izsniedza viltotu aktu par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011., apzināti izmantoja viltotu SIA /Nosaukums A/ gada pārskatu par 2011.gadu, neievērojot šādu tiesību aktu prasības:

- likuma „Par grāmatvedību" 7.panta nosacījumus, ka grāmatvedības reģistros jāizdara ieraksti, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem;
- likuma „Par grāmatvedību" 2.panta nosacījumus, ka grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai;
- Gada pārskatu likuma 4.panta otrās daļas nosacījumus, ka gada pārskatu sastāda atbilstoši likumam "Par grāmatvedību". Gada pārskatu likumam un citiem normatīvajiem aktiem, un trešās daļas nosacījumus, ka gada pārskatam ir jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem, saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmu;
- Latvijas grāmatvedības standarta Nr. 1 „Finanšu pārskata sagatavošanas pamatnostādnes" 22.punktu, ka naudas plūsmas pārskatā nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē, tekošo bankas kontu atlikumiem un īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu līdz 90 dienām;
- Latvijas grāmatvedības standarta Nr. 2 „Naudas plūsmas pārskats" 4.5. un 5.punktu, ka naudas ekvivalenti ir augsti likvīdi īstermiņa ieguldījumi, kurus īsā laika periodā var pārvērst naudā, parasti ja termiņš nepārsniedz 3 mēnešus.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus, novērtējusi kriminālprocesā savāktos pierādījumus, uzklausījusi procesā iesaistītās personas un izvērtējusi apelācijas protesta un cietušā apelācijas sūdzības motīvus, tiesas kolēģija uzskata, ka prokurores apelācijas protests un cietušā apelācijas sūdzība ir apmierināma, bet Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 6.septembra spriedums ir atceļams un lietā taisāms jauns spriedums.

Kriminālprocesa likuma 511.panta otrā daļa noteic, ka tiesas spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam. Tiesas spriedums ir tiesisks un pamatots, ja tas atbilst Kriminālprocesa likuma 512.panta nosacījumiem, tostarp minētā panta otrajai daļai, kas noteic, ka tiesa spriedumu pamato ar pierādījumiem, kuri pārbaudīti tiesas sēdē, un rakstveida pierādījumiem un dokumentiem, kuri norādīti lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai, vai ar pierādījumiem, kurus saskaņā ar šā likuma 125.panta noteikumiem nav nepieciešams pārbaudīt.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 525.panta otrās daļas 3.punktu attaisnojoša sprieduma motīvu daļā norāda motīvus, kāpēc tiesa noraida pierādījumus, ar kuriem pamatota apsūdzība.

Tiesas kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa spriedumā ir uzskaitījusi rakstveida pierādījumus, bet nav tos vērtējusi atbilstoši Kriminālprocesa likuma 124.–130.pantam. Pirmās instances tiesa nav norādījusi motīvus, kāpēc noraida pierādījumus, ar kuriem pamatota apsūdzība, kā to nosaka Kriminālprocesa likuma 525.panta otrās daļas 3.punkts.

Tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa, iztiesājot krimināllietu, minētās tiesību normas nav ievērojusi, kas ir viens no apstākļiem pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai, jo šādu spriedumu nevar atzīt par tiesisku un pamatotu.

Turklāt tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa ir nepareizi novērtējusi spriedumā uzskaitītos pierādījumus, neņemot vērā svarīgus nodibinātos faktiskos apstākļus, kas ir pamats sprieduma atcelšanai.

Apelācijas instances tiesā apsūdzētais /pers. A/ liecināja, ka tika noslēgts mijmaiņas līgums, kas bija ierasta prakse un šis darījums bija naudas maiņa noteiktā laika periodā. No 2010.gada līdz 2012.gadam, kad viņš vadīja uzņēmumu, šis bija trešais šāds līgums. Norādīja, ka ir bijuši daudzi uzdevumi, kādēļ bija nepieciešams segt "/nosaukums A/" kredītu, ko SIA /Nosaukums A/ bija paņēmusi, lai pabeigtu Rātsnama rekonstrukciju.

Sākumā apsūdzētais tika apsūdzēts pēc Krimināllikuma 327.panta, savukārt pēc tam apsūdzība tika papildināta ar Krimināllikuma 317.panta trešo daļu. Lietā bija lieciniece /pers. S/, uz kuras liecību pamata tika izveidota šī apsūdzība. Tie bija sākotnēji sagatavotie Rīgas domes audita revīzijas pārvaldes dokumenti. Pirmās instances tiesa lieciniecei uzdeva jautājumu, vai viņa uztur dokumentos norādīto vārdu „viltojums", uz ko lieciniece atbildēja, ka, ja dokuments ir parakstīts, tad tas nav viltojums.

Apsūdzētais uzskata, ka pirmstiesas izmeklēšanas darbs ir veikts formāli, balstoties uz nepārbaudītiem faktiem un uz citu iestāžu atzinumiem, dokumenti gatavoti formāli, viņš nav vainīgs noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā.

Paskaidroja, ka ir bijušas situācijas, kad šādus līgumus parakstīja vairāki valdes locekļi, un ir bijis, kad līgumus parakstīja apsūdzētais vienpersoniski. Konkrētais Pakalpojumu līgums tika apspriests ar kolēģiem (valdes locekļiem). Vai šis līgums tika apspriests valdē, apsūdzētais neatceras, iespējams, ka nebija.

Apsūdzētais norādīja, ka liecinieki, valdes locekļi ir zinājuši par iepriekš noslēgtajiem līgumiem ar SIA „/nosaukums J/". Ar SIA /Nosaukums B/ līgumu apsūdzētais parakstīja, jo bija tāds savstarpējais valdes locekļu pilnvarojums. Uzskata, ka viņam uz 2011.gadu bija pilnvarojums slēgt līgumus par visu saimniecisko un finansiālo darbību, bez jebkādiem izņēmumiem. Pārējiem valdes locekļiem nebija tiesību veikt maksājumus, tādas tiesības bija deleģētas tikai apsūdzētajam. /pers. A/ pats bija devis rīkojumus un tos izpildīja grāmatvedība. Kādas bija līguma saistības, tādas arī summas tika pārskaitītas.

Apsūdzētais nevar pateikt, kādas licences ir nepieciešamas kapitālsabiedrībai, lai veiktu skaidras vai bezskaidras naudas konvertācijas pakalpojumus. Uz 2011.gadu vajadzēja naudas maiņas licences uzņēmumiem, kas nodarbojas ar naudas līdzekļu maiņu. SIA /Nosaukums B/ bija vairāk kā 10 licences, bet apsūdzētais nevar pateikt, vai tās bija par skaidras vai bezskaidras naudas maiņu. Ir pārliecināts, ka bija attiecīgās licences. Mijmaiņas līguma būtība ir iepriekš fiksēta valūtas kursa maiņa noteiktā laika periodā, nevis faktiskajā brīdī, kad notiek vienošanās, t.i., periodā uz priekšu, kā tas bija šajā konkrētajā gadījumā.

Apsūdzētais uzskata, ka līguma slēgšana bija lietderīga. Tajā brīdī SIA /Nosaukums A/ eiro valūta nebija. Tika pārskaitīta tā valūta, kas bija nepieciešama norēķiniem, bija nepieciešams norēķināties ar "/nosaukums C/". Rezultātā SIA /Nosaukums A/ neko neieguva, jo uzņēmums bankrotēja. Apsūdzētais uzticējās SIA /Nosaukums B/ akcionāriem - uzņēmējiem /pers. E/ (/uzvārds/) un /pers. F/. Viņš zināja, ka SIA /Nosaukums B/ strādāja ar zaudējumiem, ir pārliecināts, ka tie nevarēja radīt kaitējumu klientam. Papildus nekāda nodrošinājuma nebija.

Pakalpojumu līgums bija noslēgts ar SIA "/nosaukums A/" saimnieciskās darbības nodrošināšanai. Bija nepieciešama konvertācija konkrētā vienībā, kad SIA /Nosaukums A/ tas bija nepieciešams. Maksājuma grafika sastādīšanas iniciators bija apsūdzētais, viņš pats to sastādīja. Lielāki līdzekļi tika nodoti SIA /Nosaukums B/, jo pašiem SIA /Nosaukums A/ tie nebija nepieciešami. Tie SIA /Nosaukums B/ rīcībā tika nodoti ilgākai lietošanai, lai viņi paspētu tos apgrozīt - konvertēt.

Saistībā ar inkriminētajiem viltotiem dokumentiem, apsūdzētais paskaidroja, ka nav devis nekādas pavēles rakstīt kaut ko nepatiesu. Dokuments - norēķini ar šaubīgiem debitoriem bija sākotnējais pamatdokuments bez paraksta, tā ir grāmatvedības izziņa, bet tālāk grāmatvedības dokumentos tas bija parakstīts.

Apsūdzētais paskaidroja, ka Pakalpojuma līgumu sastādīja jurists, savukārt grafika sastādīšanai jurista palīdzība nav nepieciešama. Pārskaitījuma

kurss tika norādīts uz atsevišķa dokumenta. Kursu grāmatvedei teica pats apsūdzētais, kad bija vienojies ar SIA /Nosaukums B/. SIA /Nosaukums B/ reorganizējoties pārņēma visas licences no SIA „/nosaukums J/", tās redzēja pats apsūdzētais, kuras izsniedza Latvijas banka. Mijmaiņas līgumi ar SIA „/nosaukums J/" un SIA /Nosaukums B/ pēc būtības neatšķirās.

Apsūdzētais norādīja, ka sākumā bija kriminālprocess, kur viņš bija kopā ar /pers. E/, pēc tam kriminālprocess tika sadalīts.

Pirmās instances tiesā apsūdzētais /pers. A/ iesniedza tiesai rakstveida paskaidrojumus (9.sējuma 194.-202.lapa), kurus uzturēja apelācijas instances tiesā.

Tiesas kolēģija, neskatoties uz to, ka apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā neatzina, uzskata, ka apsūdzētā vainīgums Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā un 327.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā ir pierādīts ar lietā iegūtajiem un likumā noteiktajā kārtībā nostiprinātiem un pārbaudītiem pierādījumiem to kopumā un savstarpējā saistībā.

Tiesas kolēģija nepiešķir ticamību /pers. A/ liecībām, jo tās ir pretrunā ar lietā iegūtiem pierādījumiem.

Cietušās SIA "/nosaukums A/" pārstāvis /pers. H/ pirmās instances tiesā liecināja (7.sējuma 182.-186.lapa), ka pilnībā piekrīt apsūdzībai, proti, apsūdzētais /pers. A/ ir rīkojies prettiesiski gan dokumentus viltojot, gan vienpersoniski pieņemot lēmumus, kurus viņš nebija pilnvarots pieņemt kā rezultātā cietušajai SIA /nosaukums A/" ir radušies zaudējumi lielā apmērā, par ko ir iesniegts arī kaitējuma kompensācijas pieteikums. Cita starpā SIA "/nosaukums A/" ir radies arī citu interešu aizskārums, tika apdraudētas SIA "/nosaukums A/" ar likumu aizsargātās intereses, kas nostiprinātas Komerclikuma 18.pantā – komersanta tiesības uz saimnieciskām vērtībām, t.i. nemateriālām vērtībām, proti, ievērojami apdraudēta SIA "/nosaukums A/" reputācija. Lietas materiālos atrodas izdrukas no dažādiem portāliem, no kurām redzami, ka SIA "/nosaukums A/" notiekošie apstākļi.

Cietušais norādīja, ka pilnībā uztur pieteikto kaitējuma kompensāciju 1 800 986,22 EUR apmērā. Uzskata, ka apsūdzētais ir vainīgs viņam inkriminētos noziegumos, kā rezultātā SIA "/nosaukums A/" nodarīts būtisks kaitējums.

Materiālais zaudējums viņu Sabiedrībai radies šī kriminālprocesa ietvaros, naudas līdzekļi joprojām nav atgūti, kaitējuma kompensāciju lūdz piedzīt no apsūdzētā.

Atbildot uz prokurores jautājumiem, cietušās pārstāvis liecināja, ka 2011.gada 25.maija līgums ir vairāk uzskatāms par aizdevuma līgumu nevis finanšu līdzekļu darījuma līgumu. Ar to vien, ka noslēgts šāds līgums, ir pārkāpti vairāki normatīvie akti. Neuzskata, ka šāds līgums SIA "/nosaukums A/" bija vajadzīgs. Krimināllietā ir arī vairāki atzinumi, kas pamato, ka šāds darījums nebija nepieciešams SIA "/nosaukums A/" saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Būdama nopratināta pirmās instances tiesā lieciniece /pers.DK/ liecināja, ka SIA /Nosaukums A/ vienīgais dalībnieks ir Rīgas pilsētas pašvaldība. Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumā ir 69333045 kapitāla daļas ar kopējo vērtību 69 333 045 LVL (sešdesmit deviņi miljoni trīs simti trīsdesmit trīs tūkstoši četrdesmit pieci lati), kas sastāda 100% no SIA /Nosaukums A/ kapitāla.

2012.gada 11.septembrī lieciniece tika iecelta par sabiedrības valdes priekšsēdētāju, par sabiedrības valdes locekli tika iecelta Vineta Verika. Vienlaicīgi ar šo dalībnieku sapulces lēmumu tika atsaukta iepriekšējā SIA /Nosaukums A/ valde /pers. A/ un /pers. M/. /pers. A/ valdē darbojās no 2010.gada 5.augusta līdz 2012.gada 11.septembrim un ieņēma valdes priekšsēdētāja amatu. SIA /Nosaukums A/ valde tika mainīta sakarā ar tālāk aprakstīto apstākļu konstatēšanu. /pers. M/ SIA "/nosaukums A/" kā valdes loceklis darbojās no 2010.gada 8.februāra, no 2011.gada 7.janvāra līdz 2012.gada 22.maijam sabiedrības valdē bija arī /pers. N/.

2012.gada 11.septembrī SIA /Nosaukums A/ kapitāldaļu turētājam Rīgas domes pārstāvim Andrim Amerikam bija neoficiāla informācija, ka SIA /Nosaukums A/ iztrūkst naudas līdzekļi. Par šo jautājumu dalībnieku sapulces laikā tika prasīts paskaidrojums /pers. A/, kurš mutiski sniedza informāciju, ka ir noslēgts līgums ar SIA /Nosaukums B/, kuram nesaskaņu rezultātā ar citu juridisko personu SIA /Nosaukums J/ ir apķīlāti finanšu līdzekļi 420 000 LVL, kurus SIA /Nosaukums B/ ir parādā SIA /Nosaukums A/.

Valdes loceklis /pers. M/ paskaidroja, ka pirms 11.09.2012. neko par darījumiem ar SIA /Nosaukums B/ nav zinājis, jo nodarbojas ar kultūras pasākumiem, organizē sabiedrības pasākumu centra darbību, uz ko /pers. A/ viņam izsniedzis pilnvaru. Valdes locekļu starpā bija sadalīti darbības virzieni un valdes locekļi bija pilnvarojuši viens otru darboties noteiktajā jomā. Par SIA /Nosaukums A/ finanšu jomu un vispārējo darbību bija atbildīgs /pers. A/.

Pēc /datums/Audita un revīzijas pārvalde uzsāka SIA "/nosaukums A/" darījumu pārbaudi, kuras gaitā tika konstatēts, ka 2011.gada 25.maijā SIA /Nosaukums A/ ir noslēgusi pakalpojumu līgumu Nr. / numurs/ ar SIA /Nosaukums B/. SIA /Nosaukums B/ dalībnieks attiecīgā līgumu noslēgšanas laikā bija /pers. E/ ar ieguldījumu 2000 LVL (divi tūkstoši lati), kas sastādīja 100% no kopējā ieguldījuma. SIA /Nosaukums A/ veiktajā revīzijā konstatēja, ka daļa no finanšu līdzekļiem, kas nodoti SIA /Nosaukums B/ saskaņā ar 2011.gada 25.maija līgumu, nav atgriezti. Revīzijas gaitā ir konstatēta aptuvenā iztrūkuma summa 1 278 540 LVL (viens miljons divi simti septiņdesmit astoņi tūkstoši pieci simti četrdesmit lati). Summas apmērs liecina par iespējamu nozīmīgu un būtisku materiālu zaudējumu SIA "/nosaukums A/".

No SIA /Nosaukums A/ puses minēto pakalpojuma līgumu vienpersoniski ir parakstījis valdes priekšsēdētājs /pers. A/, bet no SIA /Nosaukums B/ puses - valdes loceklis /pers. E/. Minētais pakalpojuma līgums no SIA /Nosaukums A/ puses ir parakstīts patvaļīgi un tas nav ticis saskaņots ne ar vienu citu valdes locekli, tā noslēgšana netika apspriesta SIA /Nosaukums A/ valdes sēdēs, tas nav ticis vīzēts no atbildīgām personām (jurists, finanšu direktors), kā arī paredzēja darījumu rīkojumu mutisku nodošanu pa telefonu. Šāda rakstura līguma noslēgšana nebija valdes locekļa /pers. A/ pilnvarojuma ietvaros.

2011.gada 25.maija līguma priekšmets ir norādīts kā darbu komplekss, kas sevī ietver valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumus. Konvertējamās summas limits līguma darbības ietvaros, par ko tiek sniegts pakalpojums tika ierobežots ar 1 200 000 LVL (viens miljons divi simti tūkstoši lati). Līgumu noslēgšanas procesā vai meklējot piemērotāko pretendentu, nav tikusi veikta jebkāda veida pretendentu atlase.

Starp SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums A/ noslēgtais konvertācijas/pakalpojumu līgums ir uzskatāms par simulatīvu līgumu. Uz konvertācijas/pakalpojumu līguma patieso raksturu norāda arī /pers. E/ 2012.gada 5.jūnija iesniegums Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr. 53 zvērinātam tiesu izpildītājam M.Eglītim.

SIA /Nosaukums A/ ieskatā, aizdevuma līgumu maskēšana par konvertācijas/pakalpojumu līgumu ir veikta ar mērķi izvairīties no nepieciešamības saskaņot darījumus un apietu likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" 4.panta otrajā daļā ietverto aizliegumu valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām izsniegt aizdevumus un galvojumus.

Ņemot vērā iepriekš norādītos apstākļus, SIA /Nosaukums A/ ir pamats uzskatīt, ka /pers. A/ rīcība, noslēdzot pakalpojumu/konvertācijas līgumu, ir pretrunā ar likumā „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" noteikto un minēto līgumu /pers. A/ ir noslēdzis, pārsniedzot savas pilnvaras.

Bez tam SIA /Nosaukums A/ uzskata, ka /pers. E/ un SIA „/nosaukums J/" valdes locekļu /pers. F/ un /pers. BA/ rīcībā, iespējams, ir konstatējamas Krimināllikuma 177.pantā minētā noziedzīgā nodarījuma pazīmes, par ko liecina SIA /Nosaukums A/ rīcībā nonākusī informācija.

2010.gada 29.jūnijā tika veikta SIA „/nosaukums J/" reorganizācija sadalīšanas ceļā, saskaņā ar kuru no SIA „/nosaukums J/" tika nodalīta daļa sabiedrības - mantas, tiesības un saistības, kuras saistītas ar ārvalstu valūtas skaidras naudas pirkšanu un pārdošanu Latvijas Republikā - un nodalītā

manta ir tikusi nodota SIA /Nosaukums B/. Tāpat līdz 2012.gada 25.aprīlim /pers. E/ ir bijis SIA „/nosaukums J/" valdes loceklis, tātad vienlaicīgi atradies gan SIA /Nosaukums B/, gan arī SIA „/nosaukums J/" amatpersonas statusā. Neskatoties uz minēto, ka minētās sabiedrības ir nepārprotami saistītas, vienu mēnesi pēc tam, kad /pers. E/ ir ticis atcelts no SIA „/nosaukums J/" valdes locekļa amata, SIA „/nosaukums J/" ir iesniegusi tiesā pieteikumu par prasības nodrošināšanu pirms prasības celšanas tiesā pret SIA /Nosaukums B/ un /pers. E/ kā rezultātā 2012.gada 24.maijā Rīgas apgabaltiesā pieņemts lēmums apķīlāt SIA /Nosaukums B/ piederošos skaidras naudas līdzekļus, kas atrodas SIA /Nosaukums B/ valūtas maiņas punktos 847742.88 LVL apmērā, kā arī piemērot citus nodrošinājuma līdzekļus. Ar minētā tiesas lēmuma palīdzību SIA „/nosaukums J/" amatpersonas kopā ar tiesu izpildītāju 2012.gada 28.maijā no SIA /Nosaukums B/ valūtas maiņas punkta /adrese/ izņēmuši naudas summu 420000 LVL apmērā. Minētā rezultātā SIA /Nosaukums A/ ir pamats uzskatīt, ka SIA „/nosaukums J/", proti, tās amatpersonas /pers. F/ un /pers. BA/, un SIA /Nosaukums B/, iespējams, veic saskaņotas darbības, lai, noformējot to kā civiltiesisku strīdu, prettiesiski iegūtu SIA /Nosaukums B/ valūtas maiņas punktos esošos naudas līdzekļus, kas, visticamāk, ir tie paši SIA /Nosaukums A/ līdzekļi, kas prettiesisku rīcību rezultātā tikuši nodoti SIA /Nosaukums B/.

Lieciniece liecināja, ka 18.09.2012. /pers. A/ bija ieradies /adrese/ SIA /Nosaukums A/, un vēlējās noskaidrot, kā atgriezt viņa rīcībā esošo biroja tehniku - portatīvo datoru, kā arī paziņoja, ka viņam nodoto sabiedrības mobilo telefonu ir pazaudējis. Par iepriekšminētiem faktiem neko konkrētu /pers. A/ nepaskaidroja, teica, ka ir gatavs sadarboties, lai atgūtu līdzekļus, kā arī minēja, ka darījumi ar SIA /Nosaukums B/ veikti SIA /Nosaukums A/ interesēs.

Lieciniece liecināja, ka tad, kad vēlējās uzsākt savus darba pienākumus, ierodoties darba kabinetā, kur iepriekš darbu veica /pers. A/, konstatēja, ka ir nomainīts stacionārais dators. Par datora nomaiņu SIA „/nosaukums A/' datorspeciālists paskaidroja, ka to veicis pēc finanšu un administratīvā departamenta vadītājas /pers. BC/ rīkojuma.

Par pārskaitījumiem no SIA /Nosaukums A/ uz SIA "/nosaukums B/" banku norēķinu kontiem lieciniece liecināja, ka kopsummā pēc revidentu ziņām ir veikti 24 pārskaitījumi. Tehniski šos pārskaitījumus ir veikusi finanšu un administratīvā departamenta vadītāja /pers. BC/.

Būdama nopratināta pirmās instances tiesā lieciniece Vineta Verika liecināja, ka SIA /Nosaukums A/ ir kapitālsabiedrība, kuras vienīgais dalībnieks ir Rīgas pilsētas pašvaldība. Rīgas pilsētas pašvaldības īpašumā ir 69333045 kapitāla daļas ar kopējo vērtību 69333045 LVL (sešdesmit deviņi miljoni trīs simti trīsdesmit trīs tūkstoši četrdesmit pieci lati), kas sastāda 100% no SIA /Nosaukums A/ kapitāla. 2012.gada 11.septembrī viņa tika iecelta par Sabiedrības valdes locekli.

Vienlaicīgi ar šo dalībnieku sapulces lēmumu tika atsaukta iepriekšējā SIA /Nosaukums A/ valde /pers. A/ un /pers. M/. /pers. A/ valdē darbojās no 2010.gada 5.augusta līdz 2012.gada 11.septembrim un ieņēma valdes priekšsēdētāja amatu. /pers. M/ SIA "/nosaukums A/" kā valdes loceklis darbojās no 2010.gada 8.februāra, no 2011.gada 7.janvāra līdz 2012.gada 22.maijam sabiedrības valdē bija /pers. N/.

2012.gada 11.septembrī SIA /Nosaukums A/ kapitāldaļu turētājam Rīgas domes pārstāvim /pers. O/ bija neoficiāla informācija, ka SIA /Nosaukums A/ iztrūkst naudas līdzekļi. Par šo jautājumu dalībnieku sapulces laikā tika prasīts paskaidrojums /pers. A/, kurš mutiski sniedza informāciju, ka ir noslēgts līgums ar SIA /Nosaukums B/, kuram nesaskaņu rezultātā ar citu juridisko personu - SIA /Nosaukums J/ - ir apķīlāti finanšu līdzekļi 420 000 LVL, kurus SIA /Nosaukums B/ ir parādā SIA /Nosaukums A/.

Valdes loceklis /pers. M/ paskaidroja, ka pirms 11.09.2012. neko par darījumiem ar SIA /Nosaukums B/ nav zinājis, jo nodarbojas ar kultūras pasākumiem, organizē sabiedrības pasākumu centra darbību, uz ko /pers. A/ viņam izsniedzis pilnvaru. Valdes locekļu starpā bija sadalīti darbības virzieni un valdes locekļi bija pilnvarojuši viens otru darboties noteiktajā jomā. Par SIA /Nosaukums A/ finanšu jomu un vispārējo darbību bija atbildīgs /pers. A/.

Pēc /datums/Audita un revīzijas pārvalde uzsāka SIA "/nosaukums A/" darījumu pārbaudi, kuras gaitā tika konstatēts, ka 2011.gada 25.maijā SIA /Nosaukums A/ ir noslēgusi pakalpojumu līgumu /numurs/ar SIA /Nosaukums B/. SIA /Nosaukums B/ dalībnieks attiecīgā līgumu noslēgšanas laikā bija /pers. E/ ar ieguldījumu 2000 LVL vērtībā, kas sastādīja 100% no kopējā ieguldījuma. SIA /Nosaukums A/ veiktajā revīzijā konstatēja, ka daļa no finanšu līdzekļiem, kas nodoti SIA /Nosaukums B/ saskaņā ar 2011.gada 25.maija līgumu, nav atgriezti. Revīzijas gaitā ir konstatēta aptuvenā iztrūkuma summa 1278540 LVL (viens miljons divi simti septiņdesmit astoņi tūkstoši pieci simti četrdesmit lati). Summas apjoms liecina par iespējamu nozīmīgu un būtisku materiālu zaudējumu SIA "/nosaukums A/".

No SIA /Nosaukums A/ puses minēto pakalpojuma līgumu vienpersoniski ir parakstījis valdes priekšsēdētājs /pers. A/, bet no SIA /Nosaukums B/ puses - valdes loceklis /pers. E/. Minētais pakalpojuma līgums no SIA /Nosaukums A/ puses ir parakstīts patvaļīgi un tas nav ticis saskaņots ar nevienu citu valdes locekli, tā noslēgšana netika apspriesta SIA /Nosaukums A/ valdes sēdēs, tas nav ticis vīzēts no atbildīgām personām (jurists, finanšu direktors). Šāda rakstura līguma noslēgšana nebija valdes locekļa /pers. A/ pilnvarojuma ietvaros.

2011.gada 25.maija līguma priekšmets ir norādīts kā darbu komplekss, kas sevī ietver valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumus. Konvertējamās summas limits līguma darbības ietvaros, par ko tiek sniegts pakalpojums tika ierobežots ar 1200000 LVL (viens miljons divi simti tūkstoši lati). Līgumu noslēgšanas procesā vai meklējot piemērotāko pretendentu, nav tikusi veikta jebkāda veida pretendentu atlase.

SIA /Nosaukums A/ uzskata, ka noslēgtais konvertācijas/pakalpojumu līgums ir uzskatāms par simulatīvu darījumu, kas noslēgts lai noslēptu patieso gribēto darījumu – aizdevuma līgumu.

Uz konvertācijas/pakalpojumu līguma patieso raksturu norāda arī /pers. E/ 2012.gada 5.jūnija iesniegums Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr.53 zvērinātam tiesu izpildītājam M.Egļītim.

SIA /Nosaukums A/ ieskatā, aizdevuma līgumu maskēšana par konvertācijas/pakalpojumu līgumu ir veikta ar mērķi izvairīties no nepieciešamības saskaņot darījumus un apietu likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" 4.panta otrajā daļā ietverto aizliegumu valsts un pašvaldību kapitālsabiedrībām izsniegt aizdevumus un galvojumus.

Ņemot vērā iepriekš norādītos apstākļus SIA /Nosaukums A/ ir pamats uzskatīt, ka /pers. A/ rīcība, noslēdzot pakalpojumu/konvertācijas līgumu, ir pretrunā ar likumā „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" noteikto un ka minēto līgumu /pers. A/ ir noslēdzis, pārsniedzot savas pilnvaras.

Bez tam SIA /Nosaukums A/ uzskata, ka /pers. E/ un SIA „/nosaukums J/" valdes locekļu /pers. F/ un /pers. BA/ rīcībā, iespējams, ir konstatējamas Krimināllikuma 177.pantā minētā noziedzīgā nodarījuma pazīmes.

2010.gada 29.jūnijā tika veikta SIA „/nosaukums J/" reorganizācija sadalīšanas ceļā, saskaņā ar kuru no SIA „/nosaukums J/" tika nodalīta daļa sabiedrības - mantas, tiesības un saistības, kuras saistītas ar ārvalstu valūtas skaidras naudas pirkšanu un pārdošanu Latvijas Republikā - un nodalītā manta ir tikusi nodota SIA /Nosaukums B/. Tāpat līdz 2012.gada 25.aprīlim /pers. E/ ir bijis SIA „/nosaukums J/" valdes loceklis, tātad vienlaicīgi atradies gan SIA /Nosaukums B/, gan arī SIA „/nosaukums J/" amatpersonas statusā. Neskatoties uz minēto, ka minētās sabiedrības ir nepārprotami saistītas, vienu mēnesi pēc tam, kad /pers. E/ ir ticis atcelts no SIA „/nosaukums J/" valdes locekļa amata, SIA „/nosaukums J/" ir iesniegusi tiesā pieteikumu par prasības nodrošināšanu pirms prasības celšanas tiesā pret SIA /Nosaukums B/ un /pers. E/ kā rezultātā 2012.gada 24.maijā Rīgas apgabaltiesā pieņemts lēmums apķīlāt SIA /Nosaukums B/ piederošos skaidras naudas līdzekļus, kas atrodas SIA /Nosaukums B/ valūtas maiņas punktos 847742.88 LVL apmērā, kā arī piemērot citus nodrošinājuma līdzekļus. Ar minētā tiesas lēmuma palīdzību SIA „/nosaukums j/" amatpersonas

kopā ar tiesu izpildītāju 2012.gada 28.maijā no SIA /Nosaukums B/ valūtas maiņas punkta /adrese/ izņēmuši naudas summu 420000 LVL apmērā. Minētā rezultātā SIA /Nosaukums A/ ir pamats uzskatīt, ka SIA „/nosaukums J/", proti, tās amatpersonas /pers. F/ un /pers. BA/, un SIA /Nosaukums B/, iespējams, veic saskaņotas darbības, lai, noformējot to kā civiltiesisku strīdu, prettiesiski iegūtu SIA /Nosaukums B/ valūtas maiņas punktos esošos naudas līdzekļus, kas, visticamāk, ir tie paši SIA /Nosaukums A/ līdzekļi, kas prettiesisku rīcību rezultātā tikuši nodoti SIA /Nosaukums B/.

Lieciniece liecināja, ka 18.09.2012. /pers. A/ bija ieradies /adrese/ SIA /Nosaukums A/ un vispārējās frāzēs teica, ka ir gatavs sadarboties, lai atgūtu līdzekļus, kā arī minēja, ka darījumi ar SIA /Nosaukums B/ veikti SIA /Nosaukums A/ interesēs.

Par pārskaitījumiem no SIA /Nosaukums A/ uz SIA "/nosaukums J/" banku norēķinu kontiem lieciniece liecināja, ka kopsummā pēc revidentu ziņām ir veikti 24 pārskaitījumi. Tehniski šos pārskaitījumus ir veikusi finanšu un administratīvā departamenta vadītāja /pers. BC/, kura ir sniegusi informāciju, ka pārskaitījumus veikusi pēc mutiska /pers. A/ rīkojuma, savukārt grāmatvede /pers. T/ mutiski apliecināja, ka pārskaitījumu kontējumi veikti pēc valūtas kursiem, kurus mutiski norādījis /pers. A/.

Būdams nopratināts pirmās instances tiesā liecinieks /pers. BD/ liecināja, ka ir zvērināts tiesu izpildītājs Rīgas tiesas apgabala 53.iecirknī.

Rīgas apgabaltiesas lietvedībā esošā civillietā Nr. C04322612, kur prasītājs ir SIA „/nosaukums J/" pret SIA /Nosaukums B/ par 847 742,88 LVL piedziņu, 28.05.2012. saņēma Rīgas apgabaltiesas izpildu rakstu Nr. 3-12/13/5 2012.g. par prasības nodrošinājumu pirms prasības celšanas. Šī izpildraksta izpildei 2012.gada 28.maijā ieradās /adrese/, SIA /Nosaukums B/ valūtas maiņas punktā un izņēma (apķīlāja) 420 000 (četri simti divdesmit tūkstoši) LVL. Šo izņemto naudas summu iemaksāja savā zvērināta tiesas izpildītāja kontā Valsts kasē. Minētā naudas summa atradīsies norādītajā kontā līdz tiesas lēmumam minētājā civillietā.

Izpildlietas ietvaros liecinieks ir uzlicis visa veida liegumus /pers. E/ transportlīdzeklim, kā arī mēģināja veikt apķīlāšanu SIA /Nosaukums B/ naudas līdzekļiem citos SIA /Nosaukums B/ valūtas maiņas punktos Rīgas pilsētas lielveikalos, bet nesekmīgi.

Saistībā ar Rīgas apgabaltiesas lēmumu kā prasības nodrošinājums ir uzliktas ķīlas atzīmes /pers. E/ un viņa dēla /pers. BE/ nekustamajiem īpašumiem, bet šīs darbības veica pats prasītājs - SIA "/nosaukums J/" valdes loceklis /pers. F/, rīkojoties pēc tiesas lēmuma.

Izņemot minēto naudas summu un automašīnu izpildlietā liecinieks nav apķīlājis, sniegtās banku „Citadele banka", „Rietumu banka", „Swedbanka", „Nordea banka", „DnB Banka", „ABLV banka" atbildes liecināja, ka šajās kredītiestādēs SIA /Nosaukums B/ naudas līdzekļi nav, esošie konti tika nobloķēti. Liecinieks ir informēts, ka naudas līdzekļiem 420000 LVL kriminālprocesa ietvaros tiks uzlikts arests un šo naudu no norādītā Valsts kases konta nepārskaitīs bez tiesas akcepta un bez Valsts policijas informēšanas.

Liecinieks liecināja, ka apmēram 3000–3500 lati tika izņemti dažādos valūtas maiņas punktos apmēram 3 mēnešus pēc liecības sniegšanas pirmstiesas izmeklēšanā, un viņam nav nekādu pierādījumu, ka tā būtu /Nosaukums A/ nauda.

Būdams nopratināts pirmās instances tiesā liecinieks /pers. BH/ liecināja, ka no 2010.gada līdz 2012.gada 26.novembrim strādāja SIA /Nosaukums A/ un ieņēma Administratīvās un finanšu pārvaldes juriskonsulta amatu. Viņa pienākumos ietilpa līgumu sastādīšana, kas bija saistīti ar SIA /Nosaukums A/ saimniecisku darbību, proti, pirkumu, pakalpojumu, nomas līgumi, kā arī nodarbojās ar SIA /Nosaukums A/ tiesvedības lietām. Viņa tiešais priekšnieks bija Administratīvās un finanšu pārvaldes direktore /pers. BC/. Pēc viņas un SIA /Nosaukums A/ valdes locekļu rīkojumiem un uzdevumiem liecinieks izstrādāja un sagatavoja līgumus, kā arī pārbaudīja klientu un citu SIA /Nosaukums A/ darbinieku (projektu vadītāju) sagatavotos līgumprojektus, akceptēja tos vai laboja. Kaut gan SIA /Nosaukums A/ iekšējos noteikumos nebija noteikta vīzēšanas kārtība, viņa sagatavotajos vai pārbaudītajos dokumentos varēja būt vīza, kas nozīmēja, ka ir personīgi nodarbojies ar konkrētajiem dokumentiem.

Paskaidroja, ka 2011.gada 25.maija Pakalpojumu līguma Nr. /numurs /starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/ projektu bija sagatavojis SIA /Nosaukums A/ valdes priekšsēdētāja /pers. A/ uzdevumā. Par līgumprojekta pamatu izmantoja konvertācijas līgumu tekstus, ko SIA /Nosaukums A/ bija slēgusi 2010.gadā ar SIA „/nosaukums J/" un ko bija novīzējusi viņa kolēģe - juriskonsulte /pers. BI/. Paņemt minētos līgumus kā paraugus teica /pers. A/. Kas tieši bija izstrādājis tos līgumus, viņam nav zināms. /pers. A/, dodot uzdevumu sagatavot līgumprojektu ar SIA /Nosaukums B/, personīgi nosauca būtiskus līguma nosacījumus, proti, faktiski nodiktēja minētā līguma punktus no 1.1. līdz 1.4. (ieskaitot). Pēc savas iniciatīvas nevienu būtisku papildinājumu minētajā līgumā liecinieks nebija ielicis un nevienu priekšlikumu neizteica. Nekādas īpašas atšķirības līguma nosacījumos ar iepriekš noslēgto līgumu ar SIA „/nosaukums J/" nosacījumiem neievēroja un juridiski viss bija korekti un pēc savas ekonomiskās būtības tie bija līdzīgi. Par darījuma izdevīgumu nevarēja spriest, jo tas neietilpa juriskonsulta pienākumos. Vai līgumprojekta ekonomisko pusi /pers. A/ bija apspriedis ar SIA /Nosaukums A/ attiecīgajām amatpersonām, lieciniekam nebija zināms. Liecinieks faktiski izpildīja tehnisku darbu, fiziski sagatavojot līgumprojektu, un izdrukātu divos eksemplāros nodeva /pers. A/. Par to, ka šis sagatavotais līgumprojekts tika parakstīts, uzzināja vēlāk, un /pers. A/ pirms tam neprasīja, lai uzliek vīzu. Vēlāk, kad /pers. A/ pēc atbrīvošanas no amata nodeva lietas, liecinieks redzēja, ka minētajam līgumam ir pievienots maksājumu grafiks, kuru nebija sastādījis un nezināja par tā esību. Sagatavojot minētā līguma projektu, personīgi nesaskatīja neatbilstību vai kādas pretrunas ar SIA /Nosaukums A/ statūtos noteikto. Liecinieks apliecināja, ka, ņemot vērā /Nosaukums A/ attīstības plānu, līgums bija paredzēts ilgterminā.

Būdama nopratināta pirmās instances tiesā lieciniece /pers. BJ/ liecināja, ka SIA /Nosaukums P/ sniedza grāmatvedības pakalpojumu SIA /Nosaukums A/. Lieciniece zina, ka līgums /numurs/no 25.05.2011. ir par valūtas konvertāciju, līgumu nav redzējusi. Saskaņā ar maksājumiem bankā, grāmatvede /pers. T/ ir veikusi to apstrādi. Valūtas kursu par darījumiem grāmatvedei /pers. T/ paziņoja /pers. A/. 2011.gada beigās pēc /pers. A/ mutiska rīkojuma bija aprēķinātas rezerves summā 15 896.82 LVL neparedzētiem apstākļiem konvertācijas gaitā uz 2012.gadu. Sakarā ar to, ka šis bija finanšu darījums, atlikums par šo darījumu Gada pārskatā tika iegrāmatots kā „Nauda ceļā". /pers. T/ 2012.gada sakumā sagatavoja un parakstīja salīdzināšanas aktu ar SIA "/nosaukums B/".

Būdama nopratināta pirmās instances tiesā lieciniece /pers. T/, kuras liecības nolasītas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 1.punktu (2.sējuma 67.-73.lapa, 99.-102.lapa), apstiprināja savas pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības un liecināja, ka SIA /Nosaukums P/ sniedza grāmatvedības pakalpojumu SIA /Nosaukums A/. No 2011.gada maija lieciniece strādāja SIA /Nosaukums P/ par grāmatvedi. Firma nodarbojās ar grāmatvedības pakalpojumu sniegšanu juridiskām personām. 2011.gada 10.maijā /Nosaukums P/ noslēdza līgumu par grāmatvedības pakalpojumu sniegšanu ar /Nosaukums A/. Par SIA /Nosaukums A/ lieciniece bija atbildīgā grāmatvede. Paraksta tiesības bija tikai dokumentiem, kas saistīti ar Valsts ieņēmumu dienestu. Viņai bija informācijas pieeja SIA /Nosaukums A/ bankas kontiem un vairākas pilnvaras dokumentu nodošanai un saņemšanai bankās. Saskaņā ar līguma starp SIA /Nosaukums P/ un SIA /Nosaukums A/ nosacījumiem viņas pienākumos ietilpa bilances un gada atskaites sastādīšana.

Par 2011.gada bilances un gada atskaites sastādīšanu lieciniece liecināja, ka no sākuma sastādīja vispārīgu atskaiti par apgrozījumu no 01.01.2011. līdz 31.12.2011. Tālāk par katru bilances grupu sastādīja izziņas – 24.08.2011. u n 31.10.2011. b/n 1 -, kuras apstiprināja SIA /Nosaukums A/ valdes priekšsēdētājs /pers. A/. Minētās grāmatvedības izziņās norādītās summas viņai deva pats /pers. A/, attaisnojuma dokumentus /pers. A/ viņai neiesniedza.

Tā kā gada atskaite ir paplašināts bilances variants, tieši gada atskaites pozīcijas tika saskaņotas no sākuma ar revidentiem - /pers. V/ un /pers. BK/, kurām pēc pieprasījuma uzrādīja dokumentus par pamata un apgrozījuma līdzekļu inventarizāciju, par sākotnējiem kontiem (bankas kontu izdrukas) un citus grāmatvedības dokumentus, kas apstiprina vienu vai otru gada atskaites pozīciju. Pēc savas pārbaudes viņi sastādīja slēdzienu SIA /Nosaukums A/ vadībai. Pēc tam bilance un gada atskaite tika nodota Rīgas domes īpašumu departamentā, kur to apstiprināja SIA /Nosaukums A/ pamatkapitāla turētājs /pers. O/. Pie gada atskaites sastādīšanas tās pozīcijas tika apspriestas ar revidentiem un Rīgas domes īpašumu departamenta pārstāvi /pers. U/ personīgi, kā arī elektroniskā veidā. Rezultātā nekādas pretenzijas vai neatbilstības bilancē un gada atskaitē par 2011.gadu konstatētas netika.

Par veiktajām iegrāmatošanām par 25.05.2011. līgumu starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/ lieciniece paskaidroja, ka ar šo līgumu tika iepazīstināta 2011.gada augustā - septembrī. Ar līgumu viņu iepazīstināja /pers. A/ un teica, ka šis darījums ir stingri konfidenciāls, teju noslepenots. Lieciniece bija uzstājusi, lai viņu iepazīstina ar šo līgumu, jo viņai kā atbildīgajam grāmatvedim bija jāpārliecinās, ka grāmatvedības iegrāmatošanas veica saskaņā ar esošo līgumu un maksājumu mērķiem. Līdz bija iepazinusies ar līgumu, veica iegrāmatošanu tikai pēc informācijas maksājumu dokumentos, ka maksājuma mērķis ir konvertācijas līgums. Iegrāmatošanas veica pēc bilances konta numuriem - 2561 un 2562 (konvertācija). Gada atskaitē un bilancē atlikumu (saldo) pēc augstāk norādītā līguma (saskaņā ar revīzijas aktu no 31.12.2011.) ievadīja gada atskaites pozīcijā (20) - „Norēķinu konti, nauda ceļā". Turklāt par to personīgi lēmumu nepieņēma, ar šo jautājumu personīgi griezās pie /pers. A/ un teica, ka ir tikai divas pozīcijas, kur var ievadīt šo atlikumu – īslaicīgie ieguldījumi vai naudas līdzekļi (nauda ceļā). Lieciniece saņēma /pers. A/ rīkojumu ievadīt SIA /Nosaukums B/ parādu pozīcijā - „Nauda ceļā", tā kā pēc naudas līdzekļu atmaksas no SIA /Nosaukums B/ puses grafika naudai vajadzēja tikt atgrieztai nākamajā gadā.

Saldo summu viņa aprēķināja pamatojoties uz bankas pārskatiem un eiro kursu attiecībā pret latu, kas bija norādīts uz lapiņas, kuru ar savu parakstu viņai nodeva /pers. A/

Par katru naudas līdzekļu ienākšanu pēc līguma no SIA /Nosaukums B/, iepriekš uzzinot no /pers. A/ valūtas kursu, pēc kura SIA /Nosaukums B/ konvertēja naudas līdzekļus pēc līguma SIA /Nosaukums A/, lieciniece veica grāmatvedības iegrāmatošanu - pirmā iegrāmatošana par naudas līdzekļu ienākšanu pēc Latvijas/pers. K/ kursa, un otrā iegrāmatošana, kura atspoguļoja ienākumus vai zaudējumus no starpības starp komerckursu, kuru uzrādīja /pers. A/, un komerckursu, kuru uzrādīja Latvijas/pers. K/. Lieciniece norādīja, ka SIA /Nosaukums A/ cieta zaudējumus pie valūtas konvertēšanas, kura tika veikta iepriekš norādītā līguma ietvaros. Peļņa no konvertācijas pēc līguma ar SIA /Nosaukums B/ nebija ievērojama uz apstrādājamo summu fona un turklāt nekā nozīmīgi neietekmēja SIA /Nosaukums A/ ienākumu daļu. /pers. A/ bija teicis, ka līgums ar SIA /Nosaukums B/ tika noslēgts, lai izmaksātu kredītu eiro valūtā par liela objekta būvniecību, bet kredītu plānoja atdot pirms termiņa sakarā ar Kongresu nama rekonstrukciju.

Lieciniece uzskata, ka ar SIA /Nosaukums B/ noslēgtais līgums bija augsta riska darījums ilgā termiņa dēļ un konvertācijai pārskaitāmajām lielajām summām, kuras faktiski bez kontroles varēja izmantot citiem mērķiem.

Rezerves summu 15896,82 latu apmērā rezervēja /pers. A/ līguma ar SIA /Nosaukums B/ ietvaros, paskaidrojot, ka pēc jaunā gada, tas ir, pēc 31.12.2011., valūtas kurss, iespējams, stipri svārstīsies un SIA /Nosaukums A/ var ciest zaudējumus no kursa starpības, kas faktiski attiecas uz 2011.gadu. Minēto rezerves summu lieciniece ievadīja gada atskaitē pozīcijā „citi izdevumi" (konts 8290). No kurienes konkrēti vai kā aprēķināja /pers. A/ šo rezerves summu, viņš nepaskaidroja. Viņa izpildīja /pers. A/ rīkojumu. Par šo summu SIA /Nosaukums B/ parāds pēc līguma uz 2011.gada beigām tika samazināts.

Viņa saprata, ka nekāda pamata minētās summas norakstīšanai SIA "/nosaukums B/" nav, taču /pers. A/ rīkojumu izpildīja, jo saskaņā ar līgumu viņai bija jāpilda SIA "/nosaukums A/" valdes locekļu rīkojumi.

Lieciniece norādīja, ka apkalpojot SIA /Nosaukums A/, nepieļāva nekādus pārkāpumus un rīkojās saskaņā ar grāmatveža darbu un grāmatvežu atskaites sastādīšanas regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Būdama nopratināta pirmās instances tiesā lieciniece /pers. BK/ liecināja, ka strādāja SIA „/nosaukums T/" par sertificētu zvērinātu revidentu, kura veica revīzijas uzņēmumos, ar kuriem noslēgti attiecīgi līgumi.

2011.gada rudenī pēc SIA /Nosaukums A/ pasūtījuma viņa uzņēmās veikt finanšu pārskata revīziju. Ņemot vērā lielo darba apjomu, nolēma izveidot darba grupu, līdz ar ko tika noslēgts sadarbības līgums ar SIA /Nosaukums S/ zvērinātu revidentu /pers. V/, kura saskaņā ar līguma nosacījumiem veica vadošā zvērināta revidenta pienākumus, kas nozīmēja, ka lieciniecei kā zvērinātam revidentam bija jāizpilda /pers. V/ norādījumi attiecībā uz veicamā darba apjomu, izpildīšanas tehniku, metodēm, revīzijas procedūrām, veikšanas termiņiem, kā arī revīzijas laikā bija jānodrošina SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības dokumentu: inventarizācijas saraksti, salīdzināšanas akti ar debitoriem un kreditoriem, naudas plūsmas pārskati, ieņēmumu un izdevumu dati un citi finanšu pārskata saistītie un saistošie dokumenti, saņemšana no klienta. Lieciniece veica visus tehniskos darbus, proti, SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības dokumentācijas pārbaudi, analīzi un aprēķinus, pēc tam tos pārbaudīja /pers. V/. Pēc viņas pieprasījuma nodeva visus pieprasītos SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības dokumentus.

SIA /Nosaukums A/ finanšu pārskata revīzijas gaitā lieciniece konstatēja būtisku neatbilstību atliktā nodokļa aprēķinos, proti, gada pārskatā pozīcijā „Ilgtermiņa kreditori" bija uzrādīta summa 2412217 LVL, bet, pieprasot šajā sakarā no SIA /Nosaukums A/ grāmatvedes /pers. T/ skaidrojumu, proti, it kā atliktā nodokļa veikto novērtējumu, viņa nekādu aprēķina dokumentu neuzrādīja.

Veicot ar /pers. V/ atliktā nodokļa aprēķinu, lieciniece konstatēja, ka tas vispār nepastāv un faktiski tā summa bija jāuzrāda gada pārskata pasīvā kā peļņa. Par konstatēto tika informēta /pers. T/, bet viņa kategoriski teica, ka viņi uzskata, ka atliktais nodoklis pastāv un atteicās veikt izmaiņas gada pārskatā. Vairs nekādu būtisku neatbilstību gada pārskata pozīcijās nekonstatēja.

Saistībā ar SIA /Nosaukums B/ parādu, ko apliecināja sastādītais starp SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums A/ salīdzināšanas akts, nekonstatēja nekādu neatbilstību, jo parāda summa tik un tā bija uzrādīta gada pārskata pozīcijā „Citi debitori", tas ir tā summa tika uzrādīta aktīva pusē, kas atbilda patiesībai. Vienīgais, ko lieciniece uzskatīja, ka SIA /Nosaukums B/ parāds bija jāatšifrē, piemēram, izdalot un uzrādot to kā finanšu ieguldījumi, bet tas bija pēc SIA /Nosaukums A/ grāmatvedes /pers. T/ ieskata kā uzrādīt SIA /Nosaukums B/ parādu gada pārskata pozīcijā „Citi debitori". Pēc revīzijas pabeigšanas sagatavoja Neatkarīgu revidentu ziņojumu un ziņojumu vadībai, kuros norādīja iebildi par atliktā nodokļa nepareizu aprēķinu.

Bez tam lieciniece norādīja, ka, ņemot vērā to, ka veica tikai finanšu gada pārskata revīziju, nepārbaudīja SIA /Nosaukums A/ konkrētu darījumu pamatdokumentus, jo tas neietilpa viņu pienākumos, bet tas ietilpst paša uzņēmuma vadības kompetencē, jo tā ir atbildīga gan par grāmatvedības uzskaiti uzņēmumā, gan par lietderīgu līdzekļu izlietošanu.

Lieciniece uzskata, ka SIA /Nosaukums A/ finanšu pārskata revīziju viņa veica rūpīgi, kā rezultātā konstatēja neatbilstību atliktā nodokļa aprēķinos, kas būtiski varēja ietekmēt uzņēmuma peļņu. Sakarā ar atzinumā uzrādīto iebildi neviens no SIA /Nosaukums A/ amatpersonām nebija pārrunājis vai ko jautājis. Personīgi ar SIA /Nosaukums A/ valdes priekšsēdētāju vai tās valdes locekļiem revīzijas laikā nekontaktējās, visus jautājumus pārrunāja tikai ar grāmatvedi /pers. T/.

/pers. V/ būdama nopratināta pirmās instances tiesā lieciniece liecināja, ka noslēdza ar /pers. BK/ sešus Sadarbības līgumus par sešu uzņēmumu 2011.gada pārskatu revīziju, tajā skaitā par SIA /Nosaukums A/ revīziju. Kā vadošā revidente, lieciniece veica pārraudzības un kontroles pasākumus

SIA /Nosaukums A/ 2011.gada pārskata revīzijā, kuru izpildīja SIA „Neovīzija-TA" zvērināta revidente /pers. BK/.

2011.gada 1.novembrī Latvijas Zvērinātu Revidentu Asociācijas (turpmāk – LZRA) Ētikas komitejas sēdē zvērinātai revidentei /pers. BK/ tika noņemts sertifikāta darbības apturēšanas aizliegums. Šim lēmumam pamats bija fakts, ka tika iesniegti divu zvērinātu revidentu Sadarbības virslīgumi, kurus zvērinātie revidenti 2011.gada 19.oktobrī noslēdza ar /pers. BK/ par zvērināta revidenta darba kontroli un vadīšanu. Revīziju paredzēja veikt /pers. BK/. Šāda veida prakse LZRA bija pirmo reizi, pieredzes šajā sadarbībā nebija.

Sadarbības virslīgumā bija paredzēts, ka /pers. BK/ līgumu par 2011.gada revīzijas veikšanu slēgs ar klientiem ar vadošā revidenta līguma tekstu, kas tika saņemts no LZRA. Tomēr /pers. BK/ līgumu ar SIA /Nosaukums A/ noslēdza uz klienta līguma teksta pamata. Šajā līgumā bija paredzēts strīdus izšķirt Rīgas Starptautiskajā Šķīrējtiesā. Gada pārskata projekts tika paredzēts iesniegt revidentiem 2012.gada 19.martā. Šis noteikums netika ievērots.

Sadarbības līgums ar /pers. BK/ par „SIA /nosaukums A/" 2011.gada pārskata revīziju tika noslēgts pēc tam, kad /pers. BK/ noslēdza pakalpojumu līgumu ar SIA /Nosaukums A/.

/pers. BK/ nebija brīdinājusi klientu, ka viņai revīzijā ir Sadarbības līgums ar otru revidentu. Liecinieces revidentu firma izstrādāja pasākumu plānu revīzijas darba uzraudzības veikšanai. Ņemot vērā pasākumu plānu revīzijas darba uzraudzīšanai un kvalitātes nodrošināšanai, /pers. BK/ tika iesniegts pret parakstu revīzijā izskatāmo dokumentu un informācijas saraksts. Tika izskatīts /pers. BK/ būtiskuma aprēķins. /pers. BK/ strādāja ar LZRA izstrādāto revīzijas programmu, ko arī izmantoja liecinieces firma, uzlabojot tekstu un piemērojot SRS prasībām.

Revīzija tika pabeigta 2012.gada maija mēnesī. Ņemot vērā /pers. BK/ iesniegtos dokumentus, revīzijas programmas jautājumus un atbildes uz tiem, lieciniece uzskatīja, ka ir iegūti pietiekoši pierādījumi sniegt revidentu ziņojumu par 2011.gada pārskatu. Revidentu ziņojumā tika norādīts, ka saistībās ir norādīts atliktais nodoklis 2,4 miljonu latu vērtībā, kas neatbilst patiesībai. Ja šis rādītājs tiktu izņemts no bilances, SIA /Nosaukums A/ palielinātos ieņēmumi par 2 miljoniem. Revidentu ziņojums tika sniegts ar iebildi par atliktā nodokļa neatbilstību bilancē norādītajam. Pirms iesniegšanas VID, tos pārbaudīja un akceptēja Rīgas domes Īpašuma departamenta Komercdarbības nodrošinājuma pārvaldes Ekonomiskā atbalsta nodaļa.

/pers. U/ būdama nopratināta pirmās instances tiesā lieciniece liecināja, ka kopš 2010.gada septembra strādāja Rīgas domes Īpašuma departamenta Komercdarbības nodrošinājuma pārvaldē par Ekonomiskā atbalsta nodaļas vadītāju. Kopš 2012.gada decembra strādāja par Ekonomiskā atbalsta nodaļas projekta vadītāju. Ieņemot nodaļas vadītāja amatu, viņas pienākumos ietilpa: sagatavot konsultatīvos atzinumus par visiem Rīgas pašvaldības uzņēmumu gada pārskatiem, budžetiem, stratēģijām un citiem no minētajiem uzņēmumiem iesniegtajiem dokumentiem, kas tika iesniegti izskatīšanai un izvērtēšanai saskaņā ar pārvaldes reglamentu.

Parasti Rīgas pašvaldības uzņēmumu minētie dokumenti, tai skaitā SIA /Nosaukums A/, nonākuši pārvaldes darbinieku rīcībā, kad jau to uzņēmumu valde ir apstiprinājusi un par to tika iesniegti revidentu ziņojumi. Neskaidrību gadījumos, kā arī lai saņemtu skaidrojumus par gada pārskata sadaļās norādītajiem ierakstiem un datiem, elektroniskā veidā lieciniece sazinājās ar SIA /Nosaukums A/ grāmatvedi /pers. T/, gan ar Finanšu un Administratīvās pārvaldes vadītāju /pers. BC/.

Konkrēti par SIA /Nosaukums A/ gada pārskatu par 2011.gadu lieciniecei nekādas iebildes nebija un visās gada pārskata pozīcijās norādītie rādītāji būtiski nav izmainījušies salīdzinājumā ar SIA /Nosaukums A/ iepriekšējā gada pārskatā par 2010.gadu rādītajiem un nekādas būtiskas izmaiņas viņa personīgi nebija konstatējusi.

Pārbaudot un izvērtējot SIA /Nosaukums A/ gada pārskata par 2011.gadu materiālus, lieciniece sagatavoja Rīgas Domes īpašuma departamenta Komercdarbības nodrošinājuma pārvaldes priekšniekam (/pers. I/) kopsavilkumu par SIA /Nosaukums A/ galvenajiem rādītajiem, jo tālāk minētā uzņēmuma gada pārskats ar pārvaldes sagatavoto kopsavilkumu, kas tika noformēts atzinuma veidā, tika iesniegts SIA /Nosaukums A/ dalībnieku sapulcē, kurā tika lemts par gada pārskata, tai skaitā par budžeta izpildi, apstiprināšanu.

Lieciniece norādīja, ka, veicot SIA /Nosaukums A/ gada pārskata pozīcijas norādīto rādītāju pārbaudi, viņas pienākumos neietilpa pārbaudīt konkrētajos posteņos uzrādītos ciparus un ar to saistītos grāmatvedības dokumentus, jo detalizēti tas bija jāpārbauda zvērinātiem revidentiem, ar kuriem SIA /Nosaukums A/ noslēdza attiecīgu pakalpojuma līgumu, līdz ar to, ņemot vērā revidentu ziņojumu par veikto revīziju minētajā uzņēmumā, nebija pamata apšaubīt SIA /Nosaukums A/ gada pārskatā par 2011.gadu sniegtās informācijas atbilstību grāmatvedības dokumentiem. Faktiski, kopsavilkums (atzinums) bija uzskatāmā veidā sagatavota informācija uzņēmuma dalībniekiem un tam nebija piešķirts juridisks statuss kā pamatdokumentam uzņēmuma gada pārskata apstiprināšanai dalībnieku sapulcē.

Būdams nopratināts pirmās instances tiesā liecinieks /pers. N/ liecināja, ka ar SIA /Nosaukums A/ kapitāla daļu turētāja – Rīgas domes pārstāvja /pers. O/ lēmumu tika iecelts par SIA /Nosaukums A/ valdes locekli no 2011.gada 7.janvāra un šajā amatā bija līdz 2012.gada 22.aprīlim. Stājoties valdes locekļa amatā, starp viņu un /pers. O/ tika parakstīts pilnvarojuma līgums. Kad tika iecelts SIA /Nosaukums A/ valdē, bez viņa valdes locekļi bija /pers. A/ (valdes priekšsēdētājs) un /pers. M/ (valdes loceklis), kuri norādītos amatus ieņēma pirms viņa. Uzsākot darbu SIA /Nosaukums A/ valdē ar valdes locekļiem darba līgumi netika slēgti, liecinieks pildīja valdes locekļa pienākumus saskaņā ar SIA /Nosaukums A/ statūtu un Komerclikuma prasībām.

Kad liecinieks bija SIA /Nosaukums A/ valdē, strikti bija nodalīti valdes locekļu pienākumi un darba virzieni, kurus koordinēja un uzraudzīja katrs no valdes locekļiem. /pers. A/ bija uzņēmies atbildību par visiem saimnieciska un finansiāla rakstura jautājumiem, /pers. M/ atbildības lauks bija jautājumi saistīti ar kultūru un dažādu kultūras pasākumu organizēšanu, bet liecinieka darbības lauks bija juridiskie jautājumi, kurus bija jārisina SIA /Nosaukums A/.

SIA "/nosaukums A/" valdes sēdē 2011.gada 7.februārī tika lemts par šo darbības lauku (kompetences) sadali un katrs no valdes locekļiem saņēma pilnvarojumu no pārējiem valdes locekļiem darboties attiecīgā jomā.

SIA /Nosaukums A/ valdes sēdes notika aptuveni reizi divos mēnešos. Valdes sēdēs tika skatīti arī finanšu jautājumi. Ikdienā visi valdes locekļi atradās savos darba kabinetos SIA /Nosaukums A/ un nepieciešamības gadījumos saistībā ar risināmiem jautājumiem savstarpēji komunicēja, dažāda rakstura jautājumi tika pārrunāti gandrīz katru darba dienu. Bija arī sanāksmes (sēdes) ar kapitāla daļu turētāja pārstāvi /pers. O/, šādas sēdes bija reizi četros mēnešos Rīgas domes telpās un šīs sēdes arī tika protokolētas. Šajās sēdēs valdes locekļi sniedza viņu rīcībā esošo informāciju par SIA /Nosaukums A/ vispārējo finansiālo stāvokli, problēmām, to iespējamiem risinājumiem.

Par iespējami prettiesisko SIA /Nosaukums A/ noslēgto valūtas konvertācijas līgumu ar SIA /Nosaukums B/, kas noslēgts 25.05.2011. kā pakalpojuma līgums /numurs/, kā arī līdzīgiem līgumiem ar SIA „/nosaukums J/", kas noslēgti 2010. un 2011.gadā, liecinieks uzzināja tikai 2012.gada 11.septembrī no /pers. O/ paziņojumiem masu mēdijos. Pēc šiem paziņojumiem liecinieks uzzināja, ka SIA /Nosaukums A/ noslēgusi līgumu par valūtas konvertāciju, kura rezultātā ir zaudēti ievērojami finanšu līdzekļi.

Pirms /pers. O/ minētā paziņojuma un SIA /Nosaukums A/ valdes atlaišanas, neko par SIA /Nosaukums B/, SIA „/nosaukums J/", kā arī vispār par līgumiem par naudas līdzekļu konvertāciju nebija dzirdējis ne valdes sēdēs, ne sanāksmēs pie /pers. O/, kā arī šāds jautājums nekad netika apspriests ikdienā komunicējot ar /pers. A/ un /pers. M/ darba vietā, kamēr strādāja SIA /Nosaukums A/.

Visus jautājumus ar finansēm kontrolēja un vadīja /pers. A/, kas atskaitījās kapitāla daļu turētājam /pers. O/, līdz ar ko uzskata, ka /pers. O/ varēja

būt informēts par šiem „konvertācijas" līgumiem.

Liecinieks nebija iepazīstināts ar 2011.gada pārskatu, jo amatu atstāja pirms gada pārskata apstiprināšanas, kā arī nepiedalījās gada budžeta izpildes apstiprināšanā, kas notika valdes un dalībnieku sēdē 29.05.2012. pēc viņa aiziešanas no valdes locekļa amata.

Valdes sēdēs SIA /Nosaukums A/ finanšu direktore /pers. BC/ ziņoja par kopējo finansiālo stāvokli, debitoriem un citiem jautājumiem, bet nekad netika minēti jautājumi par naudas līdzekļu pārskaitījumiem valūtas konvertācijai SIA /Nosaukums B/, SIA „/nosaukums J/".

Atrodoties SIA /Nosaukums A/ valdes locekļa amatā, lieciniekam nebija saistības ar finansiāliem jautājumiem, līdz ar ko nebija arī paraksta tiesības bankā. Paraksta tiesības bija /pers. A/, /pers. BC/ (pirmais paraksts), /pers. BU/ un /pers. BV/ (otrais paraksts). /pers. BU/ bija galvenā grāmatvede un viņas prombūtnē viņu aizvietoja grāmatvede /pers. BV/.

Pēc 11.09.2012. skandāla presē, liecinieks centās sniegt redzējumu uz šo jautājumu Rīgas domei, bet ne /pers. O/, ne /pers. BZ/ ar viņu tikties nevēlējās, kā arī neviens no Rīgas domes pārstāvjiem vai SIA /Nosaukums A/ jaunās vadības nekādus jautājumus par minēto notikušo faktu nav uzdevuši. Uzskata, ka savus pienākumus kā SIA /Nosaukums A/ valdes loceklis ir pildījis godprātīgi un nekādā ziņā nav atbildīgs par iespējamiem noziedzīgajiem nodarījumiem saistībā ar noslēgtajiem konvertācijas līgumiem.

Būdams nopratināts pirmās instances tiesā liecinieks /pers. M/ liecināja, ka no 2010.gada 28.jūlija līdz 2012.gada 11.septembrim strādāja SIA /Nosaukums A/ par valdes locekli. Darba attiecībās iestājās, noslēdzot attiecīgu pilnvarojuma līgumu ar SIA /Nosaukums A/ kapitāldaļu turētāja – Rīgas domes pārstāvi. Savus amata pienākumus pildīja atbilstoši Komerclikuma, likuma „Par valsts un pašvaldības finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" normām, kā arī SIA /Nosaukums A/ iekšējiem normatīvajiem aktiem (statūti, reglamenti). Par SIA "/nosaukums A/" valdes locekli kļuva /pers. N/, bet par valdes priekšsēdētāju – /pers. A/. Katrs SIA /Nosaukums A/ valdes loceklis atbildēja par konkrētu SIA /Nosaukums A/ saimnieciskās darbības virzienu (jomu), līdz ar ko saskaņā ar Komerclikuma 303.panta 2.daļu, SIA /Nosaukums A/ statūtu 13.punktu, 2011.gada 7.februāra valdes sēdes nolēmumu, SIA /Nosaukums A/ valdes locekļi pilnvarojuši katru valdes locekli atsevišķi risināt jautājumus, kas ietilpa viņa kompetencē.

Liecinieks tika pilnvarots veikt konkrētus darījumus, kas bija saistīti ar Rīgas kultūras objektiem, to uzturēšanu un iznomāšanu. /pers. N/ tika pilnvarots risināt visus juridiskos jautājumus, bet /pers. A/ kā SIA /Nosaukums A/ valdes priekšsēdētājam bija vislielākā kompetence, jo viņš tika pilnvarots risināt visus jautājumus ar SIA /Nosaukums A/ īpašumā esošo, valdījumā vai apsaimniekošanā nodoto nekustamo īpašumu un kustamās mantas apsaimniekošanu un saistībā ar to veikt visa veida darījumus.

Lieciniekam zināms, ka pilnvarojumu nosacījumus izstrādāja SIA /Nosaukums A/ Juridiskās daļas juristi un tie tika apspriesti valdes sēdē, kur ar tiem personīgi iepazinās un nekādu priekšlikumu, papildinājumu vai iebildumu nebija, jo pilnvarojumos norādītie nosacījumi atbilda katra valdes locekļa faktiskajai kompetencei.

SIA /Nosaukums A/ valdei bija jāvadās pēc statūtos norādītā pienākumu un tiesību apjoma. Bija jautājumi, kas bija jāsaskaņo ar SIA /Nosaukums A/ kapitāldaļu turētāju, proti, SIA /Nosaukums A/ valde nebija tiesīga lemt par piederošo nekustamo īpašumu realizāciju, pamatkapitāla apjomu, bet ikdienas saimnieciskā darbība bija tikai valdes kompetencē un valdei bija jāvadās pēc Komerclikuma normām.

Par pakalpojumu līguma /numurs/ noslēgšanu ar SIA /Nosaukums B/, /pers. A/ kā valdes priekšsēdētājs viņu neinformēja un vispār nebija to apspriedis ar viņu, kā arī jautājums par minētā līguma noslēgšanu netika izskatīts nevienā valdes sēdē. Vēlāk, kad SIA /Nosaukums A/ kapitāldaļu turētājs pieprasīja paskaidrojumus par minētā noslēgtā līguma izcelsmi, liecinieks tad iepazinās ar līguma saturu un uzskata, ka /pers. A/ nebija tiesības noslēgt tāda tipa darījumus, proti, iepriekš minēto pakalpojumu līgumu. Tas izriet gan no viņa paša pilnvarojuma konteksta, gan pēc sabiedrības funkcijām. Ar pilnvarojumu ir pilnvarojuši /pers. A/ noslēgt darījumus tikai saistītus ar SIA /Nosaukums A/ īpašumā esošo, valdījumā vai apsaimniekošanā nodoto nekustamo īpašumu un kustamās mantas apsaimniekošanu.

Viņam nebija zināms par iepriekš /pers. A/ noslēgtiem pakalpojuma līgumiem ar SIA "/nosaukums j/". Jautājums par šādu līgumu noslēgšanu nav izskatīts Sabiedrības valdes sēdēs.

Par iespējamo noziedzīgu nodarījumu saistībā ar SIA /Nosaukums A/ noslēgto konvertācijas līgumu ar SIA /Nosaukums B/, liecinieks nebija atbildīgs, kaut gan arī bija iepazinies un parakstījis SIA /Nosaukums A/ 2011.gada pārskatu, kurā minētais darījums tika iekļauts, un uzskata, ka tas nav pretrunā ar statūtos noteikto, ka valdes locekļi pārstāv sabiedrību kopīgi, un ar Komerclikuma normām, pēc kurām SIA /Nosaukums A/ valdei bija jāvadās sabiedrības ikdienas saimnieciskās darbības veikšanai, proti, ka valdes locekļi solidāri atbild par zaudējumiem, ko tie nodarījuši sabiedrībai, jo /pers. A/ rīkojās vienpersoniski un noslēpa no pārējiem valdes locekļiem gan minētā līguma noslēgšanas faktu, gan SIA /Nosaukums A/ 2011.gada bilancē minētā darījuma iegrāmatošanas faktu.

Liecinieks bija pievērsis uzmanību bilancē uzrādītajai sadaļai „nauda ceļā", kura bija pievienota sadaļai „Norēķinu konti". Šajā sakarā gribēja precizēt, ko tas nozīmēja dabā, uz ko /pers. A/ paskaidroja, ka uz 2011.gada beigām ir iegrāmatoti darījumi, saskaņā ar kuriem debitori bija pārskaitījuši naudu, bet tā vēl nav saņemta SIA /Nosaukums A/ kontos, kas nozīmēja, ka tā nauda ir "ceļā".

Sakarā ar /pers. A/ paskaidrojumu nekādas aizdomas neradās un pēc revidentu ziņojumiem, vairākām saskaņošanām ar Rīgas domes īpašumu departamenta atbildīgajām amatpersonām, kuras bija pārbaudījušas gada pārskata projektu un sagatavojušas savu atzinumu, pārliecinājies, ka SIA /Nosaukums A/ 2011.gada pārskats tika sagatavots atbilstoši dabā esošajiem grāmatvedības datiem, nekonstatēja nekādu maldinošu vai nepilnīgu informāciju tajā.

Būdams nopratināts pirmās instances tiesā liecinieks /pers. O/ liecināja, ka ir SIA /Nosaukums A/ kapitāla daļu turētāja – Rīgas domes pārstāvis. Viņam ir izsniegta atbilstoša pilnvara, jo ir Rīgas domes priekšsēdētāja vietnieks. Kā Rīgas domes kapitāldaļu turētāja pārstāvis norādītā pilnvarojuma apjomā veica pašvaldību kapitālsabiedrību uzraudzību, kurā gan neietilpst kapitālsabiedrības valdes ikdienas darbības, noslēgto līgumu un darījumu kontrole un uzraudzība. Pašvaldības kapitālsabiedrības valdei ir jāvadās pēc sabiedrības statūtos norādītā pienākumu un tiesību apjoma, jo ir jautājumi, kas jāsaskaņo ar kapitāldaļu turētāju.

SIA /Nosaukums A/ valde nebija tiesīga lemt par piederošo nekustamo īpašumu realizāciju, pamatkapitāla apjomu, bet ikdienas saimnieciskā darbība bija tikai valdes kompetencē un valdei bija jāvadās pēc Komerclikuma normām.

Par situāciju, ka SIA /Nosaukums A/ ir kādas problēmas finansiālā ziņā, liecinieks uzzināja 2012.gada augusta pēdējos datumos, kad pēc domes sēdes deputāts /pers. CA/ teica, ka viņš esot dzirdējis par to, ka SIA /Nosaukums A/ ir finansiālas problēmas.

Pēc šīs neoficiālās informācijas saņemšanas, liecinieks pie sevis uzaicināja SIA /Nosaukums A/ valdes priekšsēdētāju /pers. A/, kuram lūdza mutiski sniegt skaidrojumu šādai informācijai. /pers. A/ apliecināja, ka SIA /Nosaukums A/ viss ir kārtībā, notiek ikdienas darbs. Neskatoties uz šo apliecinājumu, liecinieks pieprasīja sniegt rakstiski ziņas par SIA /Nosaukums A/ brīvo naudas līdzekļu izvietojumu.

2012.gada septembra sākumā liecinieks bija komandējuma ārpus Latvijas un pirmajā darba dienā 10.09.2012., atgriežoties no komandējuma, pieprasītās ziņas no /pers. A/ nesaņēma. Līdz ar ko radās aizdomas, ka kaut kas SIA /Nosaukums A/ nav kārtībā un 11.09.2012. sasauca SIA /Nosaukums A/ kapitāldaļu turētāja ārkārtas sapulci. Uz sasaukto sapulci no esošās SIA /Nosaukums A/ valdes sastāva ieradās tikai /pers. A/. /pers. M/

uz sapulci neieradās. Šajā sapulcē no /pers. A/ uzzināja, ka SIA /Nosaukums A/ veikti darījumi ar SIA /Nosaukums B/ par valūtas maiņu, iespējams runa bija par 400000 LVL un /pers. A/ uzskatīja, ka šie darījumi ir bijuši SIA /Nosaukums A/ valdes kompetencē. Liecinieks nepiekrita /pers. A/ viedoklim par darījumu kompetenci un uz piešķirto pilnvaru pamata atcēla no amatiem SIA /Nosaukums A/ valdi, nozīmējot jaunus valdes locekļus, kā arī /pers. A/ lūdza iesniegt rakstveida skaidrojumu par notikušajiem darījumiem ar SIA /Nosaukums B/.

11.09.2012. liecinieks uzdeva Rīgas domes audita un revīzijas pārvaldei nekavējoties uzsākt SIA /Nosaukums A/ darījumu pārbaudi, kas saistīta ar valūtas operācijām un SIA /Nosaukums B/. Jaunieceltajai valdei deva rīkojumu vērsties policijā par minēto faktu.

Pirms SIA /Nosaukums A/ 11.09.2012. ārkārtas sapulces, liecinieks nebija informēts par SIA /Nosaukums A/ darījumiem ar SIA /Nosaukums B/ un SIA „/nosaukums J/". Par SIA „/nosaukums J/" uzzināja tikai no domes auditoriem.

Saistībā ar SIA /Nosaukums A/ 2011.gada pārskata apstiprināšanu, ko liecinieks veica kā Rīgas domes kapitāldaļu turētāja pārstāvis 2012.gada 29.maijā, norādīja, ka Komerclikums paredz, ka gada pārskatu apstiprina sabiedrības valde, tad atzinumu sniedz zvērināti revidenti un tad atbilstoši Rīgas domes priekšsēdētāja 10.01.2011. Iekšējiem noteikumiem Nr.1 „Rīgas pilsētas pašvaldības kapitāla daļu turētāja pārstāvim un kapitāla daļu pārvaldīšanai nepieciešamo dokumentu sagatavošanas un ziņu sniegšanas kārtība" pārskata izvērtēšanu veic Rīgas domes īpašuma departaments, kur tiek sagatavots kapitāldaļu turētāja lēmuma projekts. Nevienā no šiem posmiem kapitāldaļu turētājs netika brīdināts par šāda veida riskiem, kas vēlāk tika konstatēti kā darījumi ar valūtas maiņu.

Tā kā izvērtēšana bija veikta domes īpašuma departamentā un iesniegts attiecīgs lēmuma projekts, tad liecinieks bija iepazinies ar lēmuma projektu, nevis ar SIA /Nosaukums A/ gada pārskatu (bilanci), ko paraksta SIA /Nosaukums A/ valde. Galvenais vērtējuma faktors bija vai sabiedrībai ir vai nav peļņa un kāds ir attīstības virziens. Līdz ar minēto lieciniekam nebija zināms, ka SIA /Nosaukums A/ 2011.gada bilancē ir norādīta summa 2 338 358 LVL kā sadaļa "naudas ceļā" un viņa kompetencē neietilpst izvērtēt bilances sastādīšanas pareizību, jo to pirms pārskata apstiprināšanas dara revidenti un īpašumu departaments. No domes īpašuma departamenta puses SIA /Nosaukums A/ 2011.gada pārskata izvērtēšanu veica departamenta uzņēmējdarbības pārvalde, ko vadīja /pers. I/.

Liecinieks papildus norādīja, ka /pers. A/ ir ļoti pieredzējis darbinieks, atbildīgs, Rīgas domē nostrādāja ilgu laiku un tas bija par pamatu, kāpēc iecēla viņu par /Nosaukums A/ valdes priekšsēdētāju, pie tam liecinieks arī nenoliedza, ka Rātsnama finansēšanai naudas konvertācija bija nepieciešama.

Būdama nopratināta pirmās instances tiesā lieciniece /pers. S/ liecināja, ka strādāja Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Revīzijas daļā par galveno revidenti. Kopā ar Revīzijas daļas vadītāju /pers. CC/ veica tematisko pārbaudi par finanšu darījumiem ar SIA /Nosaukums A/ brīvajiem naudas līdzekļiem tiesiskumu un lietderību. Lieciniece uztur un apstiprina visu, kas konstatēts un secināts 2012.gada 11.oktobra Tematiskās pārbaudes atzinumā Nr.7-atz.

Lai SIA /Nosaukums A/ norēķinātos ar visiem saviem kreditoriem, tostarp, lai pirmstermiņā dzēstu kredītu AS /Nosaukums C/ saskaņā ar 2003.gada 5.augusta aizdevuma līgumu, SIA /Nosaukums A/ valūtas konvertācija nebija nepieciešama, jo SIA /Nosaukums A/ rīcībā bija pietiekoši gan latu, gan eiro valūtas bez valūtas konvertācijas, ko it kā veica SIA /Nosaukums B/. Arī neskatoties uz to, ka liela daļa SIA /Nosaukums A/ naudas līdzekļu bija noguldīti depozītā, pie kuriem nevarēja piekļūt (iesaldēti), SIA /Nosaukums A/ rīcībā bija pietiekoši brīvo naudas līdzekļu gan latu, gan eiro valūtā, lai norēķinātos gan ar darījuma partneriem, gan segtu kredīta pamatsummas un procentu maksājumus pirmstermiņā bez SIA /Nosaukums B/ pakalpojumiem (valūtas konvertācijas).

Lieciniece norādīja, ka šāds secinājums tika izdarīts pārliecinoši, jo abas valūtas (gan lati, gan eiro) Sabiedrības rīcībā bija krietni vairāk nekā tikai pietiekamā apjomā, proti, pietika abas valūtas, lai norēķinātos ar kreditoriem attiecīgajā valūtā un naudas līdzekļi abās valūtās vēl paliktu krietni pāri. Šis ir viens no apstākļiem, kas liecina, ka /pers. A/ noslēgtais pakalpojumu līgums par valūtas konvertāciju faktiski ir aizdevuma līgums. Tas tika konstatēts un ir atspoguļots Tematiskās pārbaudes atzinumā.

Ieguvumu līguma slēgšanas brīdī (2011.gada 25.maijā un 2011.gada 30.maijā) prognozēt nav iespējams, ņemot vērā, ka grafikā (Vienošanās Nr.1, kas datēta ar 2011.gada 30.maiju) nav paredzēts ne valūtas kurss, pēc kura tiks veikta konvertēšana, ne valūta, kas tiks konvertēta. Šajā vienošanā ir paredzēts tikai kurss sākuma maksājumam LVL–EUR 0,7097 un atlikuma maksājumam EUR–LVL 0,7097, bet pārējiem maksājumiem valūtas konvertācijas kurss nav paredzēts. Pašā līgumā paredzēta kursa saskaņošana pa telefonu. Līdz ar to ieguvums (peļņa) no šī darījuma nav nosakāms un nav prognozējams.

Pārskaitot naudas līdzekļus SIA /Nosaukums B/, pastāvēja augsts risks, ka SIA /Nosaukums A/ nevarēs norēķināties ar kreditoriem tieši latos. Tas redzams Tematiskās pārbaudes atzinuma 6.tabulā, piemēram, 2011.gada 27.jūnijā bez veiktās konvertācijas ar SIA /Nosaukums B/ /nosaukums A/ nebūtu problēmas norēķināties ar kreditoriem latos, jo sabiedrības rīcībā ir 1820927,77 LVL, taču, kad naudas līdzekļi ir pārskaitīti SIA /Nosaukums B/, tad redzams, ka naudas līdzekļi latos ir palikuši tik maz 820927,77 LVL, ka pastāv risks nenorēķināties ar kreditoriem 1623885,27 LVL noteiktajos termiņos.

Akta par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu neprecizitāšu pamatā ir grāmatvedības izziņas, kas izdotas bez pamatojuma, bez attaisnojuma dokumentiem. Grāmatvedības kontu 2351, 2561 un 2562 neprecizitāšu pamatā ir minētās grāmatvedības izziņas. Gada pārskats neprecīzs ir gan no parāda samazinājuma viedokļa par 15896,82 LVL, gan no tā viedokļa, ka SIA /Nosaukums B/ parāds ir ielikts pozīcijā „naudas līdzekļi". Gada pārskata pielikumā pozīcijā „norēķinu konti, nauda ceļā" informācija nav precīza.

Būdama nopratināta pirmās instances tiesā eksperte /pers. R/ liecināja, ka, ņemot vērā /pers. A/ apstiprinātos līguma izpildes kursus katram no SIA „/nosaukums B/" saņemtajam maksājumam atsevišķi, SIA „/nosaukums B/" līgumparāds SIA /Nosaukums A/ uz 31.12.2011. sastāda 1265740.32 LVL (372680.32+893060.00), kas norādīts Atzinuma 5. un 6.pielikumā. Aprēķinātā līgumparāda summa neatbilst aktā par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011. norādītajam parāda atlikumam 1249843.50 LVL apmērā. Starpība sastāda 15896.82 LVL.

Ja pieņem, ka 2011.gada 25.maija līgums /numurs/ ir aizdevuma līgums, tad SIA /Nosaukums A/ gada pārskatā par 2011.gadu SIA /Nosaukums B/ parāds pret SIA /Nosaukums A/ būtu jāiekļauj apgrozāmo līdzekļu sastāvā, pozīcijā „Citi debitori" (saskaņā ar SIA /Nosaukums A/ gada pārskata par 2011.gadu bilances pozīciju nosaukumiem) ar atšifrējumu gada pārskata pielikumā.

Ja pieņem, ka 2011.gada 25.maija līgums /numurs/ir pakalpojumu līgums par valūtas kursa vadību un finanšu līdzekļu konvertāciju, tad SIA /Nosaukums A/ gada pārskatā par 2011.gadu SIA /Nosaukums B/ līgumparāds bija jāiekļauj apgrozāmo līdzekļu sastāvā, pozīcijā „Citi debitori" (saskaņā ar SIA /Nosaukums A/ gada pārskata par 2011.gadu bilances pozīciju nosaukumiem) ar atšifrējumu gada pārskata pielikumā.

SIA /Nosaukums A/ ieguvumu (peļņu) no 2011.gada 25.maija līguma /numurs/izpildes, ja tas tiktu izpildīts, nav iespējams noteikt, jo ne minētajā līgumā, ne 30.05.2011. Vienošanās Nr.1 nav noteiktas konvertācijas likmes SIA /Nosaukums B/ neizpildītiem konvertācijas darījumiem.

Eksperte /pers. R/ pilnībā apstiprināja Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinumu Nr. 1301166 par SIA "/nosaukums A/" grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu (2.sējuma 145.-192.lapa) un Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes eksperta 2014.gada 17.janvāra atzinumu Nr.1314953 par SIA "/nosaukums A/" papildus grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu (7.sējuma 32.-36.lapa). Norādīja uz revidenta /pers. P/ 31.10.2014. ziņojuma 2.punktā veikto korekciju pozīcijām – kreditoru parādiem un SIA "/nosaukums A/" rīcībā esošiem naudas

līdzekļiem, nepamatotību, kā arī SIA "/nosaukums B/" parāda nepamatotu iegrāmatošanu pozīcijā – "nauda ceļā".

Būdams nopratināts pirmās instances tiesā liecinieks /pers. E/ (uzvārds) liecināja, ka SIA /Nosaukums B/ strādāja 9 gadus. SIA „/nosaukums J/" strādāja paralēli. Par līgumu ar SIA „VIESIS" tika slēgti līdzīga rakstura līgumi, kas tika sekmīgi izpildīti. /pers. A/ parakstīja līgumus - divus ar SIA „/nosaukums J/" un vienu ar SIA /Nosaukums B/. Līgums bija par konvertāciju, citi pakalpojumi šajā līgumā netika ietverti. Problēma radās 2012.gada sākumā, kad bijušais partneris uzsāka reiderisma darbības pret SIA /Nosaukums B/, tika apķīlāti naudas līdzekļi, visas darbības tika paralizētas un līdz ar to liecinieks nespēja izpildīt saistības. /pers. A/ un neviens cits nevarēja to paredzēt.

Līguma noslēgšana bija viņa iniciatīva, jo bija izdevīgi, ka ir apgrozāmie līdzekļi, ar kuriem var strādāt, nauda tika izmantota saimnieciskai darbībai. Tika sastādīts atmaksas grafiks, kuru noteica SIA /Nosaukums A/, vadoties no savām iekšējām vajadzībām. Liecinieks neiebilda SIA /Nosaukums A/ piedāvātam variantam. Neatceras, vai visiem maksājumiem bija vienāds kurss.

2011.gada 31.decembra akts „gāja" uz SIA /Nosaukums A/ un grāmatvedībā salīdzināja skaitļus. Aktu sagatavoja SIA /Nosaukums A/. Starpību skaitļos liecinieks neatceras, bet tā nebija liela. Maksājums bija jāveic jūnijā, bet vairs nebija spējīgi maksāt. Bija gatavs ar savu īpašumu maksāt, bet nebija iespēja, jo īpašums bija apķīlāts.

Liecinieks neatceras, kāds kurss tika noteikts, bet atceras, ka tas bija labs kurss attiecībā pret SIA /Nosaukums A/. Vienošanās notika telefoniski, ar grāmatvežiem.

No liecinieka /pers. E/ (uzvārds) liecībām sniegtām pirmstiesas izmeklēšanā (5.sējuma 140.-148.lapa), kas nolasītas pirmās instances tiesā Kriminālprocesa likuma 501.panta 1., 2.punkta kārtība, izriet, ka Pakalpojuma līguma noslēgšana bija abu pušu iniciatīva, jo bija ekonomiski izdevīgi abiem uzņēmumiem gan SIA "/nosaukums A/", gan SIA "/nosaukums B/".

Pēc līguma noslēgšanas SIA "/nosaukums A/" pārstāvis sagatavoja un piedāvāja sava pakalpojuma sniegšanas grafiku. Īstenībā līguma koncepciju un pakalpojumu sniegšanas grafiku izstrādāja SIA "/nosaukums A/". No SIA "/nosaukums B/" puses nebija iebildumu nedz par to, ka nauda, kura tiek pārskaitīta no SIA "/nosaukums A/" paliks SIA "/nosaukums B/" rīcībā vairākas dienas, jo tas bija izdevīgi viņu uzņēmumam, proti, izmantot brīvus līdzekļus saimnieciskās darbības veikšanai, nedz arī par to, ka naudas limits līdz nākamā maksājuma veikšanai nepārsniedz 1 200 000 LVL.

Pēc Pakalpojuma līguma nosacījumiem SIA "/nosaukums B/" apgrozīt to naudu, kura bija pārskaitīta no SIA "/nosaukums A/" konvertāciju veikšanai savām biznesa vajadzībām nebija aizliegts.

Kādu iemeslu dēļ SIA "/nosaukums A/" nolēma sastādīt tieši tādu maksājumu grafiku, kur ir starp veiktajiem savstarpējiem maksājumiem vairākas dienas, viņam nav zināms.

Kad pienāca maksājumu laiki, viņš izņēma skaidru naudu no sava uzņēmuma galvenās kases un veica pārskaitījumus SIA "/nosaukums A/" kontos, pirms tam telefoniski sazinoties ar /pers. A/, jautājot, kāda tieši valūta ir pārskaitāma. Pēdējo maksājumu veica 2011.gada decembrī.

Kopš 2012.gada jūnija, kad pēc grafika bija jāveic maksājumu, SIA "/nosaukums B/pārtrauca veikt SIA "/nosaukums A/" maksājumus, jo biznesa partneris SIA "/nosaukums J/" izvirzīja pret viņu materiāla rakstura pretenziju.

Lai sagatavotu Valsts ieņēmumu dienestam gada pārskatu uz 31.12.2011., tika sastādīts akts par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu, saskaņā ar kuru SIA "/nosaukums B/" palika parādā SIA "/nosaukums A/" aptuveni 1 250 000 LVL.

Pēc liecību nolasīšanas /pers. E/ (/uzvārds/) uz prokurores jautājumiem apstiprināja, ka /pers. A/ pārskaitītie SIA "/nosaukums A/" naudas līdzekļi ilgstoši atradās SIA "/nosaukums B/" rīcībā, līdz brīdim, kad tos vajadzēja pārskaitīt. Tas bija izdevīgi, ka varēja ilgstoši izmantot šos pārskaitītos naudas līdzekļus. Apstiprināja, ka SIA /Nosaukums A/ pārskaitītos naudas līdzekļus izmantoja SIA "/nosaukums B/" saimnieciskā darbībā. Noslēgtais Pakalpojuma līgums to neliedza. Apstiprināja, ka Pakalpojuma līgumu un maksājuma grafiku sagatavoja /pers. A/, viņš pats neko saistībā ar maksājuma grafiku nepiedāvāja, tikai to parakstīja. Maksājuma grafika datumus noteica /pers. A/. Maksājumiem nebija noteikts valūtas kurss, par to vienojās telefoniski ar /pers. A/. Par pirmstiesas izmeklēšanā dotām liecībām iebilda tikai daļā par to, ka viņam bija vairāk kā 200 000 naudas līdzekļu latos vai eiro konvertēšanai.

No lēmuma par kriminālprocesa uzsākšanu izriet, ka kriminālprocess uzsākts saskaņā ar Krimināllikuma XVIII un XXIV nodaļu, pamatojoties uz /pers. I/ iesniegumu (1.sējuma 1.lapa);

No SIA /Nosaukums A/ iesnieguma par kriminālprocesa uzsākšanu izriet, ka Sabiedrība lūdz uzsākt kriminālprocesu pret /pers. A/, /pers. E/, SIA "/nosaukums J/" valdes locekļiem, lūdz atzīt SIA /Nosaukums A/ par cietušo, pieņemt izskatīšanai kaitējuma kompensāciju 1278540 LVL apmērā, kā arī lūdz uzlikt arestu SIA "/nosaukums J/", SIA "/nosaukums B/", /pers. A/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. BA/ naudas līdzekļiem, kustamai un nekustamai mantai (1.sējuma 2.–7.lapa);

No 25.05.2011. Pakalpojumu līguma /numurs/ un 30.05.2011. Vienošanās Nr. 1 pie līguma izriet, ka tika noslēgts līgums par valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumiem. Summas limits līguma darbības ietvaros, par ko tiek sniegts pakalpojums, līdz nākamā maksājuma veikšanai nepārsniedz 1 200 000 LVL (viens miljons divi simti tūkstoši latu). Viena atsevišķa maksājuma apjoma limits pakalpojuma ietvaros nepārsniedz 200 000 (divi simti tūkstoši) LVL vai EUR. Vienošanā ir norādītas naudas summas, ko veic Pasūtītājs - SIA /Nosaukums A/, t.i., 200 000 (divi simti tūkstoši) katrā maksājumā konkrētajos datumos. Savukārt SIA /Nosaukums B/ kā Izpildītājs veic 200 000 (divi simti tūkstoši) vai 141 400 (viens simts četrdesmit viens tūkstotis četri simti) katrā maksājumā konkrētajos datumos. Maksājumu grafikā nav norādīta valūta, kādā jāveic pārskaitījumi (1.sējuma 8.–13.lapa);

No pilnvarojuma izriet, ka SIA /Nosaukums A/ valdes locekļu /pers. M/ un /pers. N/ personā pilnvaro /pers. A/ Sabiedrības vārdā risināt visus ar Sabiedrības īpašumā esošo, valdījumā vai apsaimniekošanā nodoto nekustamo īpašumu un kustamās mantas apsaimniekošanu, tajā skaitā iznomāšanu, nodošanu sadarbības lietošanā, attīstības un investīciju projektu realizāciju, būvniecību, renovāciju vai rekonstrukciju, kā arī kustamās mantas iegādi, lietošanu, uzturēšanu un atsavināšanu, Sabiedrības personāla vadību saistītos jautājumus (izņemot tos, kas ir dalībnieka sapulces kompetencē, un tādu, kuru izlemšanai valdei nepieciešama dalībnieku sapulces vai Rīgas pilsētas pašvaldības iepriekšēja piekrišana) (1.sējuma 14.–15.lapa);

No SIA /Nosaukums B/ iesnieguma zvērinātam tiesu izpildītājam M.Eglītim izriet, ka ir apķīlāti un SIA /Nosaukums B/ valūtas maiņas punktā izņemti 420 000 LVL naudas līdzekļi, kas pieder trešajām personām, kuri tiek izmantoti kā SIA /Nosaukums B/ apgrozāmie līdzekļi saimnieciskās darbības nodrošināšanai. Pamatojoties uz starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/ noslēgto 25.05.2011. Pakalpojumu līgumu Nr. /numurs /un saskaņā ar Aktu par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011., SIA /Nosaukums B/ kasē atrodas SIA /Nosaukums A/ piederoši naudas līdzekļi 1 249 843 LVL (viens miljons divi simti četrdesmit deviņi tūkstoši astoņi simti četrdesmit trīs lati) (1.sējuma 19.–20.lapa);

No Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes starpziņojuma par tematiskajā pārbaudē konstatēto izriet, ka Sabiedrībai /Nosaukums A/ uz 11.09.2012. SIA /Nosaukums B/ ir parādā 1265740.32 LVL.

SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/ ir noslēguši 25.05.2011. Pakalpojumu līgumu /numurs/par valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumiem. Pēc Lursoft datiem SIA /Nosaukums B/ pamatkapitāls ir 2000 LVL. SIA /Nosaukums A/ pilnvarotais pārstāvis šī līguma izpildē nav paredzēts, līgumu Sabiedrības darbinieki (juriskonsults, Administratīvais un finanšu direktors) nav vīzējuši.

SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/ ir noslēguši 30.05.2011. vienošanos Nr.1 pie iepriekš minētā līguma /numurs/, kurā puses vienojas par valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumu grafiku LVL un EUR maksājumiem, nosakot SIA /Nosaukums B/ sākuma maksājuma LVL-EUR 0.7094 un atlikuma EUR-LVL likmi 0.7097, pārējās atbilstoši līguma nosacījumiem. Līguma darbības laikā Sabiedrība veikusi maksājumus SIA /Nosaukums B/ gan latos, gan eiro. Grafikā paredzēta liela apjoma Sabiedrības finanšu līdzekļu ilgstoša atrašanās SIA /Nosaukums B/ rīcībā. Slēdzot līgumu, nenosakot maksu par finanšu līdzekļu izmantošanu, faktiski tajā ir paredzēts bez atlīdzības nodot SIA /Nosaukums B/ rīcībā Sabiedrības finanšu līdzekļus. Ir pārkāpts likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" 3.panta 2.punkts un 4.panta otrā daļa. Par minētā līguma slēgšanu Sabiedrības valdēs nav lemts. /pers. A/ nebija tiesības vienpersoniski slēgt līgumu.

Saskaņā ar SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/ Akta par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011. datiem, Sabiedrības konta Nr. 2561/2652 debeta galīgā saldo summa ir 1249843,50 (valūta nav norādīta) un saskaņā ar SIA /Nosaukums B/ datiem, konta Nr.2680.3 kredīta galīgā saldo summa ir 1249843,50 (valūta nav norādīta), kas salīdzinājumā ar pārbaudes datiem ir par 15896,82 LVL mazāk.

Konstatēts, ka saskaņā ar Sabiedrības 24.08.2011. grāmatvedības izziņu Nr.b/n samazinātas SIA /Nosaukums B/ prasības par 3044.95 EUR vai 2140 LVL un saskaņā ar 22.12.2011. izziņu Nr.b/n samazinātas SIA /Nosaukums B/ prasības par 13756,82 LVL. Kopā 2011.gadā SIA /Nosaukums B/ prasības samazinātas par 15896,82 LVL.

Attaisnojuma dokuments par parāda samazināšanu SIA /Nosaukums B/ 203044.95 EUR nav uzrādīts.

Ziņojumā arī norādīts, ka, analizējot Sabiedrības naudas plūsmu, var secināt, ka līguma darbības laikā Sabiedrībai bija pietiekoši naudas līdzekļu, lai veiktu darījumus gan latos, gan eiro, kas norāda, ka nebija nepieciešams slēgt līgumu ar SIA /Nosaukums B/ par valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumu 1200000 LVL apmērā (1.sējuma 36.–44.lapa);

No Lursoft datu bāzes izdrukas izriet, ka SIA "/nosaukums A/" komercreģistrā reģistrēta 08.01.1993., apmaksātais pamatkapitāls ir 69333045 LVL. Ir reģistrēti vairāki darbības veidi. Valdē ir /pers. I/ un /pers. V/. Dalībnieku sarakstā ir Rīgas pilsētas pašvaldība. Norādīti vēsturiskie dati. (1.sējuma 46.–57.lapa);

No 25.09.2012. lēmuma par atzīšanu par cietušo izriet, ka SIA "/nosaukums A/" ir atzīta par cietušo (1.sējuma 58.lapa);

No Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes tematiskās pārbaudes 2012.gada 11.oktobra atzinuma Nr. 7-atz, izriet, ka līguma darbības laikā Sabiedrība veikusi maksājumus SIA /Nosaukums B/ 1600000 LVL un 3200000 EUR, bet SIA /Nosaukums B/ 1882800 LVL un 1000000 EUR. Grafikā paredzēta liela apjoma Sabiedrības finanšu līdzekļu ilgstoša atrašanās SIA /Nosaukums B/ rīcībā, līdz ar to, slēdzot līgumu un nenosakot maksu par finanšu līdzekļu izmantošanu, faktiski tajā ir paredzēts bez atlīdzības nodot SIA /Nosaukums B/ rīcībā Sabiedrības finanšu līdzekļus, kas liecina, ka Sabiedrības valdes priekšsēdētājs /pers. A/ nav rīkojies ar Sabiedrības finanšu līdzekļiem lietderīgi. Turklāt līguma 1.4.punktā noteiktais limits 1200000 LVL pārsniegts. Ņemot vērā to, ka saskaņā ar līguma nosacījumiem SIA /Nosaukums B/ rīcībā ir ievērojama apjoma Sabiedrības finanšu līdzekļi, kad tie nav nepieciešami konvertāciju veikšanai, faktiski līgums paredz aizdevumu izpildītājam SIA /Nosaukums B/.

Sabiedrības statūtos noteikts, ka papildus likumā noteiktajam, valdei nepieciešama iepriekšēja dalībnieku sapulces piekrišana aizņēmuma un aizdevuma līgumu slēgšanai, līzinga darījumiem. Sabiedrības dalībnieku sapulcē nav skatīts jautājums par Sabiedrības līguma slēgšanu ar SIA /Nosaukums B/. Līdz ar to /pers. A/ nav ievērojis Sabiedrības statūtu 14.4.punktā noteikto. Lai Sabiedrība norēķinātos ar darījumu partneriem, saskaņā ar veiktajiem saimnieciskajiem darījumiem no 2011.gada maija līdz 2011.gada decembrim, tai skaitā par kredīta un procentu samaksu, Sabiedrībai bija pietiekoši latu un eiro bez SIA /Nosaukums B/ veiktās valūtas konvertācijas.

Sabiedrības Gada pārskatā par 2011.gadu uz 31.12.2011. bilances postenī „naudas līdzekļi" nepamatoti uzrādīts debitora SIA /Nosaukums B/ parāds Sabiedrībai 1249844 LVL, kuru parakstījis /pers. A/ un /pers. M/. Revidenti uzskata, ka Sabiedrības valdes locekļi ir solidāri atbildīgi par Sabiedrībai nodarītajiem zaudējumiem 1265740,32 LVL apmērā.

Revidenti secinājuši, ka pārbaudes periodā Sabiedrība bija noslēgusi divus līgumus par valūtas konvertāciju ar SIA „/nosaukums J/" un līgumu par valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumiem ar SIA /Nosaukums B/, kuru vienpersoniski bez atbilstoša pilnvarojuma Sabiedrības vārdā parakstījis valdes priekšsēdētājs /pers. A/. Minētie līgumi noslēgti, neveicot iepirkuma procedūru atbilstoši Publisko iepirkumu likumā noteiktajām prasībām. SIA „/nosaukums J/" līguma saistības ir izpildījusi, savukārt SIA /Nosaukums B/ līguma saistības nav izpildījusi un uz 11.09.2012. un 02.10.2012. Sabiedrībai ir parādā 1265740,32 LVL.

Sabiedrības finanšu grāmatvedības un uzskaites pakalpojumu sniedzēja SIA /Nosaukums P/ bez attaisnojuma dokumenta 2011.gadā SIA /Nosaukums B/ parādu samazinājusi 15896.82 LVL apmērā, iekļaujot to Sabiedrības 2011.gada izdevumos, neievērojot likuma „Par grāmatvedību" 7.pantā noteikto, kā arī Sabiedrības iekšējo normatīvo aktu prasības. Līdz ar to uz 31.12.2011. pēc pārbaudes datiem SIA /Nosaukums B/ parāds 1265740,32 LVL ir par 15896.82 LVL lielāks, salīdzinājumā ar grāmatvedības reģistru datiem 1249843.50 LVL.

Revidenti norāda, ka neatkarīgu revidentu atzinums par 2011.gada pārskatā ietverto finanšu pārskatu sniegts ar iebildi – Sabiedrība ir atzinusi atliktā nodokļa saistības 2412217 LVL apmērā. Sabiedrības vadība nav veikusi novērtējumu, lai noteiktu, vai atliktā nodokļa saistības pastāv. Pēc zvērinātu revidentu domām, atliktā nodokļa saistības nepastāv. Atliktā nodokļa korekcijas ietekmētu neto peļņu par 2011.gadu, kā arī atliktā nodokļa pasīvu un nesadalīto peļņu 2011.gada 31.decembrī. Zvērināti revidenti 23.05.2012. ziņojumā nav iebilduši par to, ka bilances postenī „naudas līdzekļi" ir iekļauts debitora parāds 1249844 LVL. Grāmatvedības pakalpojumu sniedzējam SIA /Nosaukums P/ Sabiedrības Gada pārskatā par 2011.gadu debitoru parādu 1249844 LVL iekļaujot bilances postenī „naudas līdzekļi" un 2011.gada pārskata revidentiem sniedzot atzinumu par Gada pārskatā par 2011.gadu ietverto finanšu pārskatu, neiebilstot pret debitora parāda atspoguļošanu bilances postenī „naudas līdzekļi", Sabiedrības dalībniekiem nav sniegta pilnīga un patiesa informācija par Sabiedrības finanšu stāvokli bilances datumā 31.12.2011.

Sabiedrības ar SIA "/nosaukums B/" 25.05.2011. pakalpojuma līguma /numurs/ par valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumiem noslēgšana nebija lietderīga, sakarā ar to, ka Sabiedrībai saimniecisko darījumu veikšanai bija pietiekoši gan latu, gan eiro, bez SIA "/nosaukums B/" veiktās valūtas konvertācijas (atzinuma 99., 117., 118.punkts).

25.05.2011. pakalpojuma līguma /numurs/ paredz, ka visā līguma darbības laikā SIA "/nosaukums B/" rīcībā būs liels apjoms Sabiedrības finanšu līdzekļu, t.sk kad tie nav nepieciešami līgumā (grafikā) noteikto konvertāciju veikšanai, kas norāda, ka faktiski līgums paredz aizdevumu SIA "/nosaukums B/", līdz ar to nav ievērotas Sabiedrības statūtu 14.4. punktā noteiktās prasības, ka valdei nepieciešama iepriekšēja dalībnieku sapulces piekrišana aizdevuma līguma slēgšanai, jo no Sabiedrības kapitāla daļu turētāja šāda atļauja nav saņemta, nav ievērotas likuma "Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" 4.panta otrajā daļā noteiktās prasības (atzinuma 95.-98.punkts).

Sabiedrības un SIA "/nosaukums B/" 25.05.2011. pakalpojuma līgumā /numurs/par valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumiem nav paredzēta samaksa par Sabiedrības finanšu līdzekļu izmantošanu no 30.05.2011. līdz 24.07.2012. Līdz ar to rīcība ar Sabiedrības finanšu līdzekļiem nav lietderīga un valdes priekšsēdētājs /pers. A/ savus pienākumus nav veicis kā krietns un rūpīgs saimnieks (atzinuma 96., 122., 123.1.punkts).

SIA "/nosaukums B/" neizpildot līguma nosacījumus un līgumā noteiktajā termiņā neatgriežot LVL 1265740,32, Sabiedrībai nodarīts kaitējums un uz 11.09.2012. radīti zaudējumi LVL 1265740.32 apmērā. Uz 02.10.2012. zaudējuma apmērs nav mainījies (atzinuma 104., 108., 110.punkts). (1.sējuma 148.–183.lapa);

No Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinuma Nr. 1301166, izriet, ka no Sabiedrības norēķinu kontiem pēc 25.05.2011. Pakalpojumu līguma Nr. /numurs/SIA /Nosaukums B/ ir pārskaitīts 1600000 LVL un 3200000 EUR (t.i. 2248972.80 LVL), kopā 3848972.80 LVL. Ekspertīzē ir konstatēts, ka Sabiedrība, veicot pārskaitījumus SIA /Nosaukums B/, vairākkārt ir pārkāpusi minētā līguma 1.4.punktā noteikto summas limitu līdz nākamā maksājuma veikšanai 1200000 LVL apmērā. Pārskaitījumi veikti arī tad, kad konvertācijas darījumu izpildes termiņi reāli jau pārsniedza 3 mēnešus, t.i., 2011.gada decembrī veikti pārskaitījumi konvertācijai, kad nebija konvertētas 27.06.2011., 15.07.2011., 04.08.2011. konvertācijai pārskaitītās summas. Par pārskaitījumu veikšanu bija atbildīgs Sabiedrības valdes priekšsēdētājs /pers. A/. Saskaņā ar iepriekš minēto līgumu Sabiedrība saņēma no SIA /Nosaukums B/ naudas līdzekļus 1882800 LVL un 1000000 EUR (t.i. 702804 LVL), kopā 2585604 LVL. Sabiedrības grāmatvedības uzskaitē reģistrēts, ka Sabiedrības gūtā peļņa no konvertācijas darījumiem ir 4136 LVL (t.i. no LVL-EUR darījumiem), bet zaudējumi 6507,53 LVL (no EUR-LVL darījumiem). Rezultātā Sabiedrībai ir zaudējumi 2371,53 LVL.

Ekspertīzē konstatēts, ka naudas līdzekļi, kurus saskaņā ar iepriekšminēto līgumu Sabiedrība saņēma no SIA /Nosaukums B/, tika izlietoti Sabiedrības saimnieciskajā darbībā vai palika kontā līdz nākamā SIA /Nosaukums B/ maksājuma saņemšanai. Minēto līdzekļu izlietojumā konstatēti divi SEB bankas kredīta dzēšanas maksājumi (27.06.2011. - 212206.01 EUR un 25.07.2011. - 9402.82 EUR) un divi pārskaitījumi 200000 EUR apmērā atpakaļ SIA /Nosaukums B/. Par pārskaitījumu veikšanu bija atbildīgs Sabiedrības valdes priekšsēdētājs /pers. A/.

Ekspertīzē konstatēts, ka aktā par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011. norādīts SIA /Nosaukums B/ parāda atlikums 1249843,50 LVL neatbilst faktiskajai saldo summai un ir mazāks gan par līgumparāda atlikumu par 20045,65 LVL, gan par pamatsummas parādu 13525,30 LVL.

Ņemot vērā 30.05.2011. Vienošanās Nr.1 noteikto līguma izpildes valūtas maiņas kursu 0.7097, ekspertīzē konstatēts, ka SIA /Nosaukums B/ līgumparāds uz 31.12.2011. ir 1269889,15 LVL, ko Sabiedrībai jāsaņem SIA /Nosaukums B/ līgumsaistību izpildes gadījumā. Savukārt, neņemot vērā līguma noteikto valūtas maiņas kursu konstatēts, ka SIA /Nosaukums B/ pamatsummas parāds Sabiedrībai, t.i., konvertācijai pārskaitītās summas parāds bez konvertācijas rezultāta (zaudējumu vai ieņēmumu) iekļaušanas uz 31.12.2011. ir 1263368,80 LVL. Ņemot vērā, ka SIA /Nosaukums B/ 2012.gadā nav veikusi pārskaitījumus Sabiedrībai, minētais parāds konstatēts arī uz 01.10.2012.

Ekspertīzē konstatēts, ka Sabiedrības grāmatvedības uzskaitē bez attaisnojuma dokumentiem tika samazināts iepriekš minētā Pakalpojumu līguma ietvaros veikto darījumu atlikums jeb SIA /Nosaukums B/ parāds Sabiedrībai, kopā par 15896,82 LVL, pārreģistrējot to šaubīgo debitoru parādu sastāvā.

Saskaņā ar Lursoft Uzņēmumu datu bāzes datiem, pārbaudāmajā periodā Sabiedrības valdes priekšsēdētājs līdz 19.09.2012. bija /pers. A/, no 19.09.2012. – /pers. I/. Sabiedrības grāmatvedības reģistru kārtošanu (uzskaiti) par visiem saimnieciskajiem darījumiem bija jāorganizē un jānodrošina SIA /Nosaukums P/.

Ekspertīzē konstatēts, ka Sabiedrības grāmatvedības uzskaitē uz 25.05.2011. dienas sākumu bija reģistrēts pietiekošs naudas līdzekļu apmērs, lai nodrošinātu maksājumus AS /Nosaukums C/ saskaņā ar 05.08.2003. aizdevuma līgumu KN03432, tai skaitā, lai dzēstu to pirmstermiņa.

Eksperte norāda, ja iepriekš minētais Pakalpojumu līgums ir kvalificējams kā konvertācijas pakalpojumu jeb valūtas kursa politikas vadības īstenošanas līgums, tad starp Sabiedrību un SIA /Nosaukums B/ savstarpēji veiktie maksājumi Sabiedrības grāmatvedības uzskaitē ir iegrāmatoti atbilstoši vispārpieņemtajiem konvertācijas darījumu uzskaites principiem un atbilstoši normatīvajiem aktiem.

Ekspertīzē konstatēts, ka Sabiedrības gada pārskatā par 2011.gadu minētā Pakalpojumu līguma ietvaros veikto darījumu atlikums (t.i., saskaņā ar Sabiedrības grāmatvedības uzskaites datiem SIA /Nosaukums B/ parāda atlikums 1249843,51 LVL) ir atspoguļots naudas līdzekļu sastāvā pozīcijā „nauda ceļā". Saskaņā ar Latvijas grāmatvedības standartu norādījumiem finanšu pārskatu posteņu atzīšanai, tas nav pieļaujams, jo tādējādi naudas līdzekļu sastāvā tika norādīti naudas līdzekļi, kuru reāli Sabiedrībai jau nebija un to atgūšanas termiņu nevarēja prognozēt. Tādā veidā ekspertīzē konstatēts, ka Sabiedrības gada pārskatā par 2011.gadu sniegtā informācija par Sabiedrības rīcībā uz 31.12.2011. esošajiem naudas līdzekļiem (aktīviem) nav patiesa (2.sējuma 145.–192.lapa);

No civillietas Nr. C04151513 materiāliem SIA /Nosaukums A/ prasībā pret /pers. A/, /pers. N/, /pers. M/, ar trešo personu maksātnespējīgo SIA /Nosaukums B/ par zaudējumu piedziņu izriet, ka tiesā ir iesniegta prasība par zaudējumu piedziņu (3.sējuma 8.–88.lapa);

No publikācijām masu medijos (3.sējuma 98.-111.lapa) izriet, ka apsūdzētā /pers. A/ rīcība ir ieguvusi plašu rezonansi sabiedrībā, kas neapšaubāmi ietekmē valsts un pašvaldības tēlu sabiedrības acīs, grauj uzticēšanos valsts pārvaldei, veicina sabiedrības neapmierinātību ar pašvaldības un valsts iestāžu darbu.

No SIA /Nosaukums A/ Statūtiem izriet, ka Sabiedrības pamatkapitāls ir 58966845 LVL. Valdes sastāvā ir trīs valdes locekļi. Visiem valdes locekļiem ir pārstāvības tiesības. Valdes locekļi pārstāv sabiedrību kopīgi. Valdes locekļi var pilnvarot no valdes locekļu vidus vienu vai vairākus valdes locekļus slēgt noteiktus darījumus vai noteikta veida darījumus. Šāds pilnvarojums jāiekļauj valdes lēmumā. Papildus likumā noteiktajam, valdei nepieciešama iepriekšēja dalībnieku sapulces piekrišana, cita starp, aizņēmuma un aizdevuma līgumu slēgšanai (4.sējuma 3.–5.lapa);

No SIA /Nosaukums A/ 28.05.2012. valdes sēdes protokola Nr. 4 izriet, ka valdes sēdē tiek apspriests jautājums par SIA /Nosaukums A/ 2011.gada Gada pārskatu, par Sabiedrības valdes pārstāvības tiesībām un citi jautājumi (4.sējuma 6.–10.lapa);

No SIA /Nosaukums A/ Gada pārskata par 2011.gadu izriet Sabiedrības finanšu līdzekļu plūsma. No minētā gada pārskata pielikumā pievienotā Neatkarīgu revidentu ziņojuma redzams, ka 2011.gada 31.decembrī Sabiedrība ir atzinusi atliktā nodokļa saistības 2 412 217 LVL apmērā, Sabiedrības vadība nav veikusi novērtējumu, lai noteiktu, vai atliktā nodokļa saistības pastāv. Pēc zvērinātu revidenta viedokļa atliktā nodokļa saistības nepastāv. Atliktā nodokļa korekcijas ietekmētu neto peļņu par 2011.gadu, kā arī atliktā nodokļa pasīvu un nesadalīto peļņu 2011.gada 31.decembrī (4.sējuma 11.–56.lapa).

No Zvērinātu revidentu ziņojuma vadībai (SIA /Nosaukums A/) izriet, ka tajā ir norādīti ieteikumi vadībai saistībā ar grāmatvedības kārtošanu (4.sējuma 57.– 58.lapa);

No SIA /Nosaukums A/ vadības rakstiska apliecinājuma zvērinātam revidentam saistībā ar 2011.gada finanšu pārskata revīziju (4.sējuma 59.–61.lapa) izriet, ka vadība apliecina, ka Sabiedrības gada pārskats par 2011.gadu satur skaidru un patiesu informāciju, ir ievērotas likuma "Par grāmatvedību" un citu normatīvo aktu prasības, kas attiecas uz gada pārskata sagatavošanu;

No SIA /Nosaukums A/ 29.05.2012. kārtējās dalībnieku sapulces protokola Nr. 3 ar pielikumu izriet, ka tiek lemts jautājums par 2011.gada pārskata apstiprināšanu un peļņas izlietošanu, par 2011.gada budžeta izpildi un citi jautājumi (4.sējuma 93.–107.lapa);

No dokumentiem, kas saistīti ar 05.08.2003. aizdevuma līgumu un tā izpildi izriet, ka Sabiedrībai ir noslēgts Aizdevuma līgums ar AS „Latvijas Unibanka" par 6 500 000 LVL aizņēmumu. Galīgā norēķina termiņš ir 05.08.2013. (4.sējuma 198.–228.lapa);

No pārskata par 25.05.2011. Pakalpojumu līguma /numurs/maksājumiem izriet, ka Sabiedrības maksājumus bankā un internetbankā tehniski autorizēt bija pilnvarots /pers. A/ un /pers. BC/ (4.sējuma 229.lapa);

No 02.10.2012. kratīšanas protokola izriet, ka kratīšana veikta Mazā šķērsielā 1, Rīgā, pie /pers. A/. Kratīšanas laikā izņemti vairāki dokumenti, tostarp, 25.05.2011. Pakalpojumu līguma Nr. /numurs/ un 30.05.2011. Vienošanās Nr. 1 kopija, SIA /Nosaukums A/ Gada pārskats par 2011.gadu (5.sējuma 10.–12.lapa);

No kratīšanas laikā izņemto dokumentu Apskates protokola izriet, ka tika izņemti dokumenti, tostarp, SIA /Nosaukums A/ statūtu kopija, Pilnvarojuma līgumu kopijas, SIA /Nosaukums A/ Gada pārskata par 2011.gadu kopija, Pakalpojumu līguma /numurs/un 30.05.2011. Vienošanās Nr.1 kopija (5.sējuma 13.–53.lapa);

No SIA /Nosaukums A/ pilnvarotās personas sniegtās ziņas par būtisko kaitējumu izriet, ka ar /pers. A/ rīcību SIA /Nosaukums A/ ir radīts materiāls zaudējums 1 263 368,80 LVL apmērā, kā arī nodarīts būtisks kaitējums valsts varai un SIA /Nosaukums A/ reputācijai (6.sējuma 50.–55.lapa).

Cietušās SIA "/nosaukums A/" pārstāvja /pers. CV/ pirmās instances tiesā iesniegtie rakstveida pierādījumi.

No Latvijas/pers. K/ 1. Latvijas/pers. K/ 2017.gada 8.februāra vēstules Nr.001.4.11-08.1/2017/418 (9.sējuma 24.lapa) izriet, ka Latvijas/pers. K/ licencē tikai skaidrās valūtas pirkšanu un tikai skaidrās valūtas pirkšanu un pārdošanu. Bezskaidras valūtas pirkšanu un pārdošanu Latvijas/pers. K/ nelicencē.

No Latvijas/pers. K/ 2017.gada 7.marta vēstules Nr.l5-08.1.2/2017/667 (9.sējuma 25.lapa) izriet, ka valūtas mijmaiņas darījumi ir atvasināti finanšu instrumenti un saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likumu attiecībā uz finanšu instrumentu tirgus darījumiem kompetentā institūcija Latvijā ir Finanšu un kapitāla tirgus komisija.

No Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2017.gada 6.marta vēstules Nr.939 (9.sējuma 26.lapa) izriet, ka: "komercsabiedrībai, kura vēlas piedāvāt valūtas mijmaiņas (swap) pakalpojumu, tas ir, kādu no Finanšu instrumentu tirgus likuma (turpmāk - FITL) 3. panta otrās daļas 4. punktā minētajiem atvasinātajiem instrumentiem, atbilstoši FITL 101. panta pirmajai daļai šāda veida ieguldījumu pakalpojumu sniegšanai Latvijā ir jāsaņem licence un ieguldītāju rīkojumus valūtas mijmaiņas (swap) darījumiem ar finanšu instrumentiem drīkst pieņemt, nodot izpildei un/vai izpildīt tikai licencētas ieguldījumu brokeru sabiedrības un kredītiestādes atbilstoši licencē ietvertajiem nosacījumiem".

No Finanšu un kapitāla tirgus komisijas 2017.gada 7.marta vēstules Nr.959 (9.sējuma 27.lapa), izriet, ka tā "nekad nav izsniegusi SIA "/nosaukums B/" nevienu no darbības atļaujām (licenci vai reģistrāciju Komisijas uzturētājos reģistros), kuru izsniegšana ir Komisijas kompetencē".

No izdrukas no SEB bankas mājaslapas (9.sējuma 28.lapa), redzams, ka valūtas mijmaiņas darījums (swap) ir darījums, kurā puses darījuma noslēgšanas brīdi vienojas par diviem valūtas maiņas kursiem - tūlītējo un nākotnes. Valūta, kas konvertēta šodien, tiek atpirkta nākotnē pēc iepriekš norunāta kursa.

No izdrukas no Swedbank mājaslapas (9.sējuma 29.lapa) izriet, ka valūtas mijmaiņas darījumā "Valūtas kursi tiek noteikti darījuma slēgšanas brīdī" un tā ir iespēja "atpirkt to pašu valūtas summu nākotnē par darījuma brīdī norunātu kursu".

No izdruka no bankas Citadele mājaslapas (9.sējuma 30.lapa) izriet, ka valūtas mijmaiņas darījums "ir darījums par noteiktas valūtas pirkšanu / pārdošanu norēķinu datumā, pēc darījuma noslēgšanas brīdī noteiktā valūtu kursa, ar pienākumu vēlāk šo valūtas summu atpārdot / atpirkt citā noteiktajā norēķinu datumā pēc darījuma noslēgšanas brīdī noteiktā valūtu kursa."

No izdrukas no bankas Citadele mājaslapas (9.sējuma 31.lapa) redzams valūtu mijmaiņas darījuma piemērs.

No Swedbank "Līguma par finanšu tirgus darījumiem" (9.sējuma 32. - 42.lapa), redzams, ka tā II daļas "Speciālie darījumu noteikumi" 1.nodaļas "Valūtu maiņas darījumi" (līguma 7.1pp.) 1.2.punktā noteikts: "Swap darījums — valūtu mijmaiņas darījums, kurš sastāv no diviem pretējiem valūtu maiņas darījumiem: Puses vienojas par valūtu maiņas darījumu ar spot noteikumiem, vienlaicīgi vienojoties par to pašu valūtu maiņu uz pretējo pusi noteiktā datumā nākotnē par darījuma noslēgšanas dienā noteikto kursu". 1.3.punktā noteikts: "Noslēdzot valūtu maiņas darījumu, Puses vienojas par sekojošiem darījuma pamatnoteikumiem: darījuma valūtām un summām, valūtu maiņas kursu(-iem), darījuma norēķinu datumu(-iem)". Identiska informācija ir ietverta Swedbank "Līguma par finanšu tirgus darījumiem noteikumi" II sadaļas 1.2. un 1.3.punktā.

No SEB bankas "Finanšu instrumentu darījumu līguma III daļas Valūtu maiņas darījumu noteikumiem" redzams, ka 4.2.punktā norādīts: "Valūtu mijmaiņas Darījuma būtiskie nosacījumi, vismaz par kuriem ir jāvienojas Darījuma noslēgšanas brīdī: [..] Darījuma termiņš, Darījuma summas pamata valūtā un cenas valūtā, izpildes cena sekundārajā valūtu mijmaiņas Darījuma posmā". Sekundārais valūtu mijmaiņas Darījuma posms ir skaidrots 2.punktā: "otrais valūtas maiņas darījums, kas tiek izpildīts noteiktā datumā pēc sākotnējā valūtu mijmaiņas Darījuma izpildes dienas".

No Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes eksperta 2014.gada 17.janvāra atzinuma Nr. 1314953 par SIA "/nosaukums A/" papildus grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu (7.sējuma 32.-36.lapa) izriet, ka 27.06.2011. 25.07.2011., 26.09.2011., 25.10.2011., 27.12.2011. Sabiedrība nevarēja izpildīt visas savas saistības pret kreditoriem, t.i. ņemot vērā kopējo kreditoru parādu apmēru (gan īsterminā, gan ilgterminā) un kopējo naudas līdzekļu apmēru (gan brīvi pieejamo, gan ieguldīto depozītā).

Analizējot Sabiedrības brīvo EUR naudas līdzekļu pietiekamību EUR kreditoru parādu nomaksai, ekspertīzē konstatēts, ka 27.06.2011., 25.07.2011. un 26.09.2011. Sabiedrība ar saviem brīviem EUR valūtas naudas līdzekļiem varēja izpildīt visas esošās īstermiņa kreditoru saistības EUR valūtā, bet 25.10.2011. un 27.12.2011. – ar saviem brīviem EUR valūtas naudas līdzekļiem varēja izpildīt visas esošās saistības EUR valūtā, tostarp pirmstermiņa dzēst Unibankas sniegto kredītu. Tādā veidā nevienā no jautājumā minētajiem datumiem LVL – EUR valūtas konvertācija nebija nepieciešama.

Analizējot Sabiedrības brīvo LVL naudas līdzekļu pietiekamību LVL kreditoru parādu nomaksai, ekspertīzē konstatēts, ka 27.06.2011., 25.07.2011. un 27.12.2011. Sabiedrība ar saviem brīviem LVL naudas līdzekļiem varēja izpildīt visas esošās īstermiņa LVL kreditoru saistības, bet 26.09.2011., un 25.10.2011. – Sabiedrības brīvie LVL naudas līdzekļi būtu bijuši pietiekami LVL valūtā esošo īstermiņa parādu nomaksai, ja nebūtu veikti naudas pārskaitījumi SIA "/nosaukums B/", SIA "/nosaukums B/" neizpildītās konvertācijas veikšanai. Tādā veidā nevienā no jautājumā minētajiem datumiem EUR – LVL valūtas konvertācija nebija nepieciešama.

No Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes eksperta 2013.gada 22.marta atzinuma Nr. 1216579 par SIA "/nosaukums B/" grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu (9.sējuma 58.-74.lapa) izriet, ka pēc SIA "/nosaukums B/" grāmatvedības dokumentiem konstatēts, ka uz 25.05.2011 sākumu, t.i., pirms tika noslēgts pakalpojumu līgums /numurs/, SIA "/nosaukums B/" rīcībā naudas līdzekļi kopējā apmērā vismaz LVL 584 991,72, t.sk: banku norēķinu kontos un galvenajā kasē - LVL 270 914,22 (LVL 707,78 - norēķinu kontos un galvenajā kasē - vismaz LVL 270 206,44).

Ekspertīzē konstatēts, ka SIA /Nosaukums A/ saskaņā ar 25.05.2011. pakalpojumu līgumu /numurs/ ieskaitīja SIA "/nosaukums B/" norēķinu kontos naudas līdzekļus kopējā apmērā LVL 1 600 000,00 un EUR 3 200 000,00.

Pārrēķinot eiro valūtā pārskaitītās summas latu valūtā pēc Latvijas bankas fiksētā eiro valūtas kursa 0,702804, SIA "/nosaukums B/" saņēma no SIA /Nosaukums A/ naudas līdzekļus kopējā apmērā LVL 3 848 972,80.

Ekspertīzē konstatēts, ka no SIA /Nosaukums A/ saskaņā ar 25.05.2011 pakalpojumu līgumu /numurs/ saņemtie naudas līdzekļi lielākoties ir izlietoti Sabiedrības saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Savukārt, naudas līdzekļu kopējā apmērā LVL 344 585,00 izlietojumu ekspertīzē nav iespējams konstatēt, jo skaidras naudas izņemšanām par šo summu norādīti korespondējošie konti, kuru izmantošana attiecīgajos gadījumos nav pieļaujama.

Ekspertīzē konstatēts, ka saskaņā ar 25.05.2011 pakalpojumu līgumu /numurs/no SIA "/nosaukums B/" norēķinu kontiem SIA /Nosaukums A/ ir

pārskaitīti naudas līdzekļi kopējā apmērā 1 882 800,00 un EUR 1 000 000,00.

Pārrēķinot eiro valūtā pārskaitītās summas latu valūtā pēc Latvijas bankas fiksētā eiro valūtas kursa 0,702804, konstatēts, ka kopā SIA "/nosaukums B/" pārskaitīja SIA /Nosaukums A/ naudas līdzekļus LVL 2 585 604,00 apmērā.

Ekspertīzē ne par vienu SIA "/nosaukums B/" saskaņā ar 25.05.2011 pakalpojumu līgumu /numurs/ veikto pārskaitījumu SIA /Nosaukums A/ nav iespējams konstatēt, kuras konkrēti SIA /Nosaukums A/ ieskaitītās summas konvertācija tā ir un kāds ir konvertācijas veikšanas valūtas kurss katrā konkrētajā gadījumā, jo nav dokumentāli noformēto SIA /Nosaukums A/ rīkojumu SIA "/nosaukums B/" katras konkrētas konvertācijas veikšanai, ar tajos noteiktajiem konvertācijas veikšanas termiņiem un kursu,

Bet ekspertīzē konstatēts, ka:

1) 25.05.2011. pakalpojumu līgums /numurs/ neparedz pasūtītāja rīkojumu obligāto dokumentālu noformēšanu katram konvertācijas darījumam (līguma 1.2. un 1.3.punkts).

2) 30.05.2011. Vienošanos Nr.1 pie 25.05.2011. pakalpojumu līguma /numurs/ visiem saskaņā ar minēto līgumu veicamajiem konvertācijas darījumiem ir noteikts valūtu LVL-EUR un EUR-LVL maiņas kurss 0,7097 apmērā. Par SIA /Nosaukums A/ un Sabiedrības vienošanos par kāda cita valūtas maiņas kursa piemērošanu minētā līguma izpildes gaitā nav nekāda dokumentālā apliecinājuma.

Kā arī, pārbaudot SIA "/nosaukums B/" galvenās EUR kases uzskaiti, konstatēts, ka naudas izmaksas kopējā apmērā EUR 400 000,00 (t.i. LVL 281 121,60) ir maldinoši reģistrētas kā konvertācijas pakalpojumu izpilde SIA /Nosaukums A/, bet reāli naudas līdzekļi ir pārskaitīti SIA /Nosaukums AC/ un SIA /Nosaukums AD/.

Ekspertīzē, ņemot vērā, 30.05.2011 Vienošanās Nr.1 noteikto valūtas maiņas kursu, konstatēts, ka kopējais SIA "/nosaukums B/" parāds SIA /Nosaukums A/ uz 2011.gada 31.decembri sastāda LVL 1 269 889,15, t.sk. pamatsummas parāds LVL 1 263 368,80.

Tādā veidā ekspertīzē konstatēts, ka jautājumā minētajā aktā par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu uz 2011.gada 31.decembri starp SIA /Nosaukums A/ un SIA "/nosaukums B/", SIA "/nosaukums B/" līgumparāda atlikums ir nepamatoti samazināts par LVL 20 045,65. Salīdzināšanas aktā norādītā summa ir mazāka arī par pamatsummas parāda apmēru par LVL 13 525,30.

Pēc ekspertīzes veikšanai iesniegtajiem SIA "/nosaukums B/" grāmatvedības dokumentiem konstatēts, ka uz 01.01.2012. dienas sākumu SIA "/nosaukums B/" norēķinu kontos un galvenajā kasē bija jābūt naudas līdzekļiem vismaz LVL 2 304 214,32 apmērā, konkrēti:

1. Banku norēķinu kontos - LVL 199,63.
2. Galvenajā kasē - vismaz LVL 2 304 014,69. /pers. D0/ kasē (konts Nr.2610) reģistrēts atlikums atšķiras no atlikuma, kāds aritmētiski sanāk saskaņā ar pirmdokumentu datiem.

Kā arī saskaņā ar SIA "/nosaukums B/" valūtas maiņas punktu 31.12.2011. naudas līdzekļu, inventarizāciju aktu datiem, uz 31.12.2011. valūtas maiņas punktos kopā bija naudas līdzekļi Ls 649 772,98 apmērā.

Tādā veidā ekspertīzē konstatēts, ka uz 01.01.2012. dienas sākumu SIA "/nosaukums B/" rīcībā bija jābūt naudas līdzekļiem kopējā apmērā vismaz LVL 2 953 987,30.

Tajā skaitā par skaidras naudas reālo esamību SIA "/nosaukums B/" galvenajā kasē LVL 2 304 014,69 apmērā, ekspertīzei nav pārliecības, jo SIA "/nosaukums B/" galvenajā kasē uz 2011.gada beigām nav veikta obligāta skaidras naudas inventarizācija - pārkāptas likuma "Par grāmatvedību" 11 .panta prasības.

Savukārt saskaņā ar kriminālprocesa materiālos esošo LR VID datu noliktavas sistēmas Informāciju, SIA "/nosaukums B/" bilancē par 2011.gadu norādīts, ka SIA "/nosaukums B/" rīcībā uz 2011.gada beigām bija naudas līdzekļi kopējā apmērā LVL 26 630 883,00.

Saskaņā ar Lursoft Uzņēmumu datu bāzes datiem, pārbaudāmajā periodā SIA "/nosaukums B/" vadītājs, - valdes loceklis ar tiesībām pārstāvēt atsevišķi, bija /pers. E/.

Ekspertīzē konstatēts, ka uz 01.10.2012 dienas sākumu SIA "/nosaukums B/" norēķinu kontos kopā bija naudas līdzekļu vairāk nekā uz 01.01.2012 dienas sākumu.

Savukārt, cik naudas līdzekļu bija 01.10.2012 SIA "/nosaukums B/" galvenajā kasē, ekspertīzē nav iespējams konstatēt, jo ekspertīzei nav iesniegti galvenās kases (konti Nr.2610, 2611, 2612) uzskaites dokumenti par periodu no 25.05.2012 līdz 01.10.2012.

Pārbaudot SIA "/nosaukums B/" galvenās kases naudas izlietojumu par laika periodu no 01.01.2012. līdz 25.05.2012. konstatēts, ka kasē reģistrētās skaidras naudas izmaksas ir izmaksas SIA "/nosaukums B/" saimnieciskas darbības nodrošināšanai.

SIA "/nosaukums B/" grāmatvedības uzskaitē ir pārkāptas likuma „Par grāmatvedību" 2.panta prasības - SIA "/nosaukums B/" grāmatvedības sniegtā informācija nav patiesa, salīdzināma, savlaicīga, nozīmīga, saprotama un pilnīga, un līdz ar to nesniedz skaidru priekšstatu par SIA "/nosaukums B/" pārbaudāmajā periodā veiktajiem darījumiem un SIA "/nosaukums B/" rīcībā esošo naudas līdzekļu apmēru, jo:

- Skaidras naudas izņemšanas no konta kopējā apmērā LVL 344 585,00 ir reģistrētas grāmatvedības uzskaitē tā, kā nav iespējams izsekot šo līdzekļu tālāko gaitu un konstatēt šo līdzekļu izlietojumu - skatīt Atzinuma 3.-4.lapu.
- Sabiedrības galvenās LVL kases uzskaitē laikposmā no 25.05.2011. līdz 31.12.2011. ir pārkāptas 21.10.2003. MK noteikumu Nr.584 „Kases operāciju uzskaites noteikumi" 9.4.punkta prasības.
- Naudas izmaksas no Sabiedrības galvenās EUR kases kopējā apmērā EUR 400 000,00 (t.i. LVL 281 121,60) ir maldinoši reģistrētas kā konvertācijas pakalpojumu izpilde SIA /Nosaukums A/, bet reāli naudas. līdzekļi ir pārskaitīti SIA /Nosaukums AC/ un SIA /Nosaukums AD/.
- Aktā par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 2011.gada 31.decembri starp SIA /Nosaukums A/ un SIA "/nosaukums B/", SIA "/nosaukums B/" parāda atlikums ir nepamatoti samazināts par LVL 20 045,65, t.sk. pamatsummas parāds samazināts par LVL 13 525,30.
- SIA "/nosaukums B/" bilancē par 2011.gadu norādīts, ka SIA "/nosaukums B/" rīcībā uz 2011.gada beigām bija naudas līdzekļi kopējā apmērā LVL 26 630 883,00, bet pēc ekspertīzes rīcībā esošajiem dokumentiem konstatēts, ka uz 01.01.2012 dienas sākumu SIA "/nosaukums b/" rīcībā bija jābūt naudas līdzekļiem kopējā apmērā LVL 2 953 987,30 (199.63 norēķinu kontos bankās, 2 304 014,69 kasē, 649 772,98 valūtas maiņas punktos).

No 2016.gada 25.aprīļa eksperta atzinuma par SIA "/nosaukums B/" atkārtotu grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu (9.sējuma 96.-130.lapa) izriet, ka nav pamats kategoriski apgalvot, ka SIA ../nosaukums B/" grāmatvedības uzskaites sniegta informācija, par laika periodu no 2011.gada 25.maija līdz 2012.gada 01.oktobrim, nav patiesa, salīdzināma, savlaicīga, nozīmīga, saprotama un pilnīga.

Ekspertīzē konstatēts, ka pirms tika noslēgts 2011.gada 25.maija pakalpojumu līgums /numurs/ SIA "/nosaukums B/" rīcībā bija naudas līdzekļi 584 991,72 LVL apmērā, tai skaitā: Banku kontos 707,78 LVL; Galvenajā kasē 270 206,44 LVL; Valūtas maiņas punktos 314 077,50 LVL.

Ekspertam netika iesniegti, Galvenās kases dokumenti EUR valūtā par periodu no 01.01.2011. līdz 01.06.2011. un valūtas maiņas punkta /adrese/ ?, Rīgā valūtas uzskaites dati uz 25.05.2011., tad ja tiks iesniegti augstāk minētie dokumenti, kopējais naudas līdzekļu atlikums var tikt koriģēts.

Ekspertīzē konstatēts, ka laika periodā no 25.05.2011. līdz 01.01.2012. saskaņā ar 25.05.2012. pakalpojuma līgumu /numurs/SIA /Nosaukums A/ pārbaudāmās SIA "/nosaukums B/" banku kontos ieskaitīja naudas līdzekļus 3 848 972,80 LVL apmērā, tai skaitā 1 600 000,00 LVL un 3 200

000, 00 EUR jeb 2 248 972,80 LVL (pēc Latvijas/pers. K/ noteiktā fiksētā valūtas konvertācijas kursa 0,702804).

Veicot SIA /Nosaukums B/ norēķinu kontu ieņēmumu un izdevumu analīzi konkrētajos datumos laika periodā no 25.05.2011. līdz 31.12.2011., kad SIA /Nosaukums A/ veica pārskaitījumus uz pārbaudāmās SIA /Nosaukums B/ banku kontiem, konstatēts, ka naudas līdzekļi, kas ieskaitīti banku kontos izlietoti SIA /Nosaukums B/ saimnieciskās darbības nodrošināšanai, veicot saimnieciskās darbības operācijas, kā piemēram, AS /Nosaukums AE/ EUR kontā /konta numurs/saņemti kopā 3 200 000,00 EUR, kas tajā pašā vai nākamajā dienā pēc saņemšanas pārskaitīti SIA /Nosaukums AC/ (1 690 000,00 EUR), SIA /Nosaukums AD/ (420 000,00 EUR), SIA /Nosaukums AF/ (80 000,00 EUR) un SIA /Nosaukums AG/Latvija/Nosaukums AG/ (1 010 000, 00);

Ekspertīzē konstatēts, ka laika periodā no 25.05.2011. līdz 01.01.2012. saskaņā ar 25.05.2012. pakalpojuma līgumu /numurs/ SIA /Nosaukums B/ pārskaitījusi SIA /Nosaukums A/ 2 585 604,00 LVL, tai skaitā 1 882 800,00 LVL un 1 000 000,00 EUR jeb 702 804,00 LVL (pēc Latvijas/pers. K/ noteiktā fiksētā valūtas konvertācijas kursa 0,702804).

Pēc ekspertam iesniegtajiem dokumentiem nav iespējams izsekot, katras SIA /Nosaukums A/ Sabiedrības banku norēķinu kontos ieskaitītās summas konvertācijas termiņu un katra konkrētā maksājuma valūtas konvertācijas kursu, jo nav iesniegti dokumenti (SIA /Nosaukums A/ rīkojumi), kas noteiktu, katra konkrētā maksājuma konvertācijas veikšanas termiņu un valutēšanas kursu.

Ekspertam iesniegts Akts par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011. starp SIA "/nosaukums A/" un SIA /Nosaukums B/ aktā norādīts, ka pārbaudāmas SIA /Nosaukums B/ parāds SIA /Nosaukums A/ ir 1 249 843,50 LVL. Ekspertīzē konstatēts, ka SIA /Nosaukums B/ pamatparāda summa SIA /Nosaukums A/ ir 1 263 368,80 LVL (3 848 972,80 - 2 585 604,00), kas ir par 13 525,30 LVL lielāka nekā uzrādīts Aktā par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011.

Ekspertīzē konstatēts, ka naudas līdzekļi laika periodā no 01.01.2012. līdz 01.10.2012., izlietoti SIA /Nosaukums B/ saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

No 2014.gada 9.jūnija zvērināta revidenta /pers. P/ ziņojuma par konstatētajiem faktiem, sniedzot atbildes attiecībā uz 2011.gada 25.maijā starp SIA "/nosaukums A/" un SIA "/nosaukums B/" slēgtā līguma /numurs/ veiktajām darbībām (7.sējuma 129.-143.lapa) izriet, ka SIA "/nosaukums A/" laika posmā no 30.05.2011. līdz 20.12.2011. pārskaitīja SIA "/nosaukums B/" kopā 1 600 000,00 LVL un 3 200 000,00 EUR.

SIA "/nosaukums A/" laika posmā no 20.06.2011. līdz 22.12.2011. saņēma no SIA "/nosaukums B/" kopā 1 000 000,00 EUR un 1 882 800,00 LVL.

Ziņojumā konstatēts, ka viņu veiktie aprēķini nesakrīt ar Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes eksperta atzinumā Nr.1301166 aprēķināto peļņu un zaudējumiem no konvertāciju darījumiem, proti, viņi ieguva 6 507.53 lielus ieņēmumus un 4 316,00 lielus izdevumus no faktiski veiktām konvertācijām.

Aprēķinot salīdzinošo ekonomisko efektu (ietaupījumu), veicot faktiskās konvertēšanas darbības SEB Banka, Swed Banka vai 2011.gada 25.maija līguma ietvaros, pēdējā gadījumā SIA /nosaukums A/" ietaupītu 33 156,62 LVL.

Ņemot vērā SIA /Nosaukums A/ nominālās valūtas debitoru uzskaiti un ņemot vērā izveidotās rezerves iespējamiem valūtu konvertāciju izdevumiem, kopējais SIA /Nosaukums B/ grāmatvedības parāda atlikums, kas tiek uzrādīts finanšu pārskatos, pret SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 31.decembrī un 2012.gada 01.oktobrī (2012.gadā nav notikusi naudas kustība starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/) bija 1 249 843,50 LVL, kas sakrīt ar SIA "/nosaukums A/" un SIA "/nosaukums B/" salīdzināšanās aktu par parāda atlikumu uz 2011.gada 31.decembri.

Ņemot vērā SIA /Nosaukums A/ nominālās valūtas debitoru uzskaiti, SIA /Nosaukums B/ faktiskais parāds pret SIA /Nosaukums A/, izpildot 2011.gada 25.maija līgumu /datums/un 2012.gada 1.oktobrī (2012.gadā nav notikusi naudas kustība starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/) bija 1 265 740,35 LVL.

Sabiedrība, izveidojot uzkrājumus pilnas summas apmērā vai daļai no summas šaubīgajam debitoram, nenozīmē Sabiedrības atteikšanos no prasījuma tiesībām pret parādnieku, bet gan- nozīmē LR grāmatvedību regulējošo normatīvo aktu prasību izpildi, proti, uzrādīt grāmatvedības uzskaitē droši atgūstamās debitoru summas un atsevišķi apšaubāmo debitoru summas. Šādu rezervju izveidošana nenozīmē atteikšanos no pilnām prasījumā tiesībām pret parādnieku.

Rezervju veidošana šaubīgajiem debitoriem, saskaņā ar LR grāmatvedību regulējošiem normatīvajiem aktiem un saskaņā ar grāmatvedības praksi ir atzīstami izdevumos tajā pārskata periodā, kad tie tiek izveidoti.

SIA /Nosaukums A/ uz 2011.gada 25.maiju konstatējams brīvo naudas līdzekļu atlikums EUR valūtā, proti, 530 754,28 EUR.

Lai SIA /Nosaukums A/ veiktu priekšlaicīgu norēķinu par AS "/nosaukums C/" izsniegto aizdevumu, SIA /Nosaukums A/ nebija brīvu naudas līdzekļu EUR valūtā, proti, papildus brīvajiem EUR līdzekļiem nepieciešami EUR 1 591 305,92. Lai veiktu aizdevuma nomaksu priekšlaicīgi, SIA /Nosaukums A/ būtu jāveic LVL konvertācija uz EUR valūtu, kas radītu izdevumus.

Maksājumi, kuri veikti saskaņā ar 2011.gada 25.maijā noslēgto pakalpojumu līgumu/numurs/starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/ ir iegrāmatoti atbilstoši un saskaņā ar LR spēkā esošiem normatīvajiem aktiem un SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 5.septembra noteikumiem Nr.RN-11-1-not.

Ziņojumā konstatēts, ka Valsts Policijas Kriminālistikas pārvaldes eksperta atzinums Nr.1301166 nesaskan ar viņu konstatējumu. SIA /Nosaukums A/ gada pārskatā par 2011.gadu noslēgtā pakalpojuma līguma/numurs/ ietvaros veiktais darījums ar SIA /Nosaukums B/ tika atspoguļots SIA /Nosaukums A/ bilancē, postenī „naudas līdzekļi". Postenis „naudas līdzekļi" uzrādīts atbilstoši konsekvences principam - izmantojot tās pašas novērtēšanas metodes, kuras iepriekšējā gadā.

No 2014.gada 31.oktobra zvērināta revidenta /pers. P/ ziņojuma par konstatētajiem faktiem, sniedzot atbildes attiecībā uz 2011.gada 25.maijā starp SIA "/nosaukums A/" un SIA "/nosaukums B/" slēgtā līguma /numurs/ veiktajām darbībām (7.sējuma 120.-127.lapa) izriet, ka bez SIA "/nosaukums b/" veiktajām valūtas konvertācijām 2011.gada 27.jūnijā, 2011.gada 25.jūlijā un 2011.gada 26.septembrī SIA "/nosaukums A/" nevarētu izpildīt saistības pret visiem kreditoriem eiro valūtā, tostarp pirms termiņa dzēst kredītu, kas izsniegts saskaņā ar 2003.gada 5.augusta aizdevuma līgumu.

Bez SIA "/nosaukums B/" veiktajām valūtas konvertācijām 2001.gada 25.jūlijā un 2011.gada 26.septembrī SIA "/nosaukums A/" nevarētu izpildīt saistības pret visiem kreditoriem eiro valūtā (kurās nav ieskaitīts pirms termiņa eiro valūtā atgriežamais kredīts, kas izsniegts saskaņā ar 2003.gada 5.augusta aizdevuma līgumu).

Iepriekš norādītās procedūras ir veiktas atbilstoši Starptautisko Radniecīgo pakalpojumu standarta prasībām, lai sniegtu atbildes attiecībā uz 2011.gada 25.maijā SIA "/nosaukums A/" un SIA "/nosaukums B/" slēgtā līguma /numurs/ veiktajām darbībām, un nav ne revīzija vai pārbaude, kas veikta atbilstoši Starptautisko Revīzijas standartu vai Starptautisko Pārbaudes uzdevumu standartu prasībām, tāpēc nesniedz nekādu apliecinājumu attiecībā uz SIA "/nosaukums A/" finanšu informāciju.

Novērtējot visus iegūtos pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. A/ vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā, ir pilnībā pierādīta.

Lietā nav strīda par to, ka /pers. A/ 2011.gada 25.maijā SIA /Nosaukums A/ vārdā noslēdza Pakalpojumu līgumu /numurs/ kā arī pie šī līguma 2011.gada 30.maijā noslēdza Vienošanos Nr.1.

Lietā pastāv strīds par to, vai noslēgtais Pakalpojuma līgums bija konvertācijas līgums vai aizdevuma līgums, vai /pers. A/ acīmredzami pārsniedza valsts amatpersonai ar likumu un uzlikto uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, kā arī par to, vai /pers. A/ atzīstams par amatpersonu, t.i., viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma subjektu.

Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu aizstāvības viedokli, ka pašvaldības kapitālsabiedrības valdes loceklis nav uzskatāms par valsts amatpersonu Krimināllikuma 316.panta pirmās daļas izpratnē.

Tiesas kolēģija uzskata, ka /pers. A/ ir atzīstams par Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma subjektu, t.i., valsts amatpersonu.

Krimināllikuma 316.panta pirmā daļa (likuma redakcijā līdz 31.03.2013.) noteic, ka par valsts amatpersonām uzskatāmi valsts varas pārstāvji, kā arī ikviena persona, kura pastāvīgi vai uz laiku izpilda valsts vai pašvaldības dienesta pienākumus un kurai ir tiesības pieņemt lēmumus, kas saistoši citām personām, vai kurai ir tiesības veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas vai rīkoties ar valsts vai pašvaldības mantu vai finanšu līdzekļiem.

Ar 2014.gada 15.maija likuma "Grozījumi Krimināllikumā" Krimināllikuma 316.panta pirmā daļa izteikta jaunā redakcijā.

Nepamatots ir aizstāvības viedoklis, ka pašvaldības kapitālsabiedrības ir uzskatāms par valsts amatpersonu Krimināllikuma 316.panta pirmās daļas izpratnē vienīgi ar 2014.gada 15.maija "Grozījumiem Krimināllikumā". Tāpat nav pamatots pirmās instances tiesas secinātais, ka ar 2014.gada 15.maijā likumu "Grozījumi Krimināllikumā", valsts amatpersonas jēdzienam, kas formulēts Krimināllikuma 316.pantā, tika radīts jauns tiesisks stāvoklis un ir nelabvēlīga personai, jo rada negatīvākas tiesiskas sekas.

2017.gada 29.marta lēmumā lietā Nr.11905008614 (SKK-J-145/2017) un 2019.gada 27.maija lēmumā lietā Nr.11514000216 (SKK-80/2019) Augstākās tiesas Krimināllietu departaments norādījis, ka pašvaldības kapitālsabiedrības valdes loceklis ir atzīstams par valsts amatpersonu Krimināllikuma 316.panta izpratnē (likuma redakcijā līdz 2013.gada 31.martam), savukārt 2014.gada 15.maija "Grozījumi Krimināllikumā" 316.panta pirmās daļas jaunā redakcija nav radījusi jaunu tiesisko stāvokli, bet ir precizējusi personu loku, kuri ir atzīstami par valsts amatpersonām.

Saskaņā ar likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (likuma redakcijā uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi) 4.panta pirmās daļas 18.punktu valsts amatpersona ir kapitālsabiedrības padomes loceklis, kurš pārstāv Latvijas valsts vai pašvaldības intereses kapitālsabiedrībā, vai valdes loceklis kapitālsabiedrībā, kurā valsts vai pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus.

Tādējādi ar jēdzienu "valsts amatpersona" arī Krimināllikuma 316.panta izpratnē bija jāsaprot valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļi (*skat., Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2017.gada 29.marta lēmumu lietā Nr. SKK-J-145/2017*).

Tiesas kolēģija nepiešķir ticamību apsūdzētā /pers. A/ liecībām, jo tās ir pretrunā ar lietā iegūtiem pierādījumiem.

Tiesas kolēģija, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, atzīst, ka nav pamatoti apsūdzētā /pers. A/ apgalvojumi, ka viņam bija pilnvara un viņš bija tiesīgs noslēgt Pakalpojuma līgumu par valūtas konvertāciju, ka valūtas konvertācija bija nepieciešama, lai segtu AS "/nosaukums C/" kredītu un nodrošinātu Sabiedrības saimniecisko darbību, ka viņš nav noslēdzis aizdevuma līgumu un ka viņš nav pārsniedzis viņam ar likumu un uzlikto uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas. Šādu nepamatotu secinājumu spriedumā ir izdarījusi arī pirmās instances tiesa.

Lietā ir konstatēts, ka /pers. A/ bija SIA "/nosaukums A/" valdes loceklis kopš 2010.gada 28.jūlija (bija iecelts par valdes locekli) un no šī brīža līdz 2012.gada 11.septembrim bija SIA "/nosaukums A/" valdes priekšsēdētājs ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību kopā ar visiem valdes locekļiem.

2010.gada 28.jūljā starp /pers. A/ un SIA "/nosaukums A/ kapitāldaļu turētāju bija noslēgts pilnvarojuma līgums (5.sējuma 17.–21.lapa).

No liecinieka /pers. M/ liecībām izriet, ka katrs SIA /Nosaukums A/ valdes loceklis atbildēja par konkrētu SIA saimnieciskās darbības virzienu (jomu), līdz ar ko saskaņā ar Komerclikuma 303.panta 2.daļu, SIA /Nosaukums A/ Statūtu 13.punktu, 2011.gada 7.februāra valdes sēdes nolēmumu, SIA /Nosaukums A/ valdes locekļi pilnvarojuši katru valdes locekli atsevišķi risināt jautājumus, kas ietilpa viņa kompetencē.

Arī no liecinieka /pers. N/ liecībām izriet, ka valdes locekļu pienākumi un darba virzieni bija strikti nodalīti, kurus koordinēja un uzraudzīja katrs no valdes locekļiem. SIA "/nosaukums A/" valdes sēdē 2011.gada 7.februārī tika lemts par kompetences sadali un katrs no valdes locekļiem saņēma pilnvarojumu no pārējiem valdes locekļiem darboties attiecīgā jomā. Analogi /pers. M/ apliecināja katra valdes locekļa kompetences jomu, kā arī to, ka valdes locekļu pienākumos bija ievērot SIA "/nosaukums A/" statūtu un Komerclikuma prasības.

No liecinieku /pers. M/ un /pers. N/ liecībām izriet, ka /pers. A/ kompetencē bija saimnieciska un finansiāla rakstura jautājumi. /pers. A/ bija pilnvarots risināt SIA "/nosaukums A/" īpašumā esošo, valdījumā un apsaimniekošanā nodoto nekustamo īpašumu un kustamas mantas apsaimniekošanu un saistībā ar to veikt visāda veida darījumus. /pers. M/ kompetencē bija jautājumi saistīti ar Rīgas kultūras objektiem, to uzturēšanu un izmantošanu un dažādu kultūras pasākumu organizēšana, bet /pers. N/ kompetencē bija juridiskie jautājumi, kurus bija jārisina SIA "/nosaukums A/".

SIA "/nosaukums A/" valdei bija jāvadās no statūtos norādītā pienākumu un tiesību apjoma. Bija jautājumi, kas jāsaskaņo ar SIA "/nosaukums A/" kapitāldaļu turētāju, proti, SIA "/nosaukums A/" valde nebija tiesīga lemt par piederošo nekustamo īpašumu realizāciju, pamatkapitāla apjomu, valdes kompetencē bija tikai ikdienas saimnieciskā darbība. Valdei bija jāvadās no statūtiem un pēc Komerclikuma normām.

Saskaņā ar SIA "/nosaukums A/" Statūtu 12.punktu visiem valdes locekļiem ir pārstāvības tiesības un valdes locekļi pārstāv sabiedrību kopīgi. Statūtu 13.punkts paredz, ka valdes locekļi var pilnvarot vienu vai vairākus valdes locekļus slēgt noteiktus darījumus vai noteikta veida darījumus.

Pamatojoties uz minētajiem SIA "/nosaukums A/" Statūtu punktiem, valdes locekļi /pers. M/ un /pers. N/ izdeva pilnvarojumu /pers. A/.

No /pers. A/ izsniegtā pilnvarojuma (1.sējuma 14.–15.lapa) izriet, ka SIA /Nosaukums A/ valdes locekļu /pers. M/ un /pers. N/ personā pilnvaro /pers. A/ Sabiedrības vārdā risināt visus ar Sabiedrības īpašumā esošo, valdījumā vai apsaimniekošanā nodoto nekustamo īpašumu un kustamās mantas apsaimniekošanu, kā arī kustamās mantas iegādi, lietošanu, uzturēšanu un atsavināšanu, Sabiedrības personāla vadību saistītos jautājumus (izņemot tos, kas ir dalībnieka sapulces kompetencē, un tādu, kuru izlemšanai valdei nepieciešama dalībnieku sapulces vai Rīgas pilsētas pašvaldības iepriekšēja piekrišana).

Pilnvarojuma 1.punktā ir norādīts, kādu darbību veikšanai tiek pilnvarots /pers. A/ un no šī pilnvarojuma neizriet, ka /pers. A/ tiktu pilnvarots slēgt darījumus, kuru būtība ir pakalpojums par valūtas kursa vadību un finanšu līdzekļu konvertāciju.

Liecinieks /pers. N/ liecināja, ka pilnvarojums ir pārstāvības funkcija slēgt darījumus, par kuriem lēmusi valde (vadības funkcija), ka vadības funkcija pārklājas ar /pers. A/ pilnvarojumu, ka pārstāvības funkcija nesamazina vadības funkciju. Par šādiem darījumiem, kā 2011.gada 25.maija līgums un 2011.gada 30.maija Vienošanās pie tā, bija jālemj valdei, realizējot vadības funkciju, taču valdē šis jautājums nav ticis apspriests un lemts. Liecinieks atsaucās uz Komerclikuma 222.pantu, kas noteic, ka valdes locekļi vada sabiedrību tikai kopīgi, un norādīja, ka juridiskie jautājumi, piemēram, līgumu slēgšana un pārtraukšana, tika lemti valdes sēdēs.

Liecinieks /pers. N/ liecināja, ka par 2011.gada 25.maija pakalpojumu līgumu /pers. A/ viņu neinformēja un vispār to neapsprieda ar viņu.

No liecinieka /pers. M/ liecībām izriet, ka par pakalpojumu līguma /numurs/ noslēgšanu ar SIA /Nosaukums B/ /pers. A/ kā valdes priekšsēdētājs viņu neinformēja un vispār nebija to apspriedis ar viņu, kā arī jautājums par minētā līguma noslēgšanu netika izskatīts nevienā valdes sēdē. Vēlāk, kad

SIA /Nosaukums A/ kapitāldaļu turētājs pieprasīja paskaidrojumus par noslēgtā līguma izcelsmi, liecinieks iepazinās ar līguma saturu un secināja, ka /pers. A/ nebija tiesības noslēgt tāda veida darījumu. Tas izriet gan no viņa paša pilnvarojuma konteksta, gan sabiedrības funkcijām. /pers. A/ bija pilnvarots noslēgt darījumus tikai saistītus ar SIA /Nosaukums A/ īpašumā esošo, valdījumā vai apsaimniekošanā nodoto nekustamo īpašumu un kustamās mantas apsaimniekošanu.

Liecinieku /pers. N/ un /pers. M/ liecības apstiprinās ar liecinieka /pers. O/ liecībām.

Liecinieks /pers. O/ liecināja, ka viņš par finansiālajām problēmām /pers. A/ rīcības rezultātā uzzinājis tikai 2012.gada augustā, un norādīja, ka viņš kā SIA "/nosaukums A/" kapitāla daļu turētāja pārstāvis nebūtu devis piekrišanu šādam riskantam darījumam.

Par 2011.gada 25.maija Pakalpojuma līguma par valūtas konvertāciju noslēgšanu liecināja, ka viņu /pers. A/ neinformēja. Līguma noslēgšana netika izskatīta nevienā valdes sēdē. Lai slēgtu šādu līgumu bija nepieciešama SIA "/nosaukums A/" kapitāldaļu turētāja atļauja.

Valde nebija tiesīga lemt par Sabiedrībai piederošo nekustamo īpašumu realizāciju, pamatkapitāla apjomu, bet ikdienas saimnieciskā darbība bija tikai valdes kompetencē.

Tiesas kolēģija nesaskata pamata neticēt liecinieku /pers. M/, /pers. N/ un /pers. O/ liecībām, kuras apstiprinās ar liecinieču /pers. DK/, /pers. V/ liecībām, Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumu, ka /pers. A/ būtu apspriedis Pakalpojuma līguma par valūtas konvertāciju noslēgšanu ar SIA "/nosaukums A/" valdes locekļiem un, ka jautājums par šī līguma noslēgšanu būtu skatīts valdes sēdē neizriet no liecinieka /pers. BH/ liecībām.

No liecinieču /pers. DL/ un /pers. V/ liecībām izriet, ka no SIA /Nosaukums A/ puses Pakalpojuma līgumu vienpersoniski parakstīja valdes priekšsēdētājs /pers. A/, bet no SIA /Nosaukums B/ puses - valdes loceklis /pers. E/ (Bergmanis). Minētais Pakalpojuma līgums no SIA /Nosaukums A/ puses ir parakstīts patvaļīgi un tas nav ticis saskaņots ne ar vienu citu valdes locekli, tā noslēgšana netika apspriesta SIA /Nosaukums A/ valdes sēdēs, netika saskaņots vai pārbaudīts SIA /Nosaukums A/ Administratīvajā un finanšu pārvaldē, nedz pie jurisconsultiem, nedz pie ekonomistiem vai finanšu speciālista, tas nav ticis vīzēts no atbildīgām personām (jurists, finanšu direktors). Šāda rakstura līguma noslēgšana nebija valdes locekļa /pers. A/ pilnvarojuma ietvaros.

/pers. A/ rīcība, noslēdzot 2011.gada 25.maija Pakalpojuma līgumu, ir pretrunā ar likumu "Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" . Starp SIA "/nosaukums A/un SIA "/nosaukums B/" noslēgtais konvertācijas Pakalpojuma līgums ir uzskatāms par simulatīvu līgumu. Minēto līgumu /pers. A/ ir noslēdzis, pārsniedzot valsts amatpersonas tiesības un pilnvaras.

No liecinieces /pers. DL/ liecībām izriet, ka /pers. BC/ paskaidroja, ka līgums starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/ netika saskaņots vai pārbaudīts SIA /Nosaukums A/ Administratīvajā un finanšu pārvaldē, nedz pie jurisconsultiem, nedz pie ekonomistiem vai finanšu speciālista. Arī no /pers. BI/, /pers. DN/, /pers. DO/, /pers. DP/, /pers. DR/ paskaidrojumiem, kā liecināja /pers. DL/, izriet, ka apsūdzētais par noslēgto Pakalpojumu līgumu nevienu nebija informējis.

Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskā pārbaudes 2012.gada 11.oktobra atzinuma Nr. 7-atz redzams, ka SIA "/nosaukums A/" statūtos noteikts, ka papildus likumā noteiktajam, valdei nepieciešama iepriekšēja dalībnieku sapulces piekrišana aizņēmuma un aizdevuma līguma slēgšanai, līzinga darījumiem.

Sabiedrības dalībnieku sapulcē nav skatīts jautājums par Sabiedrības līguma slēgšanu ar SIA "/nosaukums B/". Līdz ar ko /pers. A/ nav ievērojis Sabiedrības statūtu 14.4.punktā noteikto.

Tiesas kolēģija nesaskata pamatu neticēt /pers. DL/ un /pers. V/ liecībām, kas apstiprinās ar citiem lietā iegūtiem pierādījumiem.

Tiesas kolēģija secina, ka apsūdzētais bija kapitālsabiedrības izpildinstitūcijas loceklis, viņa komerciālo rīcības brīvību ierobežoja normatīvie tiesību akti, kas regulē publiskas personas kapitālsabiedrības darbību. Proti, amatpersonu, t.sk., apsūdzētā rīcības brīvību un kompetenci kapitālsabiedrības vadīšanā un pārstāvībā nosaka vispārīgais pilnvarojums vai konkrētais (speciālais) pilnvarojums. Tādēļ amatpersonas rīcība var būt tiesiska vienīgi tad, ja darbības tiek veiktas minētā pilnvarojuma ietvaros.

Savukārt apsūdzētajam, noslēdzot Pakalpojumu līgumu, nebija piešķirtas tiesības slēgt aizdevuma līgumu. SIA /Nosaukums A/ Statūtu (apstiprināti 2011.gada 7.janvārī) 3.punktā noteikts, ka „attiecībā uz jautājumiem, kurus nereglamentē šie statūti, piemēro likumu „Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām" un Komerclikuma noteikumus".

Arī no šiem normatīvajiem aktiem neizriet, ka apsūdzētajam būtu bijis pilnvarojums slēgt Pakalpojumu līgumu. Pakalpojumu līguma slēgšana neatbilst SIA /Nosaukums A/ saimnieciskās darbības veidam.

Līdz ar to tiesas kolēģija secina, ka nav pamatots apsūdzētā apgalvojums, ka Pakalpojuma līguma ar SIA "/nosaukums B/" slēgšana bija apspriesta ar /pers. M/ un /pers. N/ (valdes locekļiem), jo liecinieki šādu faktu neapstiprināja. Tieši pretēji, no liecinieku /pers. N/, /pers. M/ un liecinieka SIA "/nosaukums A/ " kapitāldaļu turētāja pārstāvja /pers. O/ liecībām izriet, ka viņiem nekas nav bijis zināms par līguma noslēgšanu ar SIA "/nosaukums B/" un šis jautājums nav ticis apspriests valdes sēdē. Bez tam, apsūdzētā apgalvoto neapstiprināja neviens liecinieks no SIA "/nosaukums A/.

Lietā ir konstatēts, ka SIA "/nosaukums A/" valdes sēdē jautājums par 25.05.2011. pakalpojuma līguma slēgšanu ar SIA "/nosaukums B/" nav lemts, ko pats apsūdzētais neizslēdza.

Ņemot vērā, ka /pers. A/ nebija pilnvarojuma slēgt Pakalpojuma līgumu bez valdes locekļu sēdes lēmuma un viņš ignorēja ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru noteiktos ierobežojumus, tiesas kolēģija secina, ka /pers. A/ vienpersoniski, patvaļīgi, nesaskaņojot ar pārējiem valdes locekļiem /pers. M/ un /pers. N/ 2011.gada 25.maija līguma un Vienošanās Nr. 1 pie tā noslēgšanu, nesaņemot SIA "/nosaukums A/" Statūtos paredzēto dalībnieku sapulces piekrišanu, kā arī neievērojot likumu "Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" (likuma redakcijā līdz 31.12.2012) 4.panta otrā daļā, 5.panta pirmajā daļā, 2.panta pirmajā daļā un 3.pantā noteikto un 2010.gada 28.jūlija Pilnvarojuma līgumā noteiktās prasības, pārsniedza viņam piešķirto tiesību un pilnvaru robežas.

Nepamatots ir aizstāvja viedoklis, ka /pers. A/ bija tiesības parakstīt 2011.gada 25.maija pakalpojuma līgumu par valūtas konvertāciju ar SIA "/nosaukums B/", jo jau iepriekš 2010.gadā /pers. A/ no SIA "/nosaukums A/" puses parakstīja divus šāda veida līgumus ar SIA "/nosaukums J/", kuras valdes loceklis tai laikā bija /pers. E/ (/uzvārds/), jo kā konstatēts lietā /pers. A/ šos līgumus ir parakstījis vienpersoniski bez atbilstoša pilnvarojuma Sabiedrības vārdā. Minētais apstiprinās ar Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes tematiskās pārbaudes 2012.gada 11.oktobra atzinumu Nr. 7 –atz.

Minētais apstiprinās ar liecinieku /pers. N/ un /pers. M/ liecībām, kuri tiesā apstiprināja, ka par Pakalpojuma līguma par valūtas konvertāciju noslēgšanu 2010. un 2011.gadā ar SIA "VIESIS" viņi nezināja, par to nebija informēti no /pers. A/ puses.

Arī no liecinieka /pers. O/ liecībām izriet, ka viņš nebija informēts par SIA "/nosaukums A/" darījumiem ar SIA "/nosaukums J/", /pers. A/ šādu informāciju viņam nebija sniedzis. Turklāt minētie līgumi nevar būt par tiesisku pamatu 2011.gada 25.maija pakalpojuma līguma noslēgšanai, jo tā noslēgšanai bija nepieciešama valdes sēdes piekrišana.

Tiesas kolēģija, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, secina, ka apsūdzētā apgalvojums, ka viņš 2011.gada 25.maijā noslēdza tieši pakalpojuma līgumu, nevis aizdevuma līgumu, kā tas norādīts apsūdzībā, ir pretrunā ar faktiskajiem lietā konstatētajiem apstākļiem.

Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu /pers. A/ apgalvojumu, ka Pakalpojuma līgums ir noformēts atbilstoši, ka no pakalpojuma līguma satura

konstatējams tā noslēgšanas mērķis, kas ir saistīts ar finanšu pakalpojuma sniegšanu, kura ietvaros tiek pirkta un pārdota valūta, ka maksājumu valūtas ir paredzētas 2011.gada 30.maija Vienošanās Nr. 1 pie Pakalpojumu līguma, jo lietā iegūtie pierādījumi liecina par pretējo.

Tas, ka līgums dēvēts kā Pakalpojuma līgums, vēl nav apliecinājums tā faktiskai būtībai. Tiesas kolēģija secina, ka minētais Pakalpojuma līgums faktiski pēc darījuma būtības un krimināllietā konstatētajiem apstākļiem bija aizdevuma līgums, proti, no noslēgtā darījuma nosacījumiem izriet, ka SIA "/nosaukums A/" laikā no 2011.gada 30.maija līdz 2012.gada 24.jūlijam, tātad vairāk nekā gada garumā, bez atlīdzības un bez jebkāda nodrošinājuma nodod SIA "/nosaukums B/" rīcībā ievērojama apjoma finanšu līdzekļus, kopumā pārskaitot SIA /Nosaukums B/ 3 848 972,80 LVL.

Pakalpojuma līgumā un Vienošanās Nr.1 nav paredzēta ne valūta, ne valūtas konvertācijas kurss. Lai arī no vienošanās satura noprotams, ka konvertācijas kurss tiek noteikts sākuma un atlikuma maksājumam ar likmi 0,7097, visu pārējo maksājumu konvertācijas kurss darījuma noslēgšanas brīdī nav zināms. Tātad, noslēdzot darījumu, ir zināmas summas, kādas tiks pārskaitītas, un ir zināmi datumi, kad tās tiks pārskaitītas, taču nav zināma valūta, kādu paredzēts pārskaitīt, kā arī nav zināms pēc kāda kursa valūta tiks konvertēta.

Nepamatots ir pirmās instances tiesas secinājums, ka nav pierādījumu apsūdzībā norādītajam, ka pakalpojuma līgums būtu noformēts neatbilstoši tā faktiskajai būtībai kā pakalpojuma līgums par valūtas kursa vadību un finanšu līdzekļu konvertāciju, bet faktiski ir aizdevums. Tiesa nav vispār norādījusi motīvus, kāpēc tā noraida pierādījumus, ar kuriem pamatota apsūdzība.

No 2011.gada 25.maija līguma /numurs/ un Vienošanās Nr. 1 pie tā noteikumiem izriet, ka tie paredzēja liela apjoma SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļu ilgstošu atrašanos SIA /Nosaukums B/ rīcībā, neaizliedzot SIA /Nosaukums B/ izmantot tos savā saimnieciskajā darbībā, tādējādi faktiski nododot šos SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļus SIA /Nosaukums B/ īpašumā, neparedzot ne maksājumu valūtu, ne valūtas konvertācijas kursu.

Augstāk minētais apstiprinās ar Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumu par finanšu darījumiem ar SIA /Nosaukums A/ brīvajiem naudas līdzekļiem tiesiskumu un lietderību (1.sējuma 148.-183.lapa), Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinumu par SIA "/nosaukums A/" grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu (2.sējuma 145.-192.lapa), kā arī ar Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 22.marta eksperta atzinumu par SIA "/nosaukums b/" grāmatvedības ekspertīzes veikšanu (9.sējuma 58.-74.lapa) un 2016.gada 25.aprīļa eksperta atzinumu par SIA "/nosaukums B/" atkārtotu grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu (9.sējuma 96.-130.lapa).

Liecinieks /pers. BH/, SIA "/nosaukums A/" juriskonsults, liecināja, ka viņš sagatavoja 2011.gada 25.maija pakalpojuma līguma projektu /pers. A/ uzdevumā, par pamatu, pēc /pers. A/ ieteikuma, ņemot iepriekš slēgtos līgumus ar SIA "/nosaukums J/". Minētā līguma nosacījumus (no 1.1. līdz 1.4.) viņam nodiktēja /pers. A/, viņš, liecinieks, pēc savas iniciatīvas nekādus priekšlikumus vai papildinājumus līgumā neizdarīja. Liecinieks paskaidroja, viņš nav gatavojis maksājuma grafika (Vienošanās Nr. 1) projektu un par šāda dokumenta esību uzzinājis tikai pēc /pers. A/ atbrīvošanas no amata.

Tiesas kolēģija, pretēji pirmās instances tiesas secinātajam, atzīst, ka lietā ir iegūti pietiekami pierādījumi, lai atzītu, ka 2011.gada 25.maija Pakalpojumu līgums /numurs/un 2011.gada 30.maija vienošanās Nr. 1 faktiski pēc darījuma būtības ir aizdevuma līgums.

No SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības tiesu ekspertīzē veiktā maksājumu apkopojuma redzams, ka sākotnēji - laika periodā no 2011.gada maija līdz augustam SIA "/nosaukums A/" pārskaita tikai LVL valūtu un atpakaļ no SIA /Nosaukums B/ saņem EUR, savukārt no 2011.gada septembra līdz decembrim SIA "/nosaukums A/" pārskaita tikai EUR valūtu un no SIA /Nosaukums B/ atpakaļ saņem LVL.

Bez tam vairākkārt ir pārkāpts 1.4.punktā noteiktās summas limits līdz nākamā maksājuma veikšanai 1 200 000 LVL apmērā. Pārskaitījumi ir veikti arī tad, kad konvertācijas darījumu izpildes termiņi reāli jau pārsniedza 3 mēnešus, t.i. 2011.gada decembrī veikti pārskaitījumi konvertācijai, kad nebija konvertētas 27.06.2011, 15.07.2011., 04.08.2011.

Zīmīgi ir tas, kā tas redzams no Vienošanās Nr.1, kas ir maksājumu grafiks, SIA "/nosaukums B/", saņemot pārskaitītos naudas līdzekļus no SIA "/nosaukums A/", neveic uzreiz valūtas konvertāciju, naudas līdzekļi ilgstoši atrodas SIA "/nosaukums B/" rīcībā, pēc tam daļa naudas līdzekļu tiek pārskaitīta SIA "/nosaukums A/" un, neskatoties uz to, ka SIA "/nosaukums B/" nav veikusi pārskaitīto naudas līdzekļu konvertēšanu, SIA "/nosaukums A/" turpina pārskaitīt ievērojamas naudas summas.

Turklāt, kā paskaidroja /pers. A/, 2011.gada 25.maija pakalpojuma līgums tika noslēgts, jo viņiem bija nepieciešama eiro valūta, lai norēķinātos ar SEB banku, tai pat laikā no SIA "/nosaukums B/" pārskaitītie eiro tiek pārskaitīti atpakaļ SIA "/nosaukums B/".

Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumā konstatēts, ka laika periodā no 22.12.2011. līdz 26.06.2012., tas ir, vairāk kā 6 mēnešus, SIA "/nosaukums A/" naudas līdzekļiem, saskaņā ar grafiku, plānots atrasties SIA "/nosaukums B/" rīcībā, neveicot ar tiem nekādas konvertācijas darbības (1.sējuma 148.–183.lapa 98.pkt.).

No Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinuma par SIA /Nosaukums A/ grāmatvedību izriet, ka no SIA /Nosaukums B/ saņemtie naudas līdzekļi tikai divas reizes ir izmantoti AS /Nosaukums C/ kredīta dzēšanai, kopsummā 221 608,83 EUR (divi simti divdesmit viens tūkstotis seši simti astoņi eiro 83 centi). Savukārt vēl divi pārskaitījumi, kas tika saņemti no SIA /Nosaukums B/, pēc laika tika pārskaitīti atpakaļ SIA /Nosaukums B/, proti, 2011.gada 18.jūlijā SIA /Nosaukums A/ saņēma maksājumu 200 000 EUR (divi simti tūkstoši *euro*), ko 2011.gada 15.septembrī pārskaitīja atpakaļ SIA /Nosaukums B/. Tāpat 2011.gada 24.augustā SIA /Nosaukums A/ saņēma maksājumu 200 000 EUR, ko 2011.gada 15.septembrī pārskaitīja atpakaļ SIA /Nosaukums B/.

Tiesas kolēģija nesaskata pamatu neticēt minētiem atzinumiem.

Augstāk minētie apstākļi tiesas kolēģijas ieskatā liecina, ka /pers. A/ SIA "/nosaukums A/" vārdā noslēgtais Pakalpojuma līgums ir simulatīvs darījums.

Par simulatīvu darījumu ir uzskatāms darījums, kura mērķis ir apslēpt kādu citu tiesisku darījumu, kura noslēgšanu tā dalībnieki ir patiesi gribējuši.

Tiesas kolēģija, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, secina, ka Pakalpojuma līguma noslēgšanas mērķis nebija saņemt valūtas konvertācijas pakalpojumus, bet starp SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums A/ noslēgtais konvertācijas/pakalpojumu līgums ir uzskatāms par simulatīvu līgumu, kas noslēgts lai noslēptu patieso gribēto darījumu - aizdevuma līgumu.

Par 2011.gada 25.maija pakalpojumu līguma patieso raksturu liecina arī /pers. E/ (/uzvārds/) 2012.gada 5.jūnija iesniegums Rīgas apgabaltiesas iecirkņa Nr. 53 zvērinātam tiesu izpildītājam M.Eglītim, kurā norādīts, ka SIA /Nosaukums B/ valūtas maiņas punktā /adrese/, konstatētie un izņemtie skaidras naudas līdzekļi nepieder SIA /Nosaukums B/, jo saskaņā ar SIA /Nosaukums B/ grāmatvedības uzskaiti tie ir trešajām personām piederošie naudas līdzekļi, kuri tiek izmantoti kā SIA /Nosaukums B/ apgrozāmie līdzekļi saimnieciskās darbības veikšanai, kas norādīti arī 2012.gada 28.maija Aktā izpildu lietā Nr. 508/C50-2012, un ko apliecina 2011.gada 25.maija Pakalpojumu līgums /numurs/, un Akts par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2012, kas parakstīts starp SIA "/nosaukums A/" un SIA "/nosaukums B/". Kasē atrodas SIA "/nosaukums A/" piederošie naudas līdzekļi 1 249 843 apmērā (1.sējuma 135.-136.lapa).

Par minētā Pakalpojuma līguma patieso raksturu liecina arī liecinieka /pers. E/ (/uzvārds/) liecības.

No liecinieka /pers. E/ (/uzvārds/) liecībām izriet, ka 2010.–2011.gadā SIA /Nosaukums B/ meklēja aizdevuma iespējas. Komercbankas aizdevumu nav devušas, savukārt no SIA "/nosaukums A/", noslēdzot šo darījumu, SIA "/nosaukums b/" saņēmusi naudu apgrozāmiem līdzekļiem. Izdevīgi bija tas, ka no SIA /Nosaukums A/ saņemto naudu SIA /Nosaukums B/ varēja izmantot ilgstoši. /pers. E/ apstiprināja, ka SIA /Nosaukums A/ nodotie finanšu līdzekļi SIA /Nosaukums B/ tika izmantoti saimnieciskai darbībai.

Tiesas kolēģija nesaskata pamatu neticēt šīm liecinieka /pers. E/ (uzvārds) liecībām, kuras apstiprinās arī ar eksperta atzinumā par SIA

/Nosaukums B/ grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu (9.sējuma 58.-74.lapa) un eksperta atzinumā par SIA "/nosaukums B/" atkārtotu grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu (9.sējuma 96.-130.lapa) secināto, ka no SIA /Nosaukums A/ saņemto naudu SIA /Nosaukums B/ izmantojusi saimnieciskās darbības nodrošināšanai.

Arī no Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes grāmatvedības 2013.gada 28.maija ekspertīzes, kā jau norādīts augstāk, secināms, ka /pers. A/ pārskaitītie "/nosaukums A/" naudas līdzekļi saskaņā ar 2011.gada 25.maija Pakalpojuma līgumu ir izmantoti SIA "/nosaukums B/" saimnieciskai darbībai.

Bez tam no liecinieka /pers. F/ liecībām izriet, ka SIA /Nosaukums B/ bija finanšu līdzekļu trūkums un SIA "/nosaukums b/" meklēja aizdevuma iespējas. No /pers. F/ liecībām izriet, ka /pers. A/ ar /pers. E/ bija draudzīgas attiecības, ko apstiprināja pats /pers. E/ būdams nopratināts pirmās instances tiesas sēdē.

Tādējādi arī ar liecinieku /pers. E/ (/uzvārds/) un /pers. F/ liecībām, iepriekš minētiem eksperta atzinumiem ir pierādīts, ka patiesā darījuma būtība bija aizdevums.

Tiesas kolēģija secina, ka uz faktisku aizdevumu, nevis finanšu līdzekļu konvertācijas darījumu, norāda arī liecinieču /pers. DL/ un /pers. V/ liecības, kuras norādīja, ka starp SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums A/ noslēgtais konvertācijas/pakalpojumu līgums ir uzskatāms par simulatīvu līgumu.

Tiesas kolēģija secina, ka konstatētie apstākļi neapstiprina apsūdzētā liecību patiesumu par Pakalpojumu līguma noslēgšanu. Apsūdzētais apzinājās, ka aizdevuma līguma noslēgšana acīmredzami pārsniedz viņam ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas un minēto līgumu neatbilstoši patiesajai darījuma būtībai noformēja kā pakalpojuma līgumu par valūtas kursa vadību un finanšu līdzekļu konvertāciju.

Līdz ar to nav pamatots pirmās instances tiesas secinājums spriedumā, ka lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka Pakalpojuma līgums noformēts neatbilstoši darījuma faktiskajai būtībai.

Pirmās instances tiesa spriedumā norādījusi, ka SIA /nosaukums A/" bija nepieciešams veikt valūtas konvertāciju, lai atmaksātu AS /Nosaukums C/ 2003.gada 5.augustā izsniegto kredītu Rātsnama attīstības projektam. Šo kredītsaistību dzēšana bija nepieciešama, lai varētu kreditēties citu projektu izstrādei – /pers. C/ nama rekonstrukcijai, /nosaukums S/būvniecībai, ēkas /adrese/ Rīgā rekonstrukcijai, /nosaukums N/3.kārtas projekta izstrādāšanas pabeigšanai.

Tiesas kolēģija secina, ka šāda tiesas motivācija neapstiprinās ar kriminālprocesā iegūtiem pierādījumiem.

Apsūdzētā /pers. A/ liecības, ka Pakalpojumu līgumu viņš ir noslēdzis, lai nodrošinātu pirmstermiņa kredīta atmaksu AS "/nosaukums C/", neatbilst patiesībai.

Tiesas kolēģija secina, ka /pers. A/ rīcība, realizējot darījumu kā finanšu līdzekļu konvertācijas darījumu, ir neloģiska, nelietderīga, jo reāli valūtas konvertācija nebija nepieciešama, kas savukārt norāda uz faktisku aizdevumu, kas tiek slēpts aiz Pakalpojumu līguma, kas paredz SIA /Nosaukums B/ sniegtos valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumus SIA /Nosaukums A/.

Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinums apstiprina, ka apsūdzētā noslēgtā Pakalpojuma līguma rezultātā radās zaudējumi, proti, Sabiedrības grāmatvedības uzskaitē reģistrēta gūtā peļņa 4136 LVL, zaudējumi 6507,53 LVL, rezultātā Sabiedrībai nodarīti zaudējumi 2371,53 LVL.

Turklāt kā izriet no Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes tematiskās pārbaudes 2012.gada 11.oktobra atzinuma Nr. 7-atz, ieguvums no Pakalpojuma slēgšanas brīdī un Vienošanās Nr.1 sastādīšanas brīdī nav iespējams, ņemot vērā, ka nav paredzēts ne valūtas kurss, ne valūta, kas tiks konvertēta. Ieguvums (peļņa) nav nosakāms un nav prognozējams.

Arī no Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinuma un ekspertes /pers. R/ liecībām izriet, ka SIA "/nosaukums a/" ieguvumu (peļņu) no 2011.gada 25.maija līguma izpildes, ja tas tiktu izpildīts, nav iespējams noteikt, jo ne minētajā līgumā, ne 2011.gada 30.maija Vienošanās Nr.1 nav noteiktas konvertācijas likmes SIA "/nosaukums B/" neizpildītiem konvertācijas darījumiem.

No AS /Nosaukums C/ sniegtajām ziņām izriet, ka laika posmā no 2011.gada 25.maija (līguma /numurs/ noslēgšana) līdz 2011.gada 27.decembrim (kad pirms termiņa pilnībā dzēstas ar 2003.gada 5.augusta aizdevuma līgumu uzņemtās kredītsaistības) SIA /Nosaukums A/ veikusi kredīta un procentu maksājumus šādos datumos: 27.06.2011., 25.07.2011., 26.09.2011., 25.10.2011., 27.12.2011. (4.sējuma 215.lapa, 219.–223.lapa). Maksājumi AS /Nosaukums AH/ veicami un veikti EUR valūtā.

No SIA /Nosaukums A/ papildus grāmatvedības ekspertīzes (7.sējuma 32.-36.lapa) redzams, ka ir nepārprotami un viennozīmīgi secināts, ka ne 27.06.2011., 25.07.2011., 26.09.2011., 25.10.2011., 27.12.2011. valūtas konvertācija nebija nepieciešama, jo SIA /Nosaukums A/ pietika brīvo naudas līdzekļu, lai izpildītu kreditoru saistības, pirms termiņa dzēst AS /Nosaukums C/ sniegto kredītu.

Analogu secinājumu par brīvo līdzekļu pietiekamību un valūtas konvertācijas nelietderību aprēķinu rezultātā izdarījuši Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinuma revidenti (1.sējuma 148.–183.lapa 99.pkt.).

Sākotnēji SIA "/nosaukums A/" veica latu konvertāciju uz eiro valūtu, laika posmā no 2011.gada 30.maija līdz 4.augustam pārskaitot SIA "/nosaukums B/" 1 600 000 LVL, kas šķietami rada iespaidu, ka latu konvertācija uz eiro bija nepieciešama, lai segtu saistības pret "/nosaukums C/", kurai aizdevuma atmaksa bija paredzēta eiro valūtā. Taču turpmāk SIA "/nosaukums A/" veica konvertāciju pretējā virzienā (1.sējuma 77.–92.lapa).

Lai gan vienošanās ar "/nosaukums C/" paredzēja, ka maksājumi eiro ir jāturpina veikt līdz 2013.gada 5.augustam, SIA "/nosaukums A/", pamatojoties uz noslēgto vienošanos ar SIA "/nosaukums b/", jau no 2011.gada 15.septembra veica pārskaitījumus SIA "/nosaukums B/" tajā pašā eiro valūtā, lai to konvertētu uz latiem. Tādā veidā SIA "/nosaukums A/" nevis ieguva eiro valūtu, ar kuru varētu turpināt atmaksāt kredītu, bet eiro valūtas krājumus samazināja.

SIA "/nosaukums A/" laika posmā no 2011.gada 15.septembra līdz 20.decembrim pārskaitīja SIA "/nosaukums B/" 3 200 000 EUR.

Tādējādi tiesas kolēģija atzīst, ka neloģiska ir EUR valūtas konvertēšana uz LVL, jo valūta laika posmā no 2011.gada septembra līdz decembrim maksājumiem kredītsaistību dzēšanai pret AS "/nosaukums C/" bija nepieciešama tikai EUR valūtā.

Ievērojot minēto, tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. A/ rīcība bija nelietderīga, jo reāli valūtas konvertācija nebija nepieciešama, kas, savukārt, norāda uz aizdevumu, kas tiek slēpts aiz pakalpojuma līguma.

Turklāt SIA /Nosaukums A/ tikai 2011.gada 9.decembra valdes sēdē, t.i., 6 mēnešus pēc līguma ar SIA /Nosaukums B/ noslēgšanas 2011.gada 25.maijā, tika lemts jautājums par 2003.gada 5.augusta aizdevuma līguma izpildi - veikt ilgtermiņa kredītsaistību atmaksu pilnā apjomā un izbeigt līgumu ar AS /Nosaukums C/ (1.sējuma 158.lapa 42.pkt.).

Tādējādi secināms, ka uz 2011.gada 25.maija līguma noslēgšanas brīdi nepastāvēja nepieciešamība pirms termiņa veikt "/nosaukums C/" kredīta atmaksu.

Turklāt arī pēc SIA "/nosaukums A/" 2011.gada 9.decembra valdes sēdē pieņemtā lēmuma par kredīta pirmstermiņa atmaksu, kad SIA "/nosaukums A/" bija nepieciešama ievērojama naudas summa eiro valūtā, valūtas pārskaitījumi SIA "/nosaukums B/" tika turpināti, proti, 2011.gada 12., 19., 20.decembrī, kam nav ekonomiska pamatojuma.

SIA "/nosaukums A/" 2011.gada 27.decembrī norēķinājās ar AS "/nosaukums C/" eiro valūtā, pilnībā atmaksājot atlikušo kredīta summu, kas liecina par to, ka SIA "/nosaukums A/" eiro valūtas krājumi bija pietiekoši.

Lieciniece /pers. S/ – Rīgas domes Audita un revīzijas daļas galvenā revidente-, kas veica pārbaudi par finanšu darījumiem ar SIA "/nosaukums A/" brīvajiem naudas līdzekļiem tiesiskumu un lietderību, pirmās instances tiesā uzturēja un kategoriski apstiprināja visu, kas konstatēts un secināts 2012.gada 11.oktobra tematiskās pārbaudes atzinumā Nr. 7-atz, un liecināja, ka, lai SIA /Nosaukums A/ norēķinātos ar visiem saviem kreditoriem, tostarp, lai pirmstermiņā dzēstu kredītu AS /Nosaukums C/, SIA /Nosaukums A/ valūtas konvertācija nebija nepieciešama, jo SIA rīcībā bija pietiekoši gan latu, gan eiro valūtas bez valūtas konvertācijas. Arī neskatoties uz to, ka liela daļa SIA /Nosaukums A/ naudas līdzekļu bija noguldīti depozītā, pie kuriem nevarēja piekļūt (iesaldēti), SIA rīcībā bija pietiekoši brīvo naudas līdzekļu gan latu, gan eiro valūtā, lai norēķinātos gan ar darījuma partneriem, gan segtu kredīta pamatsummas un procentu maksājumus pirmstermiņā bez SIA /Nosaukums B/ pakalpojumiem (valūtas konvertācijas). Šis ir viens no apstākļiem, kas liecina, ka /pers. A/ noslēgtais pakalpojumu līgums par valūtas konvertāciju faktiski ir aizdevuma līgums.

Minētie fakti tika konstatēti arī Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2014.gada 17.janvāra eksperta papildus atzinumā par SIA /Nosaukums A/ grāmatvedību - kurā konstatēts, ka SIA /Nosaukums A/ vispār nebija nepieciešama valūtas konvertācija, nepieciešamība konvertēt valūtu objektīvi nekad nav pastāvējusi.

Tiesas kolēģija nesaskata pamata neticēt liecinieces /pers. S/ liecībām, kuras apstiprinās ar citiem pierādījumiem lietā.

No Rīgas domes audita un revīzijas pārvaldes Starpziņojumā par tematiskajā pārbaudē konstatēto (1.sējuma 36.lapa) norādīts, ka līguma darbības laikā SIA /Nosaukums A/ veikusi maksājumus SIA /Nosaukums B/ gan latos, gan eiro. Grafikā paredzēta liela apjoma SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļu ilgstoša atrašanās SIA /Nosaukums B/ rīcībā. Slēdzot šo līgumu un nenosakot maksu par finanšu līdzekļu izmantošanu, faktiski tajā ir paredzēts bez atlīdzības nodot SIA /Nosaukums B/ rīcībā SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļus. Līgumā neparedzot maksu par SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļu izmantošanu, nav ievērotas likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" 3.panta 2.punkta prasības, ka pašvaldības kapitālsabiedrībām jārīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi, tas ir: manta atsavināma un nododama īpašumā vai lietošana citai personai par iespējami augstāku cenu. Minētā likuma 4.panta otrajā daļā noteikts, ka pašvaldībām, valsts un pašvaldību iestādēm, kapitālsabiedrībām ir aizliegts izsniegt jebkāda veida aizdevumus.

Par līguma slēgšanu ar SIA /Nosaukums B/ par valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumu sniegšanu SIA /Nosaukums A/ valdes sēdēs nav lemts, SIA /Nosaukums A/ valdes priekšsēdētājam /pers. A/ nebija tiesības vienpersoniski slēgt līgumu ar SIA /Nosaukums B/.

Savukārt Rīgas domes audita un revīzijas pārvaldes 2012.gada 11.oktobra tematiskās pārbaudes atzinumā Nr. 7-atz (1.sējuma 148.lapa) un pārbaudes atzinuma 99.punktā ir secināts: Sabiedrība norēķinātos ar darījuma partneriem, saskaņā ar veiktajiem saimnieciskajiem darījumiem no 2011.gada maija līdz 2011.gada decembrim, tajā skaitā par kredīta un procentu samaksu, Sabiedrībai bija pietiekoši latu un eiro, bez SIA /Nosaukums B/ veiktās valūtas konvertācijas [..].

Apstāklis, ka valūtas konvertācija nebija nepieciešama, tiesas kolēģija uzskata, liecina, ka /pers. A/ noslēgtais Pakalpojuma līgums par valūtas konvertāciju faktiski bija aizdevuma līgums.

Tiesas kolēģija atzīst, ka Pakalpojumu līguma noslēgšanas pamatojums nevarēja būt nepieciešamība konvertēt finanšu līdzekļus SIA /Nosaukums A/ ikdienas saimniecisko darījumu nodrošināšanai.

Tiesas kolēģijas secina, ka nav pamatots apsūdzētā apgalvojums, ka eiro konvertācija bija nepieciešama, lai segtu parādsaistības AS "/nosaukums C/".

Apsūdzētais vēl kā pamatojumu savai rīcībai, noslēdzot 2011.gada 25.maija pakalpojuma līgumu, izvirzījis to, ka valūtas konvertācijas nepieciešamība bija saistīta ar Rīgas domes priekšsēdētāja vēstuli par uzņēmuma stratēģijas analizēšanu ar termiņu – 2011.gada 1.marts līdz 1.septembris (6.sējuma 25.-26.lapa), saistībā ar šo vēstuli laika periodā no 2011.gada līdz 2013.gadam tika ieplānoti mērķtiecīgi attīstības projekti.

Tiesas kolēģija šo apsūdzētā versiju, pēc visu iegūto pierādījumu izvērtēšanas, atzīst par izvirzītu nolūkā maldināt tiesu un izvairīties no kriminālatbildības, tādējādi, slēpjot noslēgtā darījuma patieso raksturu. Turklāt šo versiju apsūdzētais izvirzīja pēc apsūdzības uzrādīšanas. Tiesas kolēģija uzskata, tā ir apsūdzētā aizstāvības pozīcija.

Nav pamatots aizstāvja viedoklis, ka pirmstiesas izmeklēšanā nav skaidrots jautājums, vai valūtas konvertācija bija nepieciešama.

Tieši pretēji, kā redzams no Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes grāmatvedības eksperta atzinuma (2.sējuma 145.–192.lapa), SIA "/nosaukums A/" grāmatvedības uzskaitē uz 25.05.2011. dienas sākumu bija reģistrēts pietiekošs naudas līdzekļu apmērs, lai nodrošinātu maksājumus AS /Nosaukums C/ saskaņā ar 05.08.2003. aizdevuma līgumu KN03432, tai skaitā, lai dzēstu to pirms termiņa.

Arī no Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes revidentu atzinuma (1.sējuma 148.-183.lapa) izriet, ka SIA /nosaukums A/" bija pietiekoši latu un eiro bez SIA "/nosaukums B/" veiktās valūtas konvertācijas, lai Sabiedrība norēķinātos ar darījuma partneriem saskaņā ar veiktajiem saimnieciskajiem darījumiem no 2011.gada līdz 2012.gada decembrim, tai skaitā ar kredīta un procentu samaksu.

Izvērtējot Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes grāmatvedības tiesu ekspertīzes atzinumu un Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumu, tiesas kolēģija secina, ka viņu matemātiskās grāmatvedības aprēķināšanas principi un aprēķinu rezultāti sakrīt, un tiesas kolēģijai nav pamata tos apšaubīt.

Tiesas kolēģija nesaskata pamatu neticēt Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes ekspertu atzinumiem, kā arī Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumam, kuri ir balstīti uz konkrētiem dokumentiem un kuri sakrīt un apstiprinās ar citiem lietā iegūtiem pierādījumiem. Turklāt pirmās instances tiesas sēdē Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes vecākā eksperte /pers. R/ un zvērināta revidente /pers. S/ būdamas brīdinātas par krimināatbildību, apstiprināja savus atzinumus.

Tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamatots apsūdzētā apgalvojums, ka viņa noslēgtais Pakalpojumu līgums ir uzskatāms par valūtas mijmaiņas līgumu. Apsūdzētais tiesā apgalvoja, ka viņš ir veicis bezskaidras naudas valūtas mijmaiņas darījumu, t.i ar pārskaitījumiem bankas elektroniskajās sistēmās.

Saskaņā ar Latvijas/pers. K/ sniegtajām ziņām, Latvijas/pers. K/ licencē tikai skaidrās valūtas pirkšanu un pārdošanu. Bezskaidras valūtas pirkšanu un pārdošanu Latvijas/pers. K/ nelicencē.

Latvijas Republikas normatīvajos tiesību aktos un tiesību literatūrā nav definēts valūtas mijmaiņas darījums. Tā skaidrojums ir atrodams Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 21.maija regulā Nr. 549/2013 „Par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā". Regulas 5.210. un 5.212.punktā paredzēts: "mijmaiņas līgumi ir līgumsaistības starp diviem darījuma partneriem, kuri vienojas, ka laika gaitā un saskaņā ar iepriekš noteiktiem noteikumiem tie apmainīsies ar maksājumu plūsmām par iepriekš noteiktu nosacīto pamatsummu. Izplatītākie mijmaiņas līgumu veidi ir procentu likmju mijmaiņas līgumi, ārvalstu valūtu mijmaiņas līgumi un valūtas mijmaiņas līgumi. Ārvalstu valūtas mijmaiņas līgumi ir darījumi ārvalstu valūtās par līgumā noteiktu maiņas kursu". Amerikas Savienoto Valstu kodificēto likumu krājumā - 7.grāmatas 1.nodaļas 1a sadaļas 25.pantā - noteikts, ka valūtu mijmaiņas darījums ir darījums, kurā: (1) notiek divu valūtu apmaiņa noteiktā datumā par noteiktu valūtas kursu, par kuru vienošanās tiek panākta darījuma noslēgšanas brīdī, un (2) šo valūtu atpakaļ-apmaiņa vēlākā datumā un par noteiktu valūtas kursu, par kuru vienošanās tiek panākta darījuma noslēgšanas brīdī. Latvijas lielāko kredītiestāžu mājaslapās bija atrodami līdzīgi valūtas mijmaiņas darījumu skaidrojumi. Piemēram: AS /Nosaukums C/, AS „Swedbank", AS „Citadele banka".

Valūtas mijmaiņas darījuma priekšmets ir noteikta valūtas daudzuma pirkšana no pārdevēja ar pienākumu šo pašu valūtas daudzumu pārdot atpakaļ pārdevējam.

Valūtas mijmaiņas darījuma priekšmets (Civillikuma 1412.pants) ir noteiktas valūtas daudzuma pirkšana no pārdevēja ar pienākumu pārdot atpakaļ šo pašu valūtas daudzumu pārdevējam. Savukārt darījuma būtiskie noteikumi, bez kuriem darījums nevar tikt uzskatīts par noslēgtu (Civillikuma 1533.pants), ir: a) valūta, kāda tiks pirkta un pārdota; b) valūtas kurss, par kādu valūta tiks pirkta un vēlāk pārdota atpakaļ, par kuru vienošanās notiek darījuma noslēgšanas brīdī.

No izdrukas no SEB bankas mājas lapas (9.sējuma 28.lapa), redzams, ka valūtas mijmaiņas darījumos ir jānorāda valūtas kurss un valūtas kursi tiek noteikti darījuma slēgšanas brīdī. Tas ir redzams arī no izdrukas no Swedbank mājaslapas (9.sējuma 29.lapa), kā arī no izdrukas no bankas Citadele mājaslapas (9.sējuma 30.lapa) un Swedbank "Līguma par finanšu tirgus darījumiem" (9.sējuma 32. - 42.lapa). Arī no SEB bankas "Finanšu instrumentu darījumu līguma III daļas Valūtu maiņas darījumu noteikumiem" redzams, ka 4.2.punktā norādīts: "Valūtu mijmaiņas Darījuma būtiskie nosacījumi, vismaz par kuriem ir jāvienojas Darījuma noslēgšanas brīdī: [..] Darījuma termiņš, Darījuma summas pamata valūtā un cenas valūtā, izpildes cena sekundārajā valūtu mijmaiņas Darījuma posmā". Sekundārais valūtu mijmaiņas Darījuma posms ir skaidrots 2.punktā: "otrais valūtas maiņas darījums, kas tiek izpildīts noteiktā datumā pēc sākotnējā valūtu mijmaiņas Darījuma izpildes dienas".

Tiesas kolēģija secina, ka no Pakalpojuma līguma ar SIA "/nosaukums B/" izriet, ka Pakalpojuma līguma priekšmets neatbilst valūtas mijmaiņas darījuma priekšmetam, jo nav notikusi vienošanās par atpakaļpirkumu. Atbilstoši noslēgtajam līgumam, pircējs nav uzņēmies pienākumu pārdot atpakaļ no pārdevēja saņemto valūtu (lietu), kā arī pārdevējs nav uzņēmies pienākumu nopirkt no pircēja pircējam pārdoto valūtu (lietu). Līdz ar to noslēgtais darījums pēc tā priekšmeta neatbilst valūtas mijmaiņas darījumam.

Turklāt, kā jau norādīts iepriekš, Pakalpojuma līgumā nav vienošanās par valūtas mijmaiņas darījuma būtiskajām sastāvdaļām, bez kurām šāds darījums nav iespējams, - valūta, kas tiks pirkta un pārdota atpakaļ, un valūtas kurss, par kādu valūta tiks pirkta un vēlāk pārdota atpakaļ, līdz ar to valūtas mijmaiņas darījumu nav iespējams izpildīt.

Tādējādi secināms, ka Pakalpojuma līgumā nav ietverta neviena no būtiskajām sastāvdaļām, lai to varētu atzīt par valūtas mijmaiņas darījumu.

Bez tam arī 2011.gada 30.maija Vienošanās Nr. 1, kurā uzrādīts konkrēts maksājumu grafiks, nav nekādas norādes par to, kādu valūtu (tātad - lietu) katrā no grafikā norādītajiem datumiem pircējs ir apņēmies pirkt un pārdot atpakaļ pārdevējam. Tāpat no grafika nav redzams valūtas kurss, par kādu puses veiks valūtu apmaiņu katrā grafikā norādītajā datumā.

Turklāt no Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 22.marta eksperta atzinuma par SIA "/nosaukums B/" grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu (9.sējuma 58.-74.lapa) redzams, ka valūtas kursa piemērošanai noslēgtajā 25.05.2011. pakalpojuma līgumā nav nekāda dokumentāla apstiprinājuma. Bez tam, pārbaudot SIA "/nosaukums B/" galvenās eiro kases uzskaiti, konstatēts, ka naudas līdzekļi maldinoši reģistrēti kā konvertācijas pakalpojuma izpilde SIA "/nosaukums B/".

Viens no valūtas mijmaiņas darījuma būtiskajiem nosacījumiem ir valūtas plūsma - vienā brīdī tiek pirkta valūta, citā - valūtas pārdevējam atpakaļ pārdota iepriekš nopirktā valūta. Savukārt saskaņā ar Pakalpojumu līguma izpildes datiem konstatējams, ka apsūdzētais SIA /Nosaukums A/ vārdā ir veicis astoņus pārskaitījumus uz SIA /Nosaukums B/ kontu, katru 200 000 LVL (divi simti tūkstoši latu) apmērā, bet pēc tam - sešpadsmit pārskaitījumus uz SIA /Nosaukums B/ kontu, katru 200 000 EUR (divi simti tūkstoši eiro) apmērā. Līdz ar to no faktiskās darījuma gaitas redzams, ka nav izpildījušās valūtas mijmaiņas darījuma būtiskās pazīmes - nav notikusi iepriekš pārdotās valūtas atpirkšana. Tā vietā, bez ekonomiska pamatojuma un pretēji SIA /Nosaukums A/ saimnieciskās darbības nepieciešamībām, SIA /Nosaukums B/ kontā tika ieskaitīti ievērojami finanšu līdzekļi.

Izvērtējot iepriekš minēto, tiesas kolēģija uzskata, ka nepamatots tiesas secinājums par to, ka Pakalpojuma līgums ir nevis aizdevuma līgums, bet gan valūtas mijmaiņas līgums, jo tas ir pretrunā ar lietā iegūtiem pierādījumiem.

Turklāt, pārbaudot lietā iegūtos pierādījumus, tiesas kolēģija secina, ka SIA /Nosaukums B/ nebija tiesību nedz piedāvāt konkrētos pakalpojumus, nedz vispār slēgt šāda veida darījumus.

Tiesas kolēģija nepiešķir ticamību apsūdzētā /pers. A/ liecībām, ka 2011.gada 25.maija pakalpojuma līguma un 2011.gada 30.maija Vienošanās Nr.1 nav norādījis valūtu un valūtas kursu, jo mijmaiņas līguma būtība ir iepriekš fiksētas valūtas kursa maiņa noteiktajā laika periodā, nevis faktiskajā brīdī, kad notiek vienošanās, t.i. periodā uz priekšu, kā tas bija konkrētā gadījumā, jo līgums faktiski tika noslēgts kā aizdevuma līgums. Minētās apsūdzētā liecības tiesas kolēģija vērtē kā viņa aizstāvības pozīciju.

Tiesas kolēģija norāda, ka valūtas mijmaiņas darījums (swap) ir darījums, kurā puses darījuma noslēgšanas brīdī vienojas par diviem valūtas maiņas kursiem - tūlītējo un nākotnes. Valūta, kas konvertēta šodien, tiek atpirkta nākotnē pēc iepriekš norunāta kursa. Minētais izriet no cietušā pārstāvja pirmās instances tiesā iesniegtiem pierādījumiem – izdrukām no SEB bankas mājaslapas, Swedbank mājaslapas, no bankas Citadele mājaslapas (9.sējuma 28., 29., 30.lapa).

Apsūdzētā apgalvojums, ka ar SIA "/nosaukums B/" noslēdza SIA "/nosaukums A/" izdevīgu līgumu par valūtas konvertāciju, kas dotu peļņu Sabiedrībai, jo /pers. E/ (uzvārds) piedāvāja konvertēt naudas līdzekļus ar izdevīgāku likmi nekā konkrētajā dienā būs valūta maiņas tirgū, tiesas kolēģija secina, nerod apstiprinājumu.

Noslēgtajā 2011.gada 25.maija Pakalpojuma līgumā par valūtas konvertāciju nebija norādīts, ka /pers. E/ (uzvārds) piedāvā izdevīgu likmi nekā konkrētajā dienā būs valūtas maiņas tirgū. Minētais neizriet arī no /pers. E/ (uzvārds) liecībām, ka viņš būtu piedāvājis apsūdzētajam konvertēt naudas līdzekļus par izdevīgu likmi, ka tas būtu bijis šī pakalpojuma līguma noslēgšanas pamats un mērķis saņemt valūtas konvertācijas pakalpojumus. Apsūdzētā rīcība, noslēdzot 25.05.2011. pakalpojuma līgumu un turpmākās darbības pēc šī līguma noslēgšanas, neapliecina apsūdzētā apgalvojumu par viņa patieso nodomu veikt valūtas konvertāciju, lai nodrošinātu Sabiedrības saimniecisko darbību. Apsūdzētā liecības tiesas kolēģija vērtē kā aizstāvības versiju nolūkā slēpt noslēgtā līguma patieso raksturu. Turklāt no /pers. E/ (uzvārds) liecībām izriet, ka /pers. A/ pārskaitītos SIA "/nosaukums A/" naudas līdzekļus SIA "/nosaukums B/", viņš izmantoja SIA "/nosaukums B/" saimnieciskā darbībā, kuri ilgstoši atradās SIA "/nosaukums B/" rīcībā līdz brīdim, kad to vajadzēja konvertēt atpakaļ SIA "/nosaukums A/". Šī līguma izdevīgums slēpās pieejamo apgrozāmo līdzekļu kopsummā nevis valūtas konvertācijā.

Izdevīgi bija tas, ka no SIA "/nosaukums A/" saņemto naudu SIA "/nosaukums B/" varēja ilgstoši izmantot.

Apsūdzētā atsauci pirmās instances tiesā par to, ka /pers. E/ (uzvards) ilgstoši neveica valūtas pārskaitījumus, šai sakarā viņš ir sazinājies ar /pers. E/ (uzvards) un ir arī nosūtījis vēstuli, lai novērstu iespējamos zaudējumus, tiesas kolēģija vērtē kā apsūdzētā nepamatotu aizbildināšanos savai pretlikumīgai rīcībai, kas ir pretrunā ar /pers. E/ (uzvārds) liecībām, ka /pers. A/ ļāva viņam ilgstoši izmantot SIA "/nosaukums A/" naudas līdzekļus SIA "/nosaukums B/" saimnieciskai darbībai, to neaizliedza arī noslēgtā līguma nosacījumi. Vēstules nosūtīšanai /pers. E/ (uzvārds), tiesas kolēģija uzskata, bija formāls raksturs, ar to radīta redzamība, lai slēptu noslēgtā līguma raksturu un attaisnotu savu pretlikumīgo rīcību.

Apsūdzētais savās liecībās norādīja, ka noslēgtais Pakalpojuma līgums ir valūtas mijmaiņas līgums, un apsūdzētais pirms Pakalpojuma līguma noslēgšanas bija izpētījis darījuma partneri SIA /Nosaukums B/ un pārliecinājies, ka SIA /Nosaukums B/ bija izsniegtas visas nepieciešamās atļaujas šāda veida līguma slēgšanai. Proti, SIA /Nosaukums B/ it kā bija saņēmusi Latvijas/pers. K/ licenci valūtas maiņas pakalpojumu sniegšanai, kas tādējādi ļāvis noslēgt valūtas mijmaiņas darījumu.

Bez tam apsūdzētais norādīja, ka ir veikta SIA "/nosaukums J/" reorganizācija sadalīšanās ceļā, nododot SIA "/nosaukums B/" to SIA "/nosaukums J/" mantu, tiesības un saistības, kuras saistītas ar ārvalstu valūtas skaidrās naudas pirkšanu un pārdošanu. 2010.gada 29.jūnijā tika veikta

SIA „/nosaukums J/" reorganizācija sadalīšanas ceļā, saskaņā ar kuru no SIA „/nosaukums J/" tika nodalīta daļa sabiedrības - mantas, tiesības un saistības, kuras saistītas ar ārvalstu valūtas skaidras naudas pirkšanu un pārdošanu Latvijas Republikā - un nodalītā manta ir tikusi nodota SIA /Nosaukums B/. Līdz 2012.gada 25.aprīlim /pers. E/ (uzvārds) ir bijis SIA „/nosaukums J/" valdes loceklis, tātad vienlaicīgi atradies gan SIA /Nosaukums B/, gan arī SIA „/nosaukums J/" amatpersonas statusā.

Tiesas kolēģija secina, ka ar iegūtajām ziņām apstiprinās fakts, ka SIA /Nosaukums B/ no SIA „/nosaukums J/" pārņēma tiesības un saistības, kuras saistītas ar ārvalstu valūtas skaidras naudas pirkšanu un pārdošanu Latvijas Republikā, taču, kā lietā konstatēts, darījumi starp SIA "/nosaukums A/" un SIA "/nosaukums B/" Pakalpojuma līguma ietvaros notika ar bezskaidru naudu, t.i., pārskaitījumiem. Līdz ar to secināms, ka SIA "/nosaukums B/" nebija licences bezskaidras naudas darījumiem.

No Latvijas/pers. K/ sniegtajām ziņām izriet, Latvijas/pers. K/ licencē tikai skaidrās valūtas pirkšanu un pārdošanu.

Apsūdzētā apgalvotais mijmaiņas darījums ir noticis ar bezskaidru naudu, t.i., ar pārskaitījumiem bankas elektroniskajās sistēmās, nevis skaidru naudu.

Lai Latvijas Republikā persona varētu sniegt bezskaidras naudas valūtas mijmaiņas pakalpojumus, tai jāsaņem īpaša licence no Finanšu un kapitāla tirgus komisijas.

Finanšu un kapitāla tirgus komisija (FKTK) sniegusi ziņas, ka komercsabiedrībai, kura vēlas piedāvāt valūtas mijmaiņas *(swap)* pakalpojumus, tas ir, kādu no Finanšu instrumentu tirgus likuma 3.panta otrās daļas 4.punktā minētajiem atvasinātajiem instrumentiem, atbilstoši minētā likuma 101.panta pirmajai daļai šāda veida ieguldījumu pakalpojumu sniegšanai Latvijā ir jāsaņem licence, un ieguldītāju rīkojumus valūtas mijmaiņas *(swap)* darījumiem ar finanšu instrumentiem drīkst pieņemt, nodot izpildei un/vai izpildīt tikai licencētas ieguldījumu brokeru sabiedrības un kredītiestādes atbilstoši licencē ietvertajiem nosacījumiem. FKTK norāda, ka tā nekad nav izsniegusi SIA /Nosaukums B/ nevienu no darbības atļaujām.

Ievērojot minēto, secināms, ka SIA /Nosaukums B/ nav bijusi izsniegta licence valūtas mijmaiņas darījumu veikšanai un SIA /Nosaukums B/ saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma nosacījumiem šādus darījumus nebija tiesību veikt.

Lietā nav iegūti citi pierādījumi, kas atspēkotu minēto.

No /pers. E/ (uzvārds) liecībām neizriet, ka viņš būtu pārņēmis no SIA "/nosaukums J/" pēc tās reorganizācijas īpašu licenci bezskaidras naudas valūtas pakalpojumu veikšanai.

Bez tam apsūdzētā apelācijas instances tiesas sēdē sniegtās liecības par to, vai SIA "/nosaukums B/" bija licence bezskaidras naudas maiņai, nebija viennozīmīgas un nepārprotamas, jo savās liecībās ir norādījis, ka nevar pateikt, vai SIA "/nosaukums B/_" bija licence bezskaidras naudas konvertēšanai. Liecībās arī norādīja, ka nevar pateikt, kādas licences nepieciešamas sabiedrībai, lai veiktu bezskaidras naudas konvertēšanas pakalpojumus. Turklāt apsūdzētā liecības attiecībā par licenci ir arī pretrunīgas, apgalvojot, ka ir pārliecināts, ka SIA "/nosaukums B/_" bija visas licences valūtas konvertēšanai.

Tiesas kolēģija secina, ka minētais liecina, ka /pers. A/ un SIA /Nosaukums B/ starpā noslēgtais darījums ir bijis aizdevums, ko mēģināts slēpt aiz valūtas mijmaiņas darījuma, jo, kā konstatēts iepriekš šajā nolēmumā, aizdevuma līgumu /pers. A/ nebija tiesību slēgt.

Apsūdzētais apzinājās, ko nozīmē valūtas mijmaiņas darījums, proti, ka tas ir speciālam regulējumam pakļauts darījums un, ka Latvijas Republikā šādus pakalpojumus var sniegt tikai tādas kapitālsabiedrības, kuras ir saņēmušas licenci Finanšu instrumentu tirgus likumā noteiktajā kārtībā.

Līdz ar to tiesas kolēģija atzīst, ka apsūdzētais, slēdzot apgalvoto valūtas mijmaiņas darījumu, ir pārkāpis normatīvos aktus, proti, rīkojies prettiesiski.

Apsūdzētais savās liecībās norādīja, ka valdes locekļi ir zinājuši par iepriekš noslēgtajiem līgumiem ar SIA „VIESIS".

Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotām šīs apsūdzētā liecības, jo tās ir pretrunā ar lietā iegūtiem pierādījumiem – liecinieku /pers. M/, /pers. N/ un /pers. O/ liecībām un Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes tematiskās pārbaudes 2012.gada 11.oktobra atzinumu Nr. 7-atz.

No liecinieka /pers. N/ liecībām izriet, ka par līgumiem kas noslēgti ar SIA „/nosaukums J/" 2010. un 2011.gadā, viņš uzzināja tikai 2012.gada 11.septembrī no /pers. O/ paziņojumiem masu mēdijos. Pirms /pers. O/ minētā paziņojuma un SIA /Nosaukums A/ valdes atlaišanas, neko par SIA /Nosaukums B/, SIA „/nosaukums J/", kā arī vispār par līgumiem par naudas līdzekļu konvertāciju nebija dzirdējis ne valdes sēdēs, ne sanāksmēs pie /pers. O/, kā arī šāds jautājums nekad netika apspriests ikdienā komunicējot ar /pers. A/ un /pers. M/. Liecinieks paskaidroja, ka valdes sēdēs SIA /Nosaukums A/ finanšu direktore /pers. BC/ ziņoja par kopējo finansiālo stāvokli, debitoriem un citiem jautājumiem, bet nekad netika minēti jautājumi par naudas līdzekļu pārskaitījumiem valūtas konvertācijai SIA /Nosaukums B/, SIA „/nosaukums J/".

Arī no liecinieka /pers. M/ liecībām izriet, ka viņš nezināja par pakalpojuma līgumu noslēgšanu starp SIA "/nosaukums A/" un SIA "/nosaukums J/" .

No liecinieka /pers. O/ liecībām izriet, ka pirms SIA /Nosaukums A/ 11.09.2012. ārkārtas sapulces, viņš nebija informēts par SIA /Nosaukums A/ darījumiem ar SIA „/nosaukums J/" un SIA /Nosaukums B/.

Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes tematiskās pārbaudes 2012.gada 11.oktobra atzinumā Nr. 7-atz secināts, ka pārbaudes periodā Sabiedrība bija noslēgusi divus līgumus par valūtas konvertāciju ar SIA „/nosaukums J/" un līgumu par valūtas kursa vadības un finanšu līdzekļu konvertācijas pakalpojumiem ar SIA /Nosaukums B/, kuru vienpersoniski bez atbilstoša pilnvarojuma Sabiedrības vārdā parakstījis valdes priekšsēdētājs /pers. A/. Minētie līgumi noslēgti, neveicot iepirkuma procedūru atbilstoši Publisko iepirkumu likumā noteiktajām prasībām.

Tādējādi tiesas kolēģija secina, nav patiess apsūdzētā apgalvojums, ka valdes locekļi ir zinājuši par iepriekš noslēgtajiem līgumiem ar SIA /Nosaukums J/.

Nav pamatots aizstāvja viedoklis, ka iepriekš noslēgtie Pakalpojuma līgumi par valūtas mijmaiņu starp SIA "/nosaukums A/" un SIA "/nosaukums J/" bija analogi noslēgtam līgumam ar SIA "/nosaukums B/".

Tiesas kolēģija konstatē, ka noslēgtie pakalpojuma līgumi ar SIA "/nosaukums J/" nebija ilgtermiņa, savukārt /pers. A/ noslēgtais Pakalpojuma līgums ar SIA "/nosaukums J/" bija ilgtermiņa. Turklāt kā izriet no Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes grāmatvedības ekspertīzes (2.sējuma 152.-153.lapa), tad saskaņā ar Latvijas grāmatvedības standarta Nr.1 „Finanšu pārskata sagatavošanas pamatnostādnes" un Latvijas grāmatvedības standarta Nr. 2 „Naudas plūsmas pārskats" konvertācijas darījumu izpildes termiņi ir noteikti īstermiņa līdz 90 dienām, t.i., 3 mēnešiem.

Nav pamatots aizstāvja viedoklis, ka minētie Pakalpojuma līgumi ar SIA "/nosaukums J/" saturēja tos pašus nosacījumus, kādi ir ietverti 2011.gada 25.maija Pakalpojuma līgumā. Kā pirmās instances tiesas sēdē liecināja liecinieks /pers. BH/, kas bija SIA "/nosaukums A/juriskonsults un kurš /pers. A/ uzdevumā sagatavoja Pakalpojuma līguma projektu ar SIA "/nosaukums B/", /pers. A/ personīgi nosauca būtiskus līguma nosacījumus, proti, nodiktēja minētā līguma punktus no 1.1. līdz 1.4. (ieskaitot).

Nav arī pamatots aizstāvības viedoklis, ka Pakalpojuma līgumus ar SIA "/nosaukums J/" cietušā puse ir atzinusi par mijmaiņas līgumiem nevis aizdevuma līgumiem.

Šie līgumi bija noslēgti vienpersoniski bez Sabiedrības valdes sapulces nolēmuma, t.i. bez atbilstoša pilnvarojuma, kas apstiprinās ar Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumu. Bez tam arī liecinieki, SIA "/nosaukums A/" valdes locekļi: /pers. M/ un /pers. N/, un SIA "/nosaukums A/" kapitāldaļu taurētāja pārstāvis liecinieks /pers. O/ apstiprināja, ka par šādiem līgumiem ar SIA "/nosaukums J/" viņiem nav zināms.

Tāpat ir nepamatota aizstāvības atsauce, ka /pers. A/ nekad neko nav bijis nodoma slēpt un viņš neko nav viltojis, jo /pers. A/ rīcība liecina par pretējo. No krimināllietas materiāliem redzams, ka par 2011.gada 25.maija pakalpojuma līguma un Vienošanās Nr.1 noslēgšanu nav zinājuši ne SIA "/nosaukums A/" valdes locekļi: /pers. M/ un /pers. N/, ne SIA "/nosaukums A/" kapitāldaļu turētāja pārstāvis – liecinieks /pers. O/, ne arī juriskonsults /pers. BH/, ne finanšu direktors. No augstāk minētā secināms, ka /pers. A/ rīkojies slepus. Arī /pers. A/ rīcība, sastādot maksājuma grafiku (Vienošanos Nr.1) pašam personīgi, norāda uz viņa nodomu slēpt savas nelikumīgās darbības. Konkrētā gadījumā Pakalpojuma līgums un Vienošanās Nr.1 (maksājuma grafiks), kas ir Pakalpojuma līguma būtiska sastāvdaļa, ir sagatavoti atsevišķi, dažādos laikos. Turklāt Pakalpojuma līguma projektu sagatavojis SIA "/nosaukums A/" juriskonsults /pers. BH/ /pers. A/ uzdevumā, bet maksājumu grafiku sagatavojis pats /pers. A/.

Apsūdzētā paskaidrojumus, ka sagatavojis maksājuma grafiku pats, jo tā sagatavošanai jurista palīdzība nav vajadzīga, tiesas kolēģija vērtē kā apsūdzētā aizbildināšanos, kas vērsta uz izvairīšanos no atbildības. Apsūdzētais nevarēja paskaidrot tiesai, ka par Pakalpojuma līguma un Vienošanās Nr.1 noslēgšanu ar SIA "/nosaukums B/" nav zinājuši liecinieki (valdes locekļi) /pers. M/ un /pers. N/, SIA "/nosaukums A/" kapitāldaļu turētāja pārstāvis – liecinieks /pers. O/, ne juriskonsults /pers. BH/, ne finanšu direktors. Turklāt, kā izriet arī no liecinieces /pers. T/ liecībām, ka, iepazīstinot viņu ar 2011.gada 25.maija līgumu starp SIA "/nosaukums A/" un SIA "/nosaukums B/", /pers. A/ norādīja, ka tas ir stingri konfidenciāls un teju noslepenots, nepaskaidrojot, kāpēc darījumam ir tieši tāds statuss. Grāmatvedei nav arī iesniegti attaisnojuma dokumenti sastādītām grāmatvedības izziņām, valūtas kursa apliecinoši dokumenti, apsūdzētais aprēķinus rezerves summai 15 896,82 LVL neiesniedza, par šo summu bija samazināts SIA "/nosaukums B/" parāds Sabiedrībai un /pers. A/ doto norādījumu un mutiski sniegto ziņu pamata tika viltots gada pārskats par 2011.gadu. Tāpat /pers. A/ ir maldinājis /pers. M/, kad /pers. M/ jautāja /pers. A/ par bilancē uzrādīto sadaļu "nauda ceļā", kura bija pievienota sadaļai "Norēķinu konti", gribēdams precizēt, ko tas nozīmē "dabā", /pers. A/ paskaidroja, ka uz 2011.gada beigām ir iegrāmatoti darījumi, saskaņā ar kuriem debitori bija pārskaitījuši naudu, bet tā vēl nav saņemta SIA "/nosaukums A/" kontos, kas nozīmēja, ka tā nauda ir "ceļā".

No augstāk minētā secināms, ka /pers. A/ rīkojies slepus.

Tiesas kolēģija, pretēji pirmās instances tiesas secinātajam, atzīst, ka /pers. A/, noslēdzot Pakalpojuma līgumu, ir noslēdzis augsta riska darījumu.

Nav pamatots apsūdzētā apgalvojums, ka Pakalpojuma līguma noslēgšana ar SIA "/nosaukums B/" bija lietderīga.

Lietā noskaidrots, ka SIA "/nosaukums B/" pamatkapitāls bija tikai 200 LVL, ka 2009.gadā un 2010.gadā SIA "/nosaukums B/" strādāja ar zaudējumiem, ar negatīvu pašu kapitālu.

Nekāda nodrošinājuma, ka SIA "/nosaukums B/" neradīs materiālu kaitējumu SIA "/nosaukums A/", nebija, ko atzina pats /pers. A/.

Līdz ar to tiesas kolēģija atzīst, ka nav patiess apsūdzētā apgalvojums, ka viņš bija veicis nepieciešamo un saprātīgo izpēti, pirms slēgt vairāku miljonu latu vērtu līgumu ar darījumu partneri.

Liecinieks /pers. O/ norādīja, ka par risku liecina darījuma partneris, termiņi, ka droša konvertācija veicama bankā kā vienreizējs darījums.

Par augsta riska darījumu liecināja arī lieciniece /pers. S/, norādot, ka, pārskaitot SIA "/nosaukums B/" naudas līdzekļus, pastāvēja risks, ka SIA "/nosaukums A/" nevarēs norēķināties ar kreditoriem latos, kā arī lieciniece /pers. T/ savās liecības norādīja, ka ar SIA /Nosaukums B/ noslēgtais līgums bija augsta riska darījums ilgā termiņa dēļ un konvertācijai pārskaitāmajām lielajām summām, kuras faktiski bez kontroles varēja izmantot citiem mērķiem.

No Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinuma un eksperta atzinuma par SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu izriet, ka /pers. A/ noslēgtais Pakalpojumu līgums par valūtas kursa vadību un finanšu līdzekļu konvertāciju ir nelietderīgs augsta riska darījums.

Pirmās instances tiesa secinājumus balsta vienīgi uz zvērināta revidenta /pers. P/ 2014.gada 9.jūnija un 31.oktobra revidenta ziņojumiem, bet attiecībā uz Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinumu un 2014.gada 17.janvāra eksperta atzinumu par SIA "/nosaukums A/" papildus grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu vispārīgi noraidīja, ka krimināllietā atrodas pretrunīgi vērtējumi veiktajām valūtas konvertācijām. Pirmās instances tiesa pretrunas atzinumos ir vērtējusi par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību.

Kriminālprocesa likuma 128.panta trešā daļa noteic, ka nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe nekā pārējiem pierādījumiem.

Tiesas kolēģija uzskata, ka visi pierādījumi pirmās instances tiesai bija jāvērtē to kopumā un savstarpējā sakarībā, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 128.panta otrās daļas prasībām.

Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumā (1.sējuma 148.-183.lapa) un SIA /Nosaukums A/ papildus grāmatvedības tiesu ekspertīzē (7.sējuma 32.-36.lapa) secināts, ka 27.06.2011., 25.07.2011., 26.09.2011., 25.10.2011., 27.12.2011. ne LVL–EUR, ne EUR–LVL valūtas konvertācija nebija nepieciešama, jo SIA /Nosaukums A/ pietika brīvo naudas līdzekļu, lai izpildītu kreditoru saistības, tostarp 25.10.2011. un 27.12.2011. pirms termiņa dzēst AS /Nosaukums C/ izsniegto kredītu.

No Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes eksperta 2014.gada 17.janvāra atzinuma Nr. 1314953 par SIA "/nosaukums A/" papildus grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu (7.sējuma 32.-36.lapa) secinājumu 1.punkta izriet, ka 27.06.2011. 25.07.2011., 26.09.2011., 25.10.2011., 27.12.2011. Sabiedrība nevarēja izpildīt visas savas saistības pret kreditoriem, t.i. ņemot vērā kopējo kreditoru parādu apmēru (gan īstermiņa, gan ilgtermiņa) un kopējo naudas līdzekļu apmēru (gan brīvi pieejamo, gan ieguldīto depozītā).

Revidents /pers. P/ savā 2014.gada 31.oktobra ziņojuma 1.punktā norādījis, ka bez SIA /Nosaukums B/ veiktajām valūtas konvertācijām 27.06.2011., 25.07.2011., 26.09.2011. SIA /Nosaukums A/ nevarētu izpildīt saistības pret visiem kreditoriem EUR valūtā, tostarp pirms termiņa EUR valūtā dzēst AS /Nosaukums C/ 2003.gada 5.augustā izsniegto kredītu.

Šajā daļā, ka SIA "/nosaukums A/" nevarēs izpildīt visas savas saistības pret visiem kreditoriem, revidenta /pers. P/ ziņojumā secinātais neatšķiras no SIA "/nosaukums A/" papildus grāmatvedības tiesu ekspertīzē secinātā (atbilde uz 1.jautājumu).

Šim apstāklim zvērināta revidenta /pers. P/ ziņojumā, ka 27.06.2011. 25.07.2011., 26.09.2011. SIA "/nosaukums A/" nevarētu izpildīt saistības pret visiem kreditoriem eiro valūtā, nav nozīmes, jo tikai 2011.gada 9.decembra SIA "/nosaukums A/" valdes sēdē ir ticis lemts jautājums par 2003.gada 5.augusta aizdevuma līguma izpildi – veikt ilgtermiņa kredītsaistību atmaksu pilnā apjomā un izbeigt līgumu ar SEB banku, šajos revidenta /pers. P/ norādītajos datumos (27.06.2011., 25.07.2011., 26.09.2011.) vēl nebija iestājusies nepieciešamība šī kredīta pirmstermiņa dzēšanai. Savukārt no zvērināta revidenta /pers. P/ ziņojuma nav redzams, vai Sabiedrībai 25.10.2011. un 27.12.2011. brīvie naudas līdzekļi bija pietiekami visu EUR kreditoru parādu nomaksai, tostarp, lai pirms termiņa dzēstu AS /Nosaukums C/ sniegto kredītu.

No papildus grāmatvedības tiesu ekspertīzes atzinuma un Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinuma secināms, ka Sabiedrība 25.10.2011. un 27.12.2011. ar saviem brīviem EUR valūtas naudas līdzekļiem varēja izpildīt visas esošās saistības EUR valūtā, tostarp pirmstermiņa dzēst Unibankas sniegto kredītu.

Arī no AS /Nosaukums C/ sniegtajām ziņām redzams, ka 2011.gada 27.decembrī, veicot galīgo maksājumu 1 706 485,73 EUR, pirms termiņa ir veikta kredīta nomaksa pilnā apjomā (4.sējuma 215.lapa, 219.–223.lapa).

2014.gada 9.jūnija ziņojumā (7.jautājums) revidents /pers. P/ atbildot uz jautājumu, vai uz 2011.gada 25.maiju SIA /Nosaukums A/ rīcībā bija naudas līdzekļi LVL un EUR valūtā, lai nodrošinātu maksājumus AS /Nosaukums C/ saskaņā ar 2003.gada 5.augusta aizdevuma līgumu, lai dzēstu to pirms termiņa, norāda, ka tādu līdzekļu nebija.

Šāda jautājuma noskaidrošana ir nebūtiska, jo tikai 2011.gada 9.decembra SIA "/nosaukums A/" valdes sēdē ir ticis lemts jautājums par 2003.gada 5.augusta aizdevuma līguma pirmstermiņa izpildi, līdz ar to 2011.gada 25.maijā šāds jautājums nebija aktuāls.

Tiesas kolēģija nesaskata pamata apšaubīt ekspertes /pers. R/ papildus tiesu grāmatvedības ekspertīzes atzinumu par SIA "/nosaukums A/" (7.sējuma 32.-36.lapa), kā arī ekspertes /pers. R/ sniegtās liecības pirmās instances tiesas sēdē, turklāt nesaskata pretrunas ar 2013.gada 28.maija par SIA "/nosaukums A/" grāmatvedības tiesu ekspertīzi (2.sējuma 145.-192.lapa).

Bez tam eksperte /pers. R/, būdama brīdināta par krimināltatbildību pirmās instances tiesā, kategoriski apstiprināja savus eksperta atzinumus un atspēkoja zvērināta revidenta /pers. P/ ziņojumos veiktās korekcijas, analizējamām pozīcijām – kredītu parādiem un SIA "/nosaukums A/" rīcībā esošiem līdzekļiem, sniedzot tam argumentētu pamatojumu, ko tiesas kolēģija nesaskata pamata apšaubīt.

Tiesas kolēģija, izvērtējot zvērināta revidenta /pers. P/ ziņojumos secināto, nepiedod šiem ziņojumiem ticamību, jo tie ir pretrunā ar faktiskiem lietā konstatētiem apstākļiem.

Turklāt no zvērināta revidenta /pers. P/ ziņojumiem redzams, ka tie ir balstīti uz nekonkrētas informācijas analīzi, tiek norādīts, ka analizēts 2011.gada 25.maija pakalpojuma līgums un 2011.gada 30.maija pielikums pie līguma, veiktie maksājumi un cita informācija kriminālprocesā, bet nav norādīts, kāda konkrēti informācija tiek analizēta.

Tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. A/ ir apzināti pārkāpis likumu "Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" 4.panta otrajā daļā noteikto, aizliegumu izsniegt jebkāda veida aizdevumus, izņemot šajā likumā īpaši atrunātus gadījumus; SIA /Nosaukums A/ statūtu (apstiprināti 2011.gada 7.janvārī ārkārtas dalībnieku sapulcē) 14.4.punktā noteikto, ka papildus likumā noteiktajam valdei nepieciešama iepriekšēja dalībnieku sapulces piekrišana aizdevuma līgumu slēgšanai; SIA /Nosaukums A/ valdes locekļu /pers. M/ un /pers. N/ izdotā pilnvarojuma (Pielikums Nr.l SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 7.februāra valdes sēdes protokolamNr.2) 1.punktā noteikto apjomu - SIA /Nosaukums A/ vārdā risināt visus ar tās īpašumā esošo, valdījumā vai apsaimniekošanā nodoto nekustamo īpašumu un kustamās mantas apsaimniekošanu, tajā skaitā iznomāšanu, nodošanu sadarbības lietošanā, attīstības un investīciju projektu realizāciju, būvniecību, renovāciju vai rekonstrukciju, kā arī kustamās mantas iegādi, lietošanu, uzturēšanu un atsavināšanu, ar personāla vadību saistītos jautājumus; likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.) 5.panta pirmajā daļā noteikto aizliegumu nodot valsts un pašvaldību mantu bezatlīdzības lietošanā citām personām; likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.) 2.panta pirmajā daļā un ar 2010.gada 28.jūlijā starp SIA /Nosaukums A/ un /pers. A/ noslēgtā Pilnvarojuma līguma noteikumu 3.4.punktā noteikto, ka jebkurai rīcībai ar pašvaldības vai SIA /Nosaukums A/ finanšu līdzekļiem un mantu ir jābūt likumīgai, tas ir, ar tiem drīkst rīkoties tikai atbilstoši likumos, Ministru kabineta noteikumos, nolikumos un citos normatīvajos aktos, kā arī Rīgas domes pieņemtajos saistošajos noteikumos un citos tās pieņemtajos normatīvajos aktos noteiktajiem mērķiem un paredzētajā kārtībā; likuma „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" (likuma redakcijā līdz 31.12.2012.) 3.pantā noteikto pienākumu lietderīgi rīkoties ar finanšu līdzekļiem un mantu, proti, kapitālsabiedrībām, kurās pašvaldības daļa pamatkapitālā atsevišķi vai kopumā pārsniedz 50 procentus, jārīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi, tas ir: 1) rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu; 2) manta atsavināma un nododama īpašumā vai lietošanā citai personai par iespējami augstāku cenu; 3) manta iegūstama īpašumā vai lietošanā par iespējami zemāku cenu.

Tiesas kolēģija, novērtējot visus lietā iegūtos pierādījumus, uzskata, ka apsūdzētā vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta ārpus saprātīgām šaubām.

Apsūdzētais norādījis, ka jāņem vērā, ka krimināļprocess tika sadalīts un uzsākts cits process, kurā pie krimināltatbildības par mantas, t.i., SIA "/nosaukums A/" saņemto naudas līdzekļu, piesavināšanos saukts /pers. E/ (uzvārds).

Tiesas kolēģija uzskata, ka apsūdzētā atsauce uz darījuma partnera prettiesisko rīcību, kuru viņš nevarēja paredzēt, neietekmē viņa paša izdarīto noziedzīgo nodarījumu, viņa atbildību, jo tieši /pers. A/ prettiesiski noslēdza līgumu, noslēdza augsta riska darījumu, kas bija aizdevuma nevis pakalpojuma līgums par valūtas konvertāciju.

Lai personu sauktu pie krimināltatbildības saskaņā ar Krimināllikuma 317.panta trešo daļu, ir jākonstatē vai dienesta pilnvaru pārsniegšana izraisīja smagas sekas, kas ir šī noziedzīgā nodarījuma kvalificējošā pazīme.

Personas saukšanai pie krimināltatbildības saskaņā ar Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā paredzēto noziegumu nav nepieciešams konstatēt panta pirmās daļas dispozīcijā ietvertās sekas - būtisku kaitējumu. Dienesta pilnvaru pārsniegšana, kas izraisījusi smagas sekas pati par sevi raksturojas ar augstu kaitīguma pakāpi, tāpēc likumdevējs Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā ir ietvēris norādi uz nepieciešamību konstatēt tikai panta pirmajā daļā paredzētās darbības un attiecīgu kvalificējošu pazīmi - smagas sekas.

Arī judikatūrā ir atzīts, ka norāde uz būtisku kaitējumu izslēgta pamatoti, jo smagu seku konstatēšana izslēdz nepieciešamību vēl papildus konstatēt būtisku kaitējumu. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments norādījis, ka smagas sekas pēc sava rakstura ir īpaši kaitīgs seku veids, tāpēc nav nepieciešamības vēl papildus konstatēt būtisku kaitējumu, kas raksturīgs kā sekas ar mazāku kaitīguma pakāpi (*skat. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2019.gada 25.aprīļa lēmumu lietā Nr. SKK-18/2019, krimināllieta Nr.13870003305*).

Tādējādi tiesas kolēģija atzīst, ka apsūdzētais /pers. A/ ir izdarījis Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā paredzēto noziegumu, t.i., /pers. A/, būdams valsts amatpersona, izdarīja tīšas darbības, kas acīmredzami pārsniedz valsts amatpersonai ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, ar šīm darbībām izraisot smagas sekas.

Saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 24.panta pirmo daļu, atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kas izraisījis smagas sekas, iestājas, ja noziedzīgā nodarījuma rezultātā izraisīta cilvēka nāve, nodarīti smagi miesas bojājumi vismaz vienai personai, mazāk smagi miesas bojājumi vairākām personām, nodarīts mantisks zaudējums, kas nodarījuma izdarīšanas brīdī nav bijis mazāks par piecdesmit tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu, vai radīts citāds smags kaitējums ar likumu aizsargātām interesēm.

Saskaņā ar 2010.gada 30.novembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1096 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" (likuma redakcijā no 01.01.2011.–31.12.2012), minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros bija 200 latu.

Tiesas kolēģija secina, ka /pers. A/ ar savām darbībām nodarīja mantisku zaudējumu no SIA "/nosaukums B/" nesaņemto naudas līdzekļu 1 263 368,80 LVL apmērā, kas atzīstams par smagām sekām Krimināllikuma 317.panta trešās daļas izpratnē.

Šāds materiālais zaudējums apstiprinās ar Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes ekspertīzes atzinumu (2.sējuma 145.-192.lapa)

Apsūdzētais /pers. A/, pārsniedzot valsts amatpersonai ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, izraisīja smagas sekas, kas atbilstoši 1998.gada 15.oktobra likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanos un piemērošanas kārtību" 24.pantam, šajā gadījumā ir mantiska zaudējuma nodarīšana lielā apmērā, kā arī apdraudētas SIA "/nosaukums A/" vēl citas ar likumu aizsargātas intereses un tiesības, proti, apdraudētas Komerclikuma 18.pantā garantētās komersanta tiesības uz saimnieciskiem labumiem (vērtībām) kā nemateriālām vērtībām – apdraudēta SIA "/nosaukums A/" reputācija, kas var atstāt iespaidu uz uzņēmuma pozitīvajām nākotnes izredzēm, kas balstītas uz sabiedrības uzticību SIA "/nosaukums A/" sniegtajiem pakalpojumiem.

Smagas sekas atzīstamas par smagu kaitējumu ar likumu aizsargātām interesēm.

Apsūdzētais /pers. A/ ir veicis tīšas, aktīvas darbības. Viņš apzinājās, ka viņa darbības acīmredzami pārsniedz viņam piešķirtās kompetences robežas un tās apzināti veica.

Motīvs šādā noziedzīgā nodarījumā nav obligāta sastāva pazīme.

Dienesta pilnvaru pārsniegšana, kas izraisījusi smagas sekas, atzīstama par pabeigtu noziegumu ar brīdi, kad valsts amatpersona dienesta pilnvaru pārsniegšanas rezultātā ir izraisīts pantā paredzētais kaitējums - smagas sekas. Starp dienesta pilnvaru pārsniegšanu un smagām sekām jākonstatē cēloņsakarība.

Tiesas kolēģija atzīst, ka starp /pers. A/ noziedzīgajām darbībām un radīto kaitējumu pastāv cēloņsakarība, jo apsūdzētais, noslēdzot Pakalpojumu līgumu un Vienošanos pie tā, izdarīja tīšas, aktīvas un apzinātas darbības, kas acīmredzami pārsniedz valsts amatpersonai ar likumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, un viņa darbības izraisīja smagas sekas.

Saskaņā ar likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 24.panta pirmo daļu, par smagām sekām ir atzīstams arī citāds smags kaitējums ar likumu aizsargātām interesēm.

Tiesas kolēģija konstatē, ka ar apsūdzētā darbībām ir radīts ne tikai mantisks zaudējums, bet ir apdraudētas SIA /Nosaukums A/ citas ar likumu aizsargātas intereses un tiesības, proti, apdraudētas Komerclikuma 18.pantā garantētās komersanta tiesības uz saimnieciskiem labumiem (vērtībām) kā nemateriālām vērtībām - apdraudēta SIA /Nosaukums A/ reputācija, proti, nodarījumam iegūstot vispārēju publicitāti, diskreditējot iedzīvotāju acīs valsts amatpersonu darbību kopumā un pašvaldības institūtu, jo /pers. A/ pretlikumīgās rīcības rezultātā sabiedrībā ticis radīts cieņas un uzticības zaudējums valsts amatpersonām, un tikušas aizskartas ne tikai SIA /Nosaukums A/ un Rīgas pilsētas pašvaldības ar likumu aizsargātās tiesības un intereses, bet arī iedzīvotāju likumiskās tiesības paļauties uz valsts amatpersonu darbību atbilstību Latvijas Republikas likumiem.

Tiesas kolēģija izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, atzīst, ka apsūdzētais /pers. A/, būdams valsts amatpersona, izdarīja tīšas darbības, kas acīmredzami pārsniedz valsts amatpersonai ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas. Minētajam lietā ir iegūti pietiekami pārliecinoši pierādījumi un tiesas kolēģijai nerodas šaubas par apsūdzētā /pers. A/ vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Tiesas kolēģija konstatē, ka apsūdzētā /pers. A/ vainīgums viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā (likuma redakcijā līdz 31.03.2013.), ir pierādīts ar lietā iegūtiem pierādījumiem, kas satur ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem.

Tiesību doktrīnā norādīts, ka Krimināllikuma 327.pantā paredzētais nozieguma priekšmets ir dokuments – jebkura rakstveida informācija, ko rada valsts vai pašvaldības institūciju vai atsevišķas tam pilnvarotas valsts amatpersonas.

Nozieguma objekts ir valsts un pašvaldību institūciju, valsts dienesta normāla darbība.

No objektīvās puses noziegums raksturojas ar aktīvām darbībām, kas izpaužas 1) dokumenta viltošanā vai 2) viltota dokumenta izsniegšanā, vai 3) viltota dokumenta izmantošanā.

No subjektīvās puses noziegumu var izdarīt tikai ar tiešu nodomu, jo vainīgā persona apzinās, ka izdara dokumenta viltošanu, kā arī apzinās, ka izmanto vai izsniedz dokumentu, kas ir viltots, un to apzināti veic (*skat. U.Krastiņš, V.Liholaja, D.Hamkova. Krimināllikuma komentāri. Trešā daļa (XVIII-XXV nodaļa). Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2016)*.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 124.panta otrajā daļā noteikto kriminālprocesā ir pierādāma noziedzīga nodarījuma sastāva esamība vai neesamība, kā arī citi Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā paredzētie apstākļi, kuriem ir nozīme konkrēto krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulējumā.

Sekojoši Krimināllikumā paredzēto noziedzīga nodarījuma sastāva objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums ir nepieciešams, lai personu par viņai inkriminēto noziedzīgo nodarījumu būtu pamats saukts pie kriminālatbildības.

Tiesas kolēģija pretēji pirmās instances tiesas spriedumā konstatētajam atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ darbībās ir konstatējamas visas nepieciešamās un obligātās Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, turklāt, kā jau norādīts iepriekš, /pers. A/ atzīstams par valsts amatpersonu Krimināllikuma 316.panta izpratnē, proti Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma subjektu.

Tiesas kolēģija atzīst, ka lietā ir iegūti pietiekami pierādījumi tam, ka /pers. A/ darbību rezultātā tika viltoti SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības dokumenti, proti, norādītas nepatiesas ziņas grāmatvedības uzskaites kontā Nr. 2562 „Konvertācija-LVL-valūta", kontā Nr. 2561 „Konvertācija-valūta-LVL", kontā Nr. 2351 „Norēķini ar šaubīgiem debitoriem", izdotas viltotas grāmatvedības izziņas Nr. b/nl, datētas ar 24.08.2011. un 31.12.2011, ka /pers. A/, dodot norādījumus, apzināti izsniedza un izmantoja viltotus dokumentus.

Tiesas kolēģija nepiedod ticamību /pers. A/ liecībām, ka viņš nevienam nav devis nekādas pavēles, rīkojumus un norādījumus rakstīt kaut ko nepatiesu, jo tas ir pretrunā ar krimināllietā iegūtiem pierādījumiem, tai skaitā liecinieces /pers. T/ liecībām. No liecinieces /pers. T/ liecībām viennozīmīgi izriet, ka viņa izpildīja SIA "/nosaukums A/" valdes priekšsēdētāja /pers. A/ rīkojumus un norādījumus, pati viņa nekādus lēmumus nepieņēma un pati no sevis nekādus grāmatvedības dokumentus nesagatavoja, /pers. A/ norādīja viņai izdarīt ierakstu grāmatvedības uzskaites kontā Nr.2562, pēc kā veikt iegrāmatošanu uzskaites kontā Nr. 2351 un Nr.2561 bez attaisnojuma dokumentiem. Tāpat /pers. A/, neiesniedzot attaisnojuma dokumentus, norādīja viņai sagatavot grāmatvedības izziņas, datētas ar 24.08.2011. un 31.12.2011. Pēc kā pēc /pers. A/ norādījuma viņa sagatavoja SIA "/nosaukums A/" gada pārskatu par 2011.gadu uz visu iepriekš, pēc /pers. A/ dotiem norādījumiem, sagatavoto un iegrāmatoto grāmatvedības dokumentu pamata.

Izvērtējot lietā esošos un pirmās instances tiesā pārbaudītos pierādījumus, tiesas kolēģija secina, ka /pers. A/ ir devis mutiskus norādījumus ārpakalpojuma grāmatvedei /pers. T/ par iegrāmatojamiem datiem grāmatvedības dokumentos, neuzrādot nekādus attaisnojuma dokumentus.

Lieciniece /pers. T/, kura pirmās instances tiesā apstiprināja pirmstiesas izmeklēšanā dotās liecības (2.sēj. 67.-102.lpp.) liecināja, ka iegrāmatošanu grāmatvedības uzskaites kontos Nr.2351, Nr.2561 un Nr.2562 veica pēc /pers. A/ norādījuma saskaņā ar 2011.gada 25.maija pakalpojuma līgumu /numurs/, kuru viņai uzrādīja /pers. A/. Līdz bija iepazinusies ar līgumu iegrāmatošanu veica pēc informācijas maksājumu dokumentos, ka maksājuma mērķis ir konvertācijas pēc informācijas dokumentos. Kā arī pēc /pers. A/ norādījuma bez attaisnojuma dokumentiem sastādīja grāmatvedības izziņas datētas ar 24.08.2011. un 31.12.2011., kuras parakstīja /pers. A/. Šajās izziņās norādītās summas viņai deva /pers. A/.

Lieciniece liecināja, ka rezerves summu 15896,82 latu apmērā rezervēja /pers. A/ līguma ar SIA /Nosaukums B/ ietvaros, paskaidrojot, ka pēc jaunā gada, tas ir, pēc 31.12.2011., valūtas kurss, iespējams, stipri svārstīsies un SIA /Nosaukums A/ var ciest zaudējumus no kursa starpības, kas faktiski attiecas uz 2011.gadu. Lieciniece /pers. T/ liecināja, ka rezerves summu 15 896,82 LVL rezervēja personīgi /pers. A/, bet, no kurienes konkrēti vai kā aprēķināja /pers. A/ šo rezerves summu, nepaskaidroja, bet viņa izpildīja rīkojumu. /pers. A/ rīkojumu izpildīja, jo saskaņā ar līgumu viņai bija jāpilda SIA "/nosaukums A/" valdes priekšsēdētaja /pers. A/ rīkojumi. Minēto rezerves summu lieciniece ievadīja gada atskaitē pozīcijā „citi izdevumi" (konts 8290). Par šo summu SIA /Nosaukums B/ parāds pēc līguma uz 2011.gada beigām tika samazināts.

Tiesas kolēģija nesaskata pamata neticēt liecinieces /pers. T/ liecībām un uzskata, ka viņai nav pamata aprunāt /pers. A/.

Tāpat no liecinieces /pers. BJ/ liecībām izriet, ka valūtas kursu par darījumiem grāmatvedei /pers. T/ teicis /pers. A/. Lieciniece liecināja, ka 2011.gada beigās pēc /pers. A/ mutiska rīkojuma bija aprēķināta rezerves summa 15 896,82 Ls neparedzētiem apstākļiem konvertācijas gaitā uz

2012.gadu, kas tika atspoguļots /pers. A/ apstiprinātajās grāmatvedības izziņās. Grāmatvedības izziņa ir iekšējais attaisnojuma dokuments, kas kalpo par pamatojumu dokumentu ierakstiem grāmatvedības uzskaites reģistros.

Tiesas kolēģijai nav pamata neticēt liecinieces /pers. BJ/ liecībām.

Liecinieču /pers. T/ un /pers. BJ/ liecības apstiprinās ar ekspertīzu atzinumiem – ar Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinumu par SIA "/nosaukums A/" grāmatvedības tiesu ekspertīzes veikšanu un 2012.gada 11.oktobra Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes atzinumu.

Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes tematiskās pārbaudes 2012.gada 11.oktobra atzinumā Nr. 7-atz, kuru sniegušas Rīgas domes audita un revīzijas pārvaldes Revīzijas daļas vadītāja /pers. CC/ un galvenā revidente /pers. S/, konstatēts, ka SIA "/nosaukums A/" finanšu grāmatvedības un uzskaites pakalpojumu sniedzēja SIA /Nosaukums P/ bez attaisnojuma dokumenta 2011.gadā SIA /Nosaukums B/ parādu samazinājusi 15 896,82 LVL apmērā, iekļaujot to SIA "/nosaukums A/" 2011.gada izdevumos, neievērojot likuma „Par grāmatvedību" 7.pantā noteikto, kā arī Sabiedrības iekšējo normatīvo aktu prasības. Līdz ar to uz 31.12.2011. pēc pārbaudes datiem SIA /Nosaukums B/ parāds 1 265 740,32 LVL ir par 15 896,82 LVL lielāks, salīdzinājumā ar grāmatvedības reģistru datiem 1 249 843,50 LVL.

/pers. S/ būdama nopratināta pirmās instances tiesā kā lieciniece apstiprināja, ka grāmatvedības kontu 2351, 2561 un 2562 neprecizitāšu pamatā ir grāmatvedības izziņas, kas izdotas bez pamatojuma un bez attaisnojuma dokumentiem.

Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinumā Nr. 1301166 secināts, ka SIA "/nosaukums A/" grāmatvedības uzskaitē bez attaisnojuma dokumentiem tika samazināts 25.05.2011. Pakalpojumu līguma /numurs/ ietvaros veikto darījumu atlikums jeb SIA /Nosaukums B/ parāds SIA "/nosaukums A/", kopā par 15896,82 LVL, pārreģistrējot to šaubīgo debitoru parādu sastāvā.

Tiesas kolēģija atzīst, ka minētos atzinumos konstatētais norāda par grāmatvedības dokumentu viltošanu no /pers. A/ puses, jo visi dati grāmatvedības dokumentos ir norādīti pēc /pers. A/ rīkojumiem.

Tādējādi izklāstītie pierādījumi apstiprina apsūdzībā norādīto, ka /pers. A/ nelikumīgo darbību, proti, nepamatotu norādījumu rezultātā SIA "/nosaukums B/" parāds tika samazināts par 15 896,82 LVL un /pers. A/ darbību rezultātā tika viltoti SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības dokumenti, proti, norādītas nepatiesas ziņas grāmatvedības uzskaites kontos Nr. 2562 „Konvertācija-LVL-valūta", Nr. 2561 „Konvertācija-valūta-LVL", Nr. 2351 „Norēķini ar šaubīgiem debitoriem", izdotas viltotas grāmatvedības izziņas Nr. b/nl, datētas ar 24.08.2011. un 31.12.2011.

Tiesas kolēģija neatzīst par pamatotu aizstāvības norādi, ka pēc apsūdzētā lūguma veikta jautājumu izpēte, vai nebūtu jāveido uzkrājumi saistībā ar iespējamo valūtas kursu, un, ka pēc šīs izpētes grāmatvede sastādīja 24.08.2011. un 31.12.2011. izziņas, kuras /pers. A/ tikai parakstīja, jo tas neapstiprinās ar lietā iegūtiem pierādījumiem, tostarp, ar liecinieces /pers. T/ liecībām. Turklāt pats apsūdzētais nav arī norādījis uz konkrētu personu, kas veica šādu izpēti un nav iesniedzis izpētes rezultātu apliecinošus dokumentus.

Tiesas kolēģija atzīst par pierādītu, ka /pers. A/ darbību rezultātā tika viltots un izsniegts akts par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011. starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/.

No Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinuma izriet, ka aktā par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011. norādīts SIA /Nosaukums B/ parāda atlikums 1249843,50 LVL neatbilst faktiskajai saldo summai un ir mazāks gan par līgumparāda atlikumu par 20045,65 LVL, gan par pamatsummas parādu 13525,30 LVL.

SIA "/nosaukums A/" grāmatvede /pers. T/, ievērojot grāmatvedības izziņās norādīto, sagatavoja aktu par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011., kurā, ievērojot parāda 15 896,82 LVL nelikumīgo samazinājumu, tika norādītas nepatiesas ziņas par SIA /Nosaukums B/ parāda atlikumu pret SIA /Nosaukums A/ 2011.gada 25.maija līguma/numurs/ietvaros.

Tiesas kolēģija norāda, ka aizstāvības norādītais arguments, ka akts par norēķinu savstarpēju salīdzināšanu nav /pers. A/ kompetencē un viņš to nav nedz redzējis, nedz parakstījis, tādējādi arī nav viltojis, nav pamatots un ir noraidāms, jo akta par norēķinu savstarpēju salīdzināšanu neprecizitātes pamatā ir grāmatvedības dokumenti (izziņas), kas tika izdoti pēc /pers. A/ nepamatotiem norādījumiem, proti, bez attaisnojuma dokumentiem.

Tāpat tiesas kolēģija atzīst, ka ar lietā esošiem pierādījumiem apstiprinās, ka /pers. A/ darbību rezultātā tika viltots SIA /Nosaukums A/ gada pārskats par 2011.gadu, kā arī SIA /Nosaukums A/ gada pārskata par 2011.gadu Finanšu pārskata pielikums. Izmantojot SIA /Nosaukums A/ gada pārskatu par 2011.gadu un tā pielikumu, SIA /Nosaukums A/ to iesniedza Valsts ieņēmumu dienestā.

Tiesas kolēģija konstatē, ka no SIA /Nosaukums A/ 2011.gada pārskata izriet, ka SIA /Nosaukums B/ izsniegtais aizdevums ir norādīts pozīcijā „Norēķinu konti, nauda ceļā" un secina, ka tieši apsūdzētais deva rīkojumus, lai SIA /Nosaukums B/ parādsaistības pret SIA /Nosaukums A/, kuru termiņš iestātos nākotnē, tiktu norādītas tieši šajā pozīcijā.

Minēto apliecina liecinieces /pers. T/ liecības, no kurām izriet, ka gada atskaitē un bilancē atlikumu (saldo) pēc 25.05.2011. līguma starp SIA /Nosaukums A/ un SIA /Nosaukums B/ (saskaņā ar revīzijas aktu no 31.12.2011.) ievadīja gada atskaites pozīcijā (20) - „Norēķinu konti, nauda ceļā". Turklāt par to personīgi lēmumu nepieņēma, ar šo jautājumu griezās pie /pers. A/ un saņēma /pers. A/ rīkojumu ievadīt SIA /Nosaukums B/ parādu pozīcijā - „Nauda ceļā", tā kā pēc naudas līdzekļu atmaksas no SIA /Nosaukums B/ puses grafika, kā paskaidroja /pers. A/, naudai vajadzēja tikt atgrieztai nākamajā gadā.

Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinumā konstatēts, ka SIA "/nosaukums A/" gada pārskatā par 2011.gadu minētā Pakalpojumu līguma ietvaros veikto darījumu atlikums - 1249843,51 LVL ir atspoguļots naudas līdzekļu sastāvā pozīcijā „nauda ceļā". Saskaņā ar Latvijas grāmatvedības standartu norādījumiem finanšu pārskatu posteņu atzīšanai, tas nav pieļaujams, jo tādējādi naudas līdzekļu sastāvā tika norādīti naudas līdzekļi, kuru reāli Sabiedrībai jau nebija un to atgūšanas termiņu nevarēja prognozēt.

Tādā veidā ekspertīzē konstatēts, ka Sabiedrības gada pārskatā par 2011.gadu sniegtā informācija par Sabiedrības rīcībā uz 31.12.2011. esošajiem naudas līdzekļiem (aktīviem) nav patiesa (2.sējuma 145.–192.lapa).

No Rīgas domes Audita un revīzijas pārvaldes Tematiskās pārbaudes 2012.gada 11.oktobra atzinuma Nr.7-atz. (1.sēj. 148.-183.lpp.) redzams, ka SIA "/nosaukums A/" gada pārskatā par 2011.gadu uz 31.12.2011. bilances pozīcijā "naudas līdzekļi" nepareizi uzrādīts debitora SIA /Nosaukums B/ parāds SIA "/nosaukums A/" 1249844 LVL. Bez tam ir konstatēts, ka bez attaisnojuma dokumenta 2011.gadā SIA /Nosaukums B/ parāds samazināts 15896.82 LVL apmērā, iekļaujot to Sabiedrības 2011.gada izdevumos, neievērojot likuma „Par grāmatvedību" 7.pantā noteikto, kā arī Sabiedrības iekšējo normatīvo aktu prasības. Līdz ar to uz 31.12.2011. pēc pārbaudes datiem SIA /Nosaukums B/ parāds 1265740,32 LVL ir par 15896.82 LVL lielāks, salīdzinājumā ar grāmatvedības reģistru datiem 1249843.50 LVL.

Ir secināts, ka nepastāv atliktā nodokļa saistības 2412217 LVL apmērā. SIA "/nosaukums A/" vadība nav veikusi novērtējumu, lai noteiktu, vai atliktā nodokļa saistības pastāv.

Gada pārskatā dalībniekiem nav sniegta pilnīga un patiesa informācija par SIA "/nosaukums A/" finanšu stāvokli bilances datumā 31.12.2011.

Ministru kabineta 2013.gada 15.oktobra noteikumu Nr. 1115 „Gada pārskata sagatavošanas kārtība" 63.punkts paredzēja, ka „nauda ceļā" ir nauda, kas no uzņēmuma kases ir iemaksāta bankas kontā, bet kontā vēl nav iegrāmatota; tāpat tā ir nauda, kas ir saņemta, izmantojot maksājumu karšu termināli un kura vēl nav nonākusi bankas kontā; vai nauda, kas ir pārskaitīta citam uzņēmumam, bet vēl nav nonākusi šī uzņēmuma bankas kontā.

Faktiski tas nozīmē, ka postenis „nauda ceļā" ir paredzēts tam, lai tajā norādītu tādus finanšu līdzekļus, kas kredītiestāžu sistēmu īpatnību dēļ vēl

nav atspoguļoti uzņēmuma bankas kontā un šajā postenī nenorāda tādus finanšu līdzekļus, kuru saņemšana ir atkarīga no līgumpartnera saistību izpildes.

Taču apsūdzētais deva norādījumus (rīkojumus), lai SIA "/nosaukums B/" parādsaistības pret SIA "/nosaukums A/", kuru termiņš iestātos vien nākotnē, tiktu norādītas tieši šajā pozīcijā. Tādējādi, slēpjot izsniegto aizdevumu.

Tāpat no Valsts Policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija ekspertu atzinuma (2.sējuma 145.lapa) izriet, ka Pakalpojumu līguma ietvaros veikto darījumu atlikums nedrīkstēja būt norādīts kā naudas ekvivalents, t.i., nedrīkstēja būt iekļauts pozīcijā „nauda ceļā". Ekspertīzē konstatēts, ka SIA /Nosaukums A/ gada pārskatā par 2011.gadu sniegtā informācija par SIA /Nosaukums A/ uz 2011.gada 31.decembri rīcībā esošajiem naudas līdzekļiem (jeb aktīviem) nav patiesa, jo tajā, konkrēti - naudas līdzekļu sastāvā tika norādīti naudas līdzekļi 1 249 843,51 LVL apmērā, kuru reāli SIA /Nosaukums A/ jau nebija un to atgūšanas termiņu nemaz nevarēja prognozēt.

No liecinieces /pers. R/ liecībām redzams, ka SIA "/nosaukums A/" gada pārskatā par 2011.gadu SIA "/nosaukums B/" parāds pret SIA "/nosaukums A/", būtu jāiekļauj apgrozāmo līdzekļu sastāvā, pozīcijā "Citi debitori", ar atšifrējumu gada pārskata pielikumā.

Aprēķinātā līgumparāda summa neatbilst akta par norēķinu savstarpēju salīdzināšanu uz 31.12.2011. norādītajam parāda atlikumam 1 249 843,50 LVL apmērā. Starpība ir 15896,82 LVL.

Arī revidents /pers. P/, kurš pirmās instances tiesā nopratināts ka liecinieks, liecināja, ka viņš SIA "/nosaukums B/" parādsaistības pret SIA "/nosaukums A/" negrāmatotu pozīcijā "nauda ceļā", bet gan reģistrētu pozīcijā "citi debitori".

Tiesas kolēģija secina, ka apsūdzētais /pers. A/ SIA /Nosaukums A/ 2011.gada pārskatā iekļāvis „sagrozītu" informāciju nolūkā, lai slēptu aizdevuma izsniegšanas faktu.

Tādējādi /pers. A/ darbību rezultātā tika viltots SIA "/nosaukums A/" gada pārskats par 2011.gadu, kā arī šī gada pārskata Finanšu pārskata pielikums, kurus SIA "/nosaukums A/" izsniedza Valsts ieņēmumu dienestam.

Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu aizstāvības viedokli, ka par gada pārskatu par 2011.gada (bilanci) nekādi aizrādījumi nav bijuši. Tiesas kolēģija uzskata, ka tas, ka gada pārskats konkrētajā gadījumā tika parakstīts, vēl nav apstiprinājums tam, ka tajā visas ietvertās ziņas ir patiesas.

SIA /Nosaukums A/ finanšu pārskata revīzijas gaitā lieciniece /pers. BK/ konstatēja būtisku neatbilstību atliktā nodokļa aprēķinos, proti, gada pārskatā pozīcijā „Ilgtermiņa kreditori" bija uzrādīta summa 2412217 LVL, bet, pieprasot šajā sakarā no SIA /Nosaukums A/ grāmatvedes /pers. T/ skaidrojumu, proti, it kā atliktā nodokļa veikto novērtējumu, viņa nekādu aprēķina dokumentu neuzrādīja. Veicot ar /pers. V/ atliktā nodokļa aprēķinu, lieciniece konstatēja, ka tas vispār nepastāv un faktiski tā summa bija jāuzrāda gada pārskata pasīvā kā peļņa. Par konstatēto tika informēta /pers. T/, bet viņa atteicās veikt izmaiņas gada pārskatā. Saistībā ar SIA /Nosaukums B/ parādu, ko apliecināja sastādītais starp SIA /Nosaukums B/ un SIA /Nosaukums A/ salīdzināšanas akts, nekonstatēja nekādu neatbilstību, jo parāda summa tik un tā bija uzrādīta gada pārskata pozīcijā „Citi debitori", tādēļ nebija pamata secināt, ka gada pārskats un finanšu pārskata pielikums neatbilst patiesībai. Pēc revīzijas pabeigšanas revidentes /pers. BK/ un /pers. V/ sagatavoja Neatkarīgā revidenta ziņojumu un ziņojumu vadībai, kur norādīja par atklātā nodokļa nepareizu aprēķinu, par tā neatbilstību bilancē norādītajam.

Revidentes /pers. BK/ un /pers. V/ norādīja, ka ņemot vērā to, ka veica tikai finanšu gada pārskata revīziju, nepārbaudīja SIA /Nosaukums A/ konkrētu darījumu pamatdokumentus, jo tas neietilpa viņu pienākumos, bet tas ietilpst paša uzņēmuma vadības kompetencē, jo tā ir atbildīga gan par grāmatvedības uzskaiti uzņēmumā, gan par lietderīgu līdzekļu izlietošanu.

Bez tam revidentes /pers. BK/ un /pers. V/ liecināja, ka viņas konstatēja, ka aprēķini rezerves summai 15 896,82 LVL, ko /pers. A/ iekrāja, nav iesniegti un vispār netika uzrādīti grāmatvedei.

Minētās zvērinātas revidentes iesniedza starpziņojumu par tematisko pārbaudi Rīgas domes priekšsēdētājam /pers. BZ/ (1.sējuma 36.-44.lapa), kurā izklāstīts Tematiskās pārbaudes atzinumā konstatētais un izteikts lūgums griezties tiesībsargājošās iestādēs.

Lieciniece /pers. U/ pirmās instances tiesā paskaidroja, ka, veicot SIA /Nosaukums A/ gada pārskata pozīcijas norādīto rādītāju pārbaudi, viņas pienākumos neietilpa pārbaudīt konkrētajos posteņos uzrādītos ciparus un ar to saistītos grāmatvedības dokumentus, jo detalizēti tas bija jāpārbauda zvērinātiem revidentiem, ar kuriem SIA /Nosaukums A/ noslēdza attiecīgu pakalpojuma līgumu, līdz ar to, ņemot vērā revidentu ziņojumu par veikto revīziju minētajā uzņēmumā, nebija pamata apšaubīt SIA /Nosaukums A/ gada pārskatā par 2011.gadu sniegtās informācijas atbilstību grāmatvedības dokumentiem.

Liecinieks /pers. O/ liecināja, ka tā kā izvērtēšana bija veikta domes īpašuma departamentā un iesniegts attiecīgs lēmuma projekts, tad liecinieks bija iepazinies ar lēmuma projektu, nevis ar SIA /Nosaukums A/ gada pārskatu (bilanci), ko paraksta SIA /Nosaukums A/ valde. Galvenais vērtējuma faktors bija vai sabiedrībai ir vai nav peļņa un kāds ir attīstības virziens. Līdz ar minēto lieciniekam nebija zināms, ka SIA /Nosaukums A/ 2011.gada bilancē ir norādīta summa 2 338 358 LVL kā sadaļa "naudas ceļā" un viņa kompetencē neietilpst izvērtēt bilances sastādīšanas pareizību, jo to pirms pārskata apstiprināšanas dara revidenti un īpašumu departaments. No domes īpašuma departamenta puses SIA /Nosaukums A/ 2011.gada pārskata izvērtēšanu veica departamenta uzņēmējdarbības pārvalde, ko vadīja /pers. I/.

Arī no liecinieces /pers. S/ liecībām izriet, ka SIA "/nosaukums A/" gada pārskatā ir konstatētas nepilnības – neprecīzs ir gan no parāda samazinājuma viedokļa par 15896,82 LVL, gan no tā viedokļa, ka SIA "/nosaukums B/" parāds ir ierakstīts pozīcijā "naudas līdzekļi", gada pārskata pielikumā pozīcijā "norēķinu konti, nauda ceļā" informācija nav precīza. Akta par norēķinu savstarpēju salīdzināšanu neprecizitāšu pamatā ir grāmatvedības izziņas, kas izdotas bez pamatojuma, bez attaisnojuma dokumentiem.

Tas, ka /pers. BK/, /pers. V/, /pers. U/, /pers. O/ parakstīja gada pārskatu par 2011.gadu, nav pamats secināt, ka gadā pārskats un tā pielikums, grāmatvedības dokumenti un akts par norēķinu savstarpēju salīdzināšanu nebija viltoti.

Tāpat tiesas kolēģija uzskata par nepamatotu apelācijas instances tiesā apsūdzētā /pers. A/ aizstāvības norādīto, ka /pers. A/ nav nekādus dokumentus sastādījis, turklāt nav celta apsūdzība, ka tieši viņš būtu viltojis kādu dokumentu.

Tiesas kolēģija norāda, ka ar dokumenta viltošanu Krimināllikuma 327.panta izpratnē jāsaprot ne tikai šo dokumentu materiāla viltošana, bet arī gadījumi, kad persona, kurai ir tiesības sastādīt dokumentu, tajā jau sākotnēji ietvērusi faktus vai notikumus, kas neatbilst īstenībai (*skat. Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta 2013.gada 18.jūnija lēmums lietā Nr. SKK-5/2013, krimināllieta Nr. 11510500208*).

/pers. A/ kā SIA "/nosaukums A/" valdes priekšsēdētājs atbilstoši likuma „Par grāmatvedību" 2.panta trešajai daļai bija atbildīgs par grāmatvedības kārtošanu sabiedrībā, un konkrētā gadījumā, /pers. A/ dodot norādījumus ārpakalpojuma grāmatvedei bez attaisnojuma dokumentiem, viltoja SIA "/nosaukums A/" grāmatvedības dokumentus.

/pers. A/ deva norādījumus grāmatvedei /pers. T/ izdarīt ierakstus grāmatvedības uzskaites kontos Nr.2351, Nr.2561 un Nr.2562, sagatavot grāmatvedības izziņas, neiesniedzot tam attaisnojošus dokumentus, kā rezultātā uz nepatiesu ziņu pamata tika sagatavots akts par norēķinu savstarpēju salīdzināšanu uz 31.12.2011. un gada pārskats par 2011.gadu, tostarp, pēc /pers. A/ norādījuma SIA "/nosaukums A/" gada pārskata par 2011.gadu Finanšu pārskata pielikumā naudas līdzekļu sadalījums pa valūtām SIA "/nosaukums B/" parāds nepamatoti iekļauts pozīcijā "nauda ceļā".

Nekorekta ir aizstāvības atsauce, ka tā ir SIA "/nosaukums A/" iekšēja darīšana, kā viņi grāmato ienākumus, izdevumus un uzkrājumus. Turklāt jebkurai Sabiedrībai, tai skaitā SIA "/nosaukums A/", ir jāievēro likuma "Par grāmatvedību" 2.panta un 7.panta nosacījumus.

Tiesas kolēģija atzīst, ka SIA /Nosaukums A/ valdes priekšsēdētājs /pers. A/ atbilstoši likuma "Par grāmatvedību" 2.pantam, būdams atbildīgs par

SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības kārtošanu un dodot norādījumus grāmatvedei, viltoja SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības dokumentus, gada pārskatu, tā pielikumu, apzināti izsniedza viltotu aktu par norēķinu savstarpējo salīdzināšanu uz 31.12.2011., apzināti izmantoja viltotu SIA /Nosaukums A/ gada pārskatu par 2011.gadu, neievērojot šādu tiesību aktu prasības:

- likuma „Par grāmatvedību" 7.panta nosacījumus, ka grāmatvedības reģistros jāizdara ieraksti, kas pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem;

- likuma „Par grāmatvedību" 2.panta nosacījumus, kas noteic, ka uzņēmuma pienākums ir kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk — saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei. Grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai. Grāmatvedībai ir jānodrošina ieņēmumu un izdevumu norobežošana pa pārskata periodiem;

- Gada pārskatu likuma 4.panta otrās daļas nosacījumus, ka gada pārskatu sastāda atbilstoši likumam "Par grāmatvedību". Gada pārskatu likumam un citiem normatīvajiem aktiem, un trešās daļas nosacījumus, ka gada pārskatam ir jāsniedz patiess un skaidrs priekšstats par sabiedrības līdzekļiem, saistībām, finansiālo stāvokli, peļņu vai zaudējumiem un naudas plūsmu;

- Latvijas grāmatvedības standarta Nr. 1 „Finanšu pārskata sagatavošanas pamatnostādnes" 22.punktu, ka naudas plūsmas pārskatā nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē, tekošo bankas kontu atlikumiem un īstermiņa depozītiem ar sākotnējo termiņu līdz 90 dienām;

- Latvijas grāmatvedības standarta Nr. 2 „Naudas plūsmas pārskats" 4.5. un 5.punktu, ka naudas ekvivalenti ir augsti likvīdi īstermiņa ieguldījumi, kurus īsā laika periodā var pārvērst naudā, parasti ja termiņš nepārsniedz 3 mēnešus.

Tiesas kolēģija konstatē, ka /pers. A/ darbības satur visas Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes. Tiesas kolēģija secina, ka /pers. A/ noziedzīgās darbības izpaudās tieša nodoma veidā. Apsūdzētais ir rīkojies apzināti, dodot apsūdzībā norādītos norādījumus grāmatvedei sastādīt grāmatvedības dokumentus, apzinājies, ka tajos ir iekļautas nepatiesas ziņas, kā arī apzinājies, ka tiek izmantoti un izsniegti dokumenti, kas ir viltoti, kas raksturo noziedzīga nodarījuma subjektīvo pusi.

No objektīvās puses noziedzīgs nodarījums raksturojas ar apsūdzētā aktīvām darbībām, kas izpaudās dokumentu viltošanā, viltota dokumenta izsniegšanā un izmantošanā.

Apsūdzētajam /pers. A/ par Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā un 327.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu ir nosakāms sods, ņemot vērā Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi un atbilstoši Krimināllikuma 46. pantā noteiktajam izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, viņa atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otro un ceturto (likuma redakcijā līdz 31.03.2013.) apsūdzētā /pers. A/ izdarītie noziedzīgie nodarījumi attiecīgi klasificējami kā smags noziegums (Krimināllikuma 317.panta trešā daļa) un kriminālpārkāpums (Krimināllikuma 327.panta pirmā daļa).

Analizējot noziedzīgu nodarījumu raksturu, tiesas kolēģija ņem vērā katra noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus, noziedzīga nodarījuma veidu un paņēmienu, noziedzīgu nodarījumu realizācijas stadiju, noziedzīgu nodarījumu sekas un cietušam radīto kaitējumu, valsts un sabiedrības interešu apdraudējumu.

Apsūdzētais /pers. A/ izdarījis divus, tīšus noziedzīgus nodarījumus. Noziedzīgu nodarījumu rezultāta nodarīts zaudējums lielā apmērā – 1 263 368,80 LVL, kurš nav pilnā apjomā novērsts.

/pers. A/ radījis ievērojamu apdraudējumu Latvijas valsts un Rīgas pilsētas pašvaldības prestižam, ir būtiski aizskartas ne tikai SIA "/nosaukums A/" un Rīgas pilsētas pašvaldības ar likumu aizsargātās tiesības un intereses, bet arī sabiedrības likumiskās tiesības paļauties uz valsts amatpersonu darbību atbilstību Latvijas Republikas likumiem.

Par apsūdzētā /pers. A/ personību noskaidrots, ka viņš dzimis 1969.gada 14.maijā, Rīgā, ar augstāko izglītību, precējies, apgādībā nepilngadīgs bērns, dzimis 2003.gada 3.februārī, agrāk nav tiesāts (lietas 5.sējuma 177.lapa).

Slimību profilakses un kontroles centra "Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistrā par pacientiem ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem un narkoloģiskajiem pacientiem un personām, kuras lieto atkarību izraisošas vielas" fiksētu ziņu par /pers. A/ nav (lietas 5.sējuma 178.lapa).

Nosakot sodu, tiesas kolēģija ņem vērā apsūdzētā /pers. A/ veselības stāvokli (6.sējuma 84.-85.lapa).

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta un 48.panta nosacījumiem tiesas kolēģija ne atbildību mīkstinošus, ne atbildību pastiprinošus apstākļus nekonstatē.

Izvērtējot apsūdzētā personību, attieksmi pret izdarīto, izdarīto noziedzīgo nodarījumu smagumu un raksturu, noziedzīgo nodarījumu rezultātā nodarīto kaitējumu, tiesas kolēģija atzīst, ka soda mērķi - aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas – var panākt apsūdzētajam /pers. A/ nosakot Krimināllikuma 317.panta trešās daļas sankcijā paredzēto brīvības atņemšanas sodu, savukārt par Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu nosakot – piespiedu darbu.

Tiesas kolēģija izvērtējot noziedzīgo nodarījumu raksturu un smagumu, kā arī noziedzīgu nodarījumu rezultātā nodarīto kaitējumu, nav konstatēti ne atbildību mīkstinoši, ne pastiprinoši apstākļi, uzskata, ka soda mērs /pers. A/ par Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanu būtu nosakāms brīvības atņemšana uz 5 gadiem, savukārt par Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu būtu nosakāmi piespiedu darbi uz 240 stundām.

Taču tiesas kolēģija secina, ka nav ievērotas /pers. A/ tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu sapratīgā termiņā, un atzīst, ka nosakot apsūdzētajam sodu, ir piemērojami arī Krimināllikuma 49.[1]panta nosacījumi un sods ir attiecīgi mīkstināms.

Kriminālprocesa likuma 14.panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanas. Kriminālprocesa pabeigšana saprātīgā termiņā ir saistīta ar lietas apjomu, juridisko sarežģītību, procesuālo darbību daudzumu, procesā iesaistīto personu attieksmi pret pienākumu pildīšanu un citiem objektīviem apstākļiem.

No krimināllietas materiāliem redzams, ka kriminālprocess uzsākts 2012.gada 25.septembrī. No lietas materiāliem redzams, ka 2012. un 2013.gadā ir veiktas izmeklēšanas darbības, lēmums par kriminālprocesa nodošanu tiesai pieņemts 2013.gada 5.novembrī. Pirmās instances tiesā lieta saņemta 2013.gada 5.novembrī. Lietas iztiesāšana pirmo reizi noteikta 2014.gada 10.jūnijā. Pirmās instances tiesas spriedums pasludināts 2018.gada 6.septembrī. Laika periodā no 2014.gada 10.jūnija līdz 2018.gada 6.septembrim notikušas 19 tiesas sēdes, no kurām vairākas tiesas sēdes tika atliktas aicināto personu neierašanās dēļ vai slimības dēļ, tostarp 2014.gada 26.jūnija tiesas sēdē tika tikai izlemts procesuāls jautājums par piedziņas vēršanu. Tiesas kolēģija konstatē, ka laika posms starp atsevišķām tiesas sēdēm ir bijis nesamērīgi ilgstošs un lietas iztiesāšana pirmajā instancē notika četrus gadus. Tiesas kolēģija secina, ka minētie apstākļi norāda par nesamērīgi ilgu iztiesāšanas laiku pirmās instances tiesā.

Kriminālprocesa likuma 511.panta otrā daļa noteic, ka spriedumam jābūt tiesiskam un pamatotam, bet šā likuma 512.panta pirmajā daļā norādīts, ka tiesa, taisot spriedumu, pamatojas uz materiālo un procesuālo tiesību normām, no kā izriet, ka Kriminālprocesa likuma 14.panta pirmajā daļā norādītā

pamatprincipa pārkāpuma konstatēšanas gadījumā tiesai ir jāpiemēro Krimināllikuma 49.[1] panta vai Krimināllikuma 58.panta piektās daļas noteikumi, konkrētās normas piemērošanu motivējot (*skat. Senāta Krimināllietu departamenta 2012.gada 8.jūnija lēmumu lietā SKK-284/2012*).

Krimināllietu tiesas kolēģijas ieskatā, ka krimināllieta ilgstoši nav iztiesāta, ir vērtējams kā apsūdzētā tiesību uz lietas pabeigšanu saprātīgā termiņā pārkāpums. Lai novērstu apsūdzētā tiesību uz taisnīgu tiesu – tiesas procesa pabeigšanu saprātīgā termiņā – pārkāpumu, tiesas kolēģija atzīst, ka, nosakot sodu, minētais apstāklis ir ņemams vērā pie soda noteikšanas, atbilstoši Krimināllikuma 49.[1]panta nosacījumiem, un sods ir mīkstināms. Saskaņā ar Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu apsūdzētajam sods par Krimināllikuma 317.pantatrešajā daļā paredzēto noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu nosakāms brīvības atņemšana uz 4 gadiem, par Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu - piespiedu darbi uz 200 stundām, kas atbilst 25 brīvības atņemšanas dienām. Galīgais sods pēc noziedzīgo nodarījumu kopības saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, 52.panta pirmo daļu nosakāms, daļēji saskaitot piespriestos sodus.

2012.gada 2.oktobrī /pers. A/ aizturēts (lietas 5.sējuma 121.lapa), 2012.gada 3.oktobrī piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums (lietas 5.sējuma 152.-154.lapa), 2012.gada 4.oktobrī /pers. A/ drošības līdzeklis – apcietinājums - atcelts saistībā ar drošības naudas 15 000 LVL apmērā iemaksu (lietas 5.sējuma 155.-157.lapa). 2012.gada 4.oktobrī /pers. A/ piemēroti papildus drošības līdzekļi – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē un aizliegums tuvoties noteiktai personai un vietai (lietas 5.sējuma 158.lapa).

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda izciešanas termiņā ieskaitāms apcietinājumā pavadītais laiks no 2012.gada 2.oktobra līdz 2012.gada 4.oktobrim.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 355.panta pirmo daļu manta ir atzīstama par noziedzīgi iegūtu, ja personas īpašumā vai valdījumā tā tieši vai netieši nonākusi noziedzīga nodarījuma rezultātā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 356.panta pirmo daļu mantu par noziedzīgi iegūtu var atzīt ar spēkā stājušos tiesas nolēmumu.

Savukārt Kriminālprocesa likuma 357.panta pirmā daļa noteic, ka manta atdodama pēc piederības īpašniekam vai likumīgajam valdītājam ar procesa virzītāja lēmumu pēc tam, kad mantas uzglabāšana kriminālprocesa mērķu sasniegšanai vairs nav nepieciešama.

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 13.aprīļa lēmumu uzlikts arests SIA "/nosaukums B/" izņemtajiem naudas līdzekļiem 582 271,61 EUR, kas atrodas Valsts kasē un kurus 2012.gada 28.maijā ir izņēmis zvērināts tiesu izpildītājs M.Eglītis.

Kā ir konstatēts konkrētā lietā, apsūdzētais /pers. A/ būdams SIA "/nosaukums A/" valdes priekšsēdētājs, atzīstams par valsts amatpersonu, izdarīja tīšas darbības, kas pārsniedz viņam ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas 2011.gada 25.maijā noslēdza ar SIA "/nosaukums B/" valdes locekli /pers. E/ (uzvārds) pakalpojuma līgumu, kā arī pie 2011.gada 25.maija līguma noslēdza ar SIA "/nosaukums B/" Vienošanos Nr.1, kas datēta ar 2011.gada 30.maiju. Saskaņā ar šo līgumu SIA "/nosaukums A/" vairākkārt veica naudas līdzekļu pārskaitījumus latu un eiro valūtās uz SIA "/nosaukums B/" norēķinu kontiem kredītiestādēs, vadoties pēc /pers. A/ mutiskiem rīkojumiem par kopējo summu 3 848 972,80 LVL. SIA "/nosaukums B/" savas saistības atbilstoši minētā līguma un vienošanās nosacījumiem neizpildīja, kā rezultātā SIA "/nosaukums B/" pamatparāds SIA "/nosaukums A/" uz 01.10.2012. sastāda 1 263 368,80 LVL.

Tiesas kolēģija secina, ka SIA "/nosaukums B/" izņemtie naudas līdzekļi, kas šobrīd atrodas Valsts kasē, ir tieši SIA "/nosaukums A/" pārskaitītie naudas līdzekļi, kas apstiprinās arī ar /pers. E/ (uzvārds) apgalvoto (lietas 1.sējuma 135.-136.lpp.), ka SIA "/nosaukums B/kasē atrodas SIA "/nosaukums A/" piederošie naudas līdzekļi.

Tiesas kolēģija atzīst, ka arestētie naudas līdzekļi SIA "/nosaukums B/" rīcībā nonāca noziedzīga nodarījuma rezultātā.

Tiesas kolēģija ir konstatējusi /pers. A/ ir izdarījis Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā un 327.panta pirmajā daļā paredzētos noziedzīgo nodarījumus.

Tādējādi tiesas kolēģija atzīst, ka naudas līdzekļi, kuriem uzlikts arests, ir atzīstami par noziedzīgi iegūtu mantu un ir atdodami pēc piederības SIA "/nosaukums A/".

Lietā pieteikta kaitējuma kompensācija 1 800 986, 22 EUR (1.sējuma 192.lapa). Apelācijas instances tiesas sēdē cietušās SIA "/nosaukums A/" pārstāvis uzturēja kaitējuma kompensāciju 1 218 714,61 EUR apmērā, ievērojot to, ka SIA "/nosaukums B/" naudas līdzekļus 582 271,61 EUR apmērā, kuriem ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2015.gada 13.aprīļa lēmumu uzlikts arests, 2012.gada 28.maijā ir izņēmis zvērināts tiesu izpildītājs M.Eglītis, proti, šī summa ir atņemama no pieteiktā materiālā kaitējuma.

Tiesas kolēģija atzīst, ka apsūdzētā /pers. A/ izdarītā noziedzīgā nodarījuma (Krimināllikuma 317.pants) rezultātā cietušajam SIA "/nosaukums A/" ir radīts kaitējums, t.i. materiālais zaudējums.

/pers. A/ vienpersoniski, patvaļīgi, nesaskaņojot ar pārējiem valdes locekļiem 2011.gada 25.maija līguma un 2011.gada 30.maija Vienošanās Nr.1 noslēgšanu, nesaņemot SIA "/nosaukums A/" statūtos paredzēto dalībnieku sapulces piekrišanu, kā arī neievērojot likuma "Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu" prasības un 2010.gada 28.jūlija Pilnvarojuma līgumā noteiktās prasības, pārsniedza viņam ar likumu un uzliktu uzdevumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas, kā rezultātā nodarīja minēto materiālo zaudējumu SIA "/nosaukums A/". /pers. A/ noslēdza augsta riska darījumu un tieši /pers. A/ prettiesiskai rīcībai ir cēlonisks sakars ar nodarīto kaitējumu.

Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu aizstāves viedokli, kas tas, ka pret SIA "/nosaukums B/" ir ierosināts maksātnespējas process, tas nav pabeigts un nevar spriest par nodarītiem zaudējumiem SIA "/nosaukums A/", ka nodarītie zaudējumi ir tikai prokurora pieņēmums, līdz ar to nav pamats konkrētā lietā SIA /Nosaukums A/ pieteiktā materiālā zaudējuma piedziņai.

Tiesas kolēģija norāda, ka minētais materiālais zaudējums SIA "/nosaukums A/" ir radies šī kriminālprocesa ietvaros, kas apstiprinās ar Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinumu (lietas 2.sējuma 145.-183.lapa) un ar šo eksperta atzinumu apstiprinās cietušajam nodarītā zaudējuma apmērs, kuru pirmās instances tiesā apstiprināja eksperte /pers. R/. Līdz ar to likumīgi un pamatoti no apsūdzētā /pers. A/ piedzenama kaitējuma kompensācija par labu SIA "/nosaukums A/".

Tāpat aizstāves atsauce uz nolēmumu civillietā par prasības noraidīšanu pret /pers. A/ un citiem SIA "/nosaukums A/" valdes locekļiem nav saistošs kriminālprocesā. Turklāt konkrētajā gadījumā pret apsūdzēto /pers. A/ celta apsūdzība pēc Krimināllikuma 317.panta trešās daļas un tiesas kolēģijas ieskatā apsūdzētā vaina šajā noziedzīgajā nodarījumā ir pierādīta un apsūdzētā pretlikumīgo darbību rezultātā radīts materiāls kaitējums cietušajai SIA "/nosaukums A/".

Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu aizstāvja viedokli, ka /pers. A/ nevarēja paredzēt darījumu partnera /pers. E/ (uzvārds) prettiesisku rīcību, pret kuru izdalīts kriminālprocess" atsevišķā lietvedībā par SIA "/nosaukums A/" naudas līdzekļu piesavināšanos, jo /pers. A/ darbībām ir tiešs cēlonisks sakars ar zaudējumu nodarīšanu SIA "/nosaukums A/".

Apsūdzētā aizstāvja atsauce uz civillietu, kur SIA "/nosaukums A/" cēlusi prasību pret valdes locekļiem: /pers. A/, /pers. M/ un /pers. N/, sākotnēji par zaudējumu piedziņu, un, vēlāk grozīja prasību uz valsts amatpersonu darbības atzīšanu par prettiesisku, tiesa atzina, ka zaudējuma apmērs pagaidām precīzi nav nosakāms, tiesas kolēģija uzskata, ka tiesas nolēmums civillietā nav saistošs kriminālprocesā, jo tiesa civillietās vadās no Civilprocesa likuma

un Civillikuma normām. Konkrētā gadījumā pret /pers. A/ ir ierosināts kriminālprocess un celta apsūdzība pēc Krimināllikuma 317.panta trešās daļas. Kriminālprocesā tiesa vērtē, vai apsūdzētā vaina celtajā apsūdzībā ir pierādīta, izvērtējot lietā iegūtos pierādījumus, kā arī tiesa izvērtē lietā pieteiktā kaitējuma kompensācijas pamatotību un apmēru. Tiesas kolēģija uzskata, ka tas, ka cietušais ir pieteicis analoga kreditora prasību pret SIA "/nosaukums B/" maksātnespējas procesā nav pamats kaitējuma kompensācijas nenoteikšanai šajā kriminālprocesā. Turklāt kaitējums ir radīts šī kriminālprocesa ietvaros.

Tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu aizstāvības viedokli, ka apsūdzība ir balstīta uz zaudējuma pieņēmumu nevis uz konkrēta zaudējuma esamību, jo tas ir pretrunā ar lietā iegūtiem pierādījumiem. Lietā ir konstatēts konkrēts zaudējums, kas nodarīts SIA "/nosaukums A/", tas apstiprinās ar Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes 2013.gada 28.maija eksperta atzinumu Nr.1301166, kuru eksperte /pers. R/ ir apstiprinājusi tiesas sēdē.

Apsūdzētajam /pers. A/ piemērotais drošības līdzeklis – drošības nauda, atstājams negrozīts, lai nodrošinātu, ka apsūdzētais neizvairīsies no sprieduma izpildīšanas. Tāpat atstājami negrozīti apsūdzētajam piemērotie papildus drošības līdzekļi – pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē un aizliegums tuvoties noteiktai personai vai vietai.

Pēc sprieduma stāšanās spēkā iemaksātā drošības nauda 21343,08 *euro* apmērā atdodama /pers. EI/.

Galīgā rīcība ar lietiskajiem pierādījumiem un dokumentiem izlemjama saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu.

Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka lietiskos pierādījumus, dokumentus, citus izņemtos priekšmetus un vērtības atdod to īpašniekiem vai likumīgajiem valdītājiem, bet, ja tie nav jāatdod īpašniekiem vai likumīgajiem valdītājiem, - realizē vai, ja tiem nav vērtības, - iznīcina.

Ņemot vērā minēto, dokumenti, kas tika izņemti 02.10.2012. kratīšanas laikā /pers. A/ dzīvesvietā Rīgā, /adrese/ 1 (kas norādīti kratīšanas protokolā punktos 1-8, 12 un 13); SIA "/nosaukums A/" grāmatvedības dokumenti, nolikumi un noteikumi (kas norādīti SIA "/nosaukums A/" 18.04.2013. pavadrakstā Nr.RN-13-207-nd - krimināllietas 2.sējuma 193.-194.lpp.); liecinieces /pers. T/ darba līguma un amata apraksta apliecinātas kopijas uz 5 lapām (kas norādīti SIA "/nosaukums S/" 09.04.2013. pavadrakstā Nr.8-krimināllietas 2.sējums 196.lpp); SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības dokumenti un noteikumi (kas norādīti SIA "/nosaukums A/" pavadrakstā Nr.RN-13-54- nd – krimināllietas 2.sējuma 198.lpp); AS "/nosaukums C/" konta apskata par periodu no 01.01.2011.-31.12.2011. kopijas uz 583 lapām (saskaņā ar SIA "/nosaukums A/" 19.02.2013. pavadraksta Nr.RN-13-96-nd 4.8.pk.-krimināllietas 4.sējuma 1-2.lapas) – iznīcināmi. No SIA "/nosaukums A/" saņemtie dokumenti (saskaņā ar SIA "/nosaukums A/" 19.02.2013. pavadraksta Nr.RN-13-96-nd 1.-4.7.pk. un 5.pk.- krimināllietas 4.sējums 1-2.lpp.) – atstājami krimināllietā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 2.punktu Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

atcelt Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2018.gada 6.septembra spriedumu un taisīt jaunu spriedumu.

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 317.panta trešajā daļā, un, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) gadiem.

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 327.panta pirmajā daļā un, piemērojot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās daļas 1.punktu, sodīt ar piespiedu darbiem uz 200 (divi simti) stundām, kas atbilst 25 brīvības atņemšanas dienām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, 52.panta pirmo daļu galīgo sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, noteikt brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) gadiem 12 (divpadsmit) dienām.

Atzīt izņemtos naudas līdzekļus 582 271, 61 *euro* (pieci simti astoņdesmit divi tūkstoši divi simti septiņdesmit viens *euro* 61 centi) par noziedzīgi iegūtiem un atdot SIA "/nosaukums A/".

Piedzīt no /pers.A/SIA "/nosaukums A/" labā kaitējuma kompensāciju 1 218 714, 61 *euro* (viens miljons divi simti astoņpadsmit tūkstoši septiņi simti četrpadsmit *euro* 61 centi).

/pers. A/ piemēroto drošības līdzekli – drošības nauda, papildus drošības līdzekļus –pieteikšanās noteiktā laikā policijas iestādē un aizliegums tuvoties noteiktai personai vai vietai atstāt līdz sprieduma stāšanās spēkā.

Pēc sprieduma stāšanās spēkā atdot /pers. EI/ iemaksāto drošības naudu 21343,08 *euro* (divdesmit viens tūkstotis trīs simts četrdesmit trīs *euro* 08 centi) apmērā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda izciešanas termiņā ieskaitīt apcietinājumu no 2012.gada 2.oktobra līdz 2012.gada 4.oktobrim.

Dokumentus, kas tika izņemti 02.10.2012. kratīšanas laikā /pers. A/ dzīvesvietā Rīgā, /adrese/ 1 (kas norādīti kratīšanas protokolā punktos 1-8, 12 un 13); SIA "/nosaukums A/" grāmatvedības dokumentus, nolikumus un noteikumus (kas norādīti SIA "/nosaukums A/" 18.04.2013. pavadrakstā Nr.RN-13-207-nd-krimināllietas 2.sējuma 193.-194.lpp.); liecinieces /pers. T/ darba līguma un amata apraksta apliecinātas kopijas uz 5 lapām (kas norādīti SIA "/nosaukums S/" 09.04.2013. pavadrakstā Nr.8-krimināllietas 2.sējums 196.lpp); SIA /Nosaukums A/ grāmatvedības dokumenti un noteikumi (kas norādīti SIA "/nosaukums A/" pavadrakstā Nr.RN-13-54-nd – krimināllietas 2.sējuma 198.lpp); AS "/nosaukums C/" konta apskats par periodu no 01.01.2011.-31.12.2011. kopijas uz 583 lapām (saskaņā ar SIA "/nosaukums A/" 19.02.2013. pavadraksta Nr.RN-13-96-nd 4.8.pk.-krimināllietas 4.sējuma 1-2.lapas) – iznīcināt, ja viena mēneša laikā pēc sprieduma stāšanās spēkā tos nav pieprasījušas personas, kurām tie izņemti. No SIA "/nosaukums A/" saņemtie dokumenti (saskaņā ar SIA "/nosaukums A/" 19.02.2013. pavadraksta Nr.RN-13-96-nd 1.-4.7.pk. un 5.pk.- krimināllietas 4.sējums 1-2.lpp.) – atstāt krimināllietā.

Nolēmumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā Kriminālprocesa likuma 574., 575.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesā.

Pilna nolēmuma pieejamības diena – 2020.gada 6.jūlijs.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Ž.Vēvere

Tiesnese L.Poļakova

Tiesnesis J.Stukāns